

به نام خدا
 واژه‌نامه امنیت فضای تبادل اطلاعات (افتا)
 نسخه اول
 خرداد ۱۳۸۹

کلمه	معادل فارسی	تعریف
A		
A5/1 encryption algorithm	الگوریتم رمزگذاری A5/1	الگوریتم رمز دنباله‌ای که برای رمزنگاری ارتباطات هوایی در استاندارد GSM استفاده شده است.
AAA→Authentication, Authorization, and Accounting		
abort	قطع	پایان یافتن ناگهانی و غیرطبیعی برنامه
abrogate	لغو کردن	به معنای لغو وکالت و یا بازپس‌گیری آن، مخالف لغت delegate
abstract class	رده مجرد	
abstraction	تجرید	
abuse	سوء استفاده	
academic break	شکست نظری	حمله‌ای که از لحاظ نظری موفق، ولی در عمل غیر ممکن است.
accept	قبول	
access	دسترسی، دستیابی	داشتن امکان استفاده از یک منبع اطلاعاتی
access authority	مجاز شناس دسترسی، مجوزدهنده دسترسی	مرجعی که مسئول نظارت و واگذاری حق دسترسی به افراد مجاز است.
access control	کنترل دسترسی	به توانایی در صدور مجوز دسترسی یک کاربر مشخص در یک چارچوب خاص به منابعی (مشخص) از سامانه و یا ممانعت از دسترسی وی به منابع مزبور اطلاق می‌شود.
access control entry (ACE)	ورودی کنترل دسترسی	
access control list (ACL)	فهرست کنترل دسترسی	فهرستی که در آن نام افراد مجاز و محدوده دسترسی آن‌ها به منابع سامانه مشخص شده است.
access denied	رد دسترسی	
access request	تقاضای دسترسی	
access restriction	محدودیت دسترسی	
access server	کارگزار دسترسی	

accessibility	دسترسی پذیری
account	حساب
accountability	یک ویژگی که بر اساس آن ردگیری فعالیت‌های یک سامانه تا افراد مسئول آن امکان پذیر می شود. به این ترتیب افرادی که تخلف کرده اند و یا به امنیت سامانه حمله کرده اند، قابل شناسایی و پیگیری خواهند بود.
accounting	حسابرسی
accredit	اعطای اعتبارنامه
accreditation	تصمیم یک مقام ارشد برای صدور مجوز انجام عملیات در یک سامانه اطلاعاتی و پذیرش صریح مخاطرات مرتبط بر مبنای پیاده سازی یک مجموعه کنترل‌های امنیتی مورد توافق.
accumulator	ثباتی که در عملیات محاسباتی و منطقی به کار می رود و معمولاً برای شمارش ارقام یا ذخیره یک حاصل جمع مورد استفاده قرار می گیرد.
ACE→Access Control Entry	
ACID→Atomicity, Consistency, Isolation and Durability	
acknowledgment	اعلام دریافت
ACL→Access Control List	
acquirer	هر پرداخت الکترونیکی معمولاً شامل دو طرف است، مشتری و فروشنده. در اینجا مقصود بانک طرف فروشنده است.
acronym	سَرنام
action	عمل
activation data	اطلاعات محرمانه‌ای غیر از کلید، که برای دسترسی به واحدهای رمزنگاری مورد نیازند.
active attack	حمله‌ای که در آن دشمن محتوای پیام را تغییر دهد و یا عبور آن را متوقف کند. در مقابل حمله غیر فعال. (رجوع کنید به passive attack)
active content	محتوای فعال اشاره به دسته‌ای از مستندات الکترونیکی دارد که می توانند، بدون دخالت کاربر، منجر به انجام و یا شروع اعمال بر روی یک سکوی کامپیوتری شوند.
active misuse	سوءاستفاده فعال

active S-box	جعبه‌ای جانشینی فعال	جعبه‌ای جانشینی که ورودی آن تغییر کرده باشد.
activity diagram	نمودار فعالیت	
Ad hoc network	شبکهٔ اقتصای	شبکه‌هایی که بنا بر اقتضا برای اتصال محلی دستگاه‌هایی مانند تلفن همراه، رایانه و PDA به طور موقت تشکیل و از بین می‌روند.
adaptability	وفق‌پذیری	
adaptive	وفقی	
adaptive chosen ciphertext attack	حملهٔ متن رمز منتخب وفقی	یک شکل تعاملی از حمله «متن رمز منتخب» که در آن تحلیلگر تعدادی متن رمز شده را جهت رمزگشایی انتخاب می‌کند. در این حمله تحلیلگر از روی متن‌های رمزگشایی شده، متن‌های رمز شده مورد نیاز بعدی را انتخاب می‌کند.
adaptive chosen plaintext attack	حملهٔ متن اصلی منتخب وفقی	یک شکل تعاملی از حمله «متن اصلی منتخب» که در آن تحلیل‌گر یک سری متن اولیه را جهت رمزگذاری انتخاب می‌کند. در این حمله تحلیل‌گر از روی متن‌های رمزگذاری شده، متن‌های اولیه مورد نیاز بعدی را انتخاب می‌کند.
additive stream cipher	رمز دنباله‌ای جمع شونده	
address	نشانی	
address resolution protocol (ARP)	پروتکل واگشایی آدرس	
address spoofing	جعل نشانی	
adequate security	امنیت قابل قبول	امنیتی متناسب با میزان دسترسی و یا تغییر غیرمجاز اطلاعات
adjoint	الحاقی	
ADL→Architecture Description Language		
administrative	راهبری، اجرایی	
adversarial attack	حملهٔ خصمانه	
adversary	متخاصم، خصم	
adware	تبلیغ افزار	نوعی نرم افزار که اطلاعاتی درباره یک کاربر را از الگوهای مرورگر وب کاربر جمع آوری کرده، تا بر مبنای اطلاعات جمع آوری شده تبلیغاتی را در مرورگر وب نمایش دهد.
AE→Authenticated Encryption		
AEAD→Authenticated Encryption with Associated Data		
AES (Advanced Encryption Standard)		الگوریتم رمز قالبی از نوع جانشینی - جایگشتی که در سال ۲۰۰۱ توسط موسسه ملی استاندارد و فناوری امریکا (NIST)

		به عنوان استاندارد جدید تحت FIPS-197 جایگزین رمز DES شد. اندازه قالب داده در این رمز ۱۲۸ بیت است. تعداد دورهای الگوریتم رمز متناسب با کلیدهای به طول ۱۲۸، ۱۹۲ و ۲۵۶ بیت به ترتیب ۱۰، ۱۲ و ۱۴ دور است.
affine transformation	تبدیل مستوی	تبدیلی بین دو فضای برداری به صورت $f(x) = ax + b$
agent	عامل	
agent based	عامل مبنا	
aggregation	تجمع، تجمیع	
aggressive mode	وضعیت تهاجمی	
AH→Authentication Header		
alarm	اخطار، اعلان خطر	
alert	هشدار	
alert correlation	همبستگی هشدارها	
algebraic attack	حمله جبری	در این حمله تحلیلگر با حل دستگاه معادلات حاکم بر سیستم رمز، سعی در یافتن مقدار کلید دارد. (از آن جایی که هر سامانه رمز را می توان بر حسب دستگاه معادلاتی چند متغیره توصیف کرد، در صورتی که بتوان یک دسته جواب هم زمان برای این دستگاه معادلات پیدا کرد، در واقع سامانه رمز شکسته شده است. از جمله روش‌هایی که برای حل دستگاه معادلات چند متغیره ارائه شده است، می توان به خطی سازی، XL و الگوریتم باخ برگر(مبتنی بر یافتن پایه های گروبنر) اشاره کرد.)
algebraic degree	درجه جبری	
algebraic immunity degree	درجه ایمنی جبری	
algebraic normal form(ANF)	صورت نرمال جبری	هر تابع بولی $f(x_1, x_2, \dots, x_n)$ را می توان به صورت مجموع حاصل ضرب‌های متغیرهای آن نوشت. این عبارت جبری را صورت نرمال جبری f گویند. برای مثال صورت نرمال جبری یک تابع سه متغیره می تواند به صورت $f(x_1, x_2, x_3) = 1 + x_2 + x_3 + x_2x_3 + x_1x_2x_3$ باشد.
algorithm	الگوریتم	مجموعه‌ای مرتب از تعدادی عمل که کار مشخصی را انجام می‌دهند. ریشه این لغت از واژه معرب «الخوارزمی» گرفته شده است. خوارزمی دانشمند ریاضیدان ایرانی متعلق به اوایل قرن سوم است.

algorithm complexity	پیچیدگی الگوریتم	
alias	نام مستعار	
alignment	هم تراز	
alignment property	خاصیت هم‌ترازی	
all-or-nothing encryption	رمزگذاری همه یا هیچ	یکی از شیوه‌های به کارگیری رمزهای قالبی که در آن امکان رمزگشایی یک بخش از پیام به تنهایی، بدون رمزگشایی کل پیام وجود ندارد.
almost perfect nonlinear function (APN)	تابع غیرخطی تقریباً کامل	
alphabet	الفبا	در رمزنگاری به مجموعه‌ای مرتب از نمادها که برای نمایش متون آشکار یا رمز شده استفاده می‌شوند، گفته می‌شود.
alternating	متناوب	
alternative step generator	مولد با گام متغیر	
always trusted	همیشه معتمد	
analytic modeling	مدل‌سازی تحلیلی	
annihilator	پوچ ساز	
anomaly detection	تشخیص ناهنجاری	
anonymity	گمنامی، ناشناسی	غیرقابل تمایز بودن یک فرد در میان دیگر افراد از یک لحاظ مشخص
anonymizers	ابزارهای گمنام ساز	ابزارهایی که به یک کاربر امکان می‌دهند تا به صورت ناشناس و بی آنکه هویتش فاش شود، در شبکه وارد و به اجرای عملیات پردازش بپردازد.
anonymous	گمنام، ناشناس	
antivirus	ضد ویروس	
applet	برنامک	
application	کاربرد	استفاده از منابع اطلاعاتی (اطلاعات و فناوری اطلاعات) در جهت پاسخگویی به یک مجموعه مشخص از نیازمندی‌های کاربران
application content filtering	پالایش محتوای کاربردی	غربال کردن محتوای برنامه کاربردی، توسط یک عامل نرم افزاری وکیل (proxy) تا ویروس‌هایی که ممکن است درون پیوست رایانامه‌ها باشد را حذف یا قرنطینه نماید، و یا گسترش‌های نام‌اینترنتی چندمنظوره (MIME) های خاصی را مسدود نماید، و یا سایر محتواهای فعال مانند جاوا، جاوااسکریپت و کنترل‌های ActiveX را غربال کند.

application gateway	دروازه کاربر
application layer	لایه کاربر
application level firewall	حفاظ سطح کاربر
application programming interface (API)	واسط برنامه نویسی کاربردی
application proxy	نماینده کاربر
application relay	رله کاربر
approved	مصوب
arbiter	داور
architecture description language(ADL)	زبان توصیف معماری
archive	بایگانی
ARP→Address Resolution Protocol	
array	آرایه
assess	ارزیابی
assessment method	روش ارزیابی یک فعالیت یا عمل متمرکز توسط یک ارزیاب به منظور ارزیابی یک خصیصه امنیتی
assessment procedure	مجموعه‌ای از فعالیت‌ها یا اعمال که توسط یک ارزیاب جهت اطمینان از امنیت یک سامانه، و عملکرد صحیح آن، و انطباق خروجی آن با نیازمندی‌های امنیتی سامانه، مورد استفاده قرار می‌گیرد.
asset	دارایی
assignment	تخصیص
associated data	داده- همراه، داده- پیوست
assurance	تضمین، اطمینان یکی از پنج هدف امنیتی، که تضمین‌های لازم جهت برقراری چهار هدف امنیتی دیگر (محرمانگی، یکپارچگی، دسترس پذیری و قابلیت حسابرسی) را در یک پیاده سازی خاص فراهم می‌آورد.
asymmetric cipher = two-key cipher	یک سامانه رمز نامتقارن، سامانه‌ای شامل دو تبدیل مختلف است؛ یکی توسط کلید عمومی تعریف می‌شود (تبدیل عمومی) و دیگری توسط یک کلید خصوصی (تبدیل خصوصی). با این ویژگی که تعیین تبدیل خصوصی توسط تبدیل عمومی از نظر محاسباتی غیرعملی باشد.
asymptotic space complexity	مقدار حافظه مورد نیاز در یک حمله مصالحه حافظه-زمان، با پیچیدگی حافظه مجانبی

		فرض نامحدود بودن زمان حمله
asymptotic time complexity	پیچیدگی زمان مجانبی	مقدار زمان مورد نیاز در یک حمله مصالحه حافظه-زمان، با فرض نامحدود بودن حافظه‌ای که در اختیار حمله کننده است.
asynchronous	ناهم‌زمان	شرایطی که در آن چند واحد نیازی به یک فرمان ساعت برای هم‌زمانی ندارند.
atomicity	تجزیه ناپذیری	
atomicity, consistency, isolation and durability (ACID)	تجزیه ناپذیری، سازگاری، عایقی، و ماندگاری	در علوم کامپیوتر، مجموعه‌ای از ویژگی‌هاست که تضمین می‌کند که تراکنش پایگاه داده با اطمینان انجام گرفته است.
attach	الحاق	
attack	حمله	۱- تلاش تحلیل‌گر برای دستیابی به اطلاعاتی در مورد کلید یا متن اصلی و یا ایجاد تغییرات هدفمند بصورت پنهان. ۲- تلاشی برای نقض امنیت رایانه
attack recovery	بهبود پس از حمله، بازیابی پس از حمله	شناسایی و رفع خرابی ناشی از یک حمله در شبکه
attack signature	امضای حمله، ردپای حمله	یک مجموعه از رخدادها که وقوع و مشاهده آنها نشانگر تلاش جهت دسترسی غیرمجاز یا بروز حمله است.
attacker	مهاجم	
attribute	ویژگی	
attribute authority	مجاز‌شناس ویژگی، مجوز دهنده ویژگی	موجودیتی که مجوز تأیید انتساب یک خصوصیت به یک هویت را داراست.
audit	ممیزی، حسابرسی	بررسی و ثبت فعالیت‌ها، جهت ارزیابی روش‌ها و ابزار کنترلی مورد استفاده در سامانه، برای تضمین انطباق آن‌ها با خط مشی‌های تدوین شده و ارائه پیشنهاد درباره تغییرات لازم در ابزارها، خط مشی‌ها، یا روال‌های کنترلی
audit data	داده‌های ممیزی	ثبت فعالیت‌های سامانه به ترتیب زمانی، جهت بازسازی و بررسی رشته رخدادها، و تغییرات.
audit logic	منطق ممیزی	
audit query	پرسش ممیزی	
audit record	سابقه ممیزی، ثبت ممیزی	سوابقی که نشان می‌دهد چه کسانی به یک سامانه فناوری اطلاعات دسترسی داشته، و چه عملیاتی در طول مدت دسترسی خود انجام داده‌اند.
audit reduction tools	ابزار کاهش ممیزی	رویه‌های پیش طراحی شده جهت کاهش حجم سوابق ممیزی به منظور تسهیل بررسی غیرخودکار توسط کاربر.

audit trail	سلسله ممیزی	یک دنباله ثبت شده از وقایع و فعالیت‌های سامانه با حفظ ترتیب زمانی آن‌ها، به طوری که راهبر امنیتی را قادر به بازسازی فعالیت‌های گذشته سامانه کند.
auditability	قابلیت ممیزی	
authenticated encryption (AE)	رمزگذاری توأم با احراز اصالت	طرح‌هایی که در آن تامین هر دو هدف محرمانگی و احراز اصالت به صورت توأم در نظر گرفته شده است.
authenticated encryption with associated data (AEAD)	رمزگذاری احراز اصالت شده با داده-همراه	طرح رمزنگاری احراز اصالت شده‌ای که همراه با داده‌های رمز نشده است. این داده‌های همراه از جمله می‌توانند سرآیند بسته‌های شبکه باشند تا مسیر یاب‌ها بتوانند با خواندن آن‌ها پیام رمز شده را در مسیر درست هدایت کرده و به مقصد برسانند.
authentication	احراز اصالت	۱. تایید این که چیزی اصل و معتبر است، آن چیز می‌تواند هویت یک فرد و یا منشا یک پیام یا یک برنامه کامپیوتری باشد. ۲. رویه‌ای که در آن اصالت یک فرد و یا داده احراز و اثبات می‌شود. ۳. اطمینان از این که پیام دریافتی واقعاً از منبع مورد انتظار باشد. یعنی اصالت فرستنده (و پیام) برای گیرنده احراز شود.
authentication header (AH)	سرآیند احراز اصالت	
authentication server (AS)	کارگزار احراز اصالت	
authentication token	نشان احراز اصالت	اطلاعات مرتبط با احراز اصالت که در طول یک تبادل، منتقل می‌گردد.
authentication, authorization, and accounting (AAA)	احراز هویت، مجازشناسی، و حسابرسی	اصطلاحی در امنیت شبکه، برای مدلی جهت کنترل دسترسی است که در آن افراد مجاز، شناسایی و میزان دسترسی هر یک از این افراد به منابع سامانه مشخص می‌شود. همچنین فعالیت این افراد در هنگام اتصال به سامانه و بهره برداری از منابع آن ثبت می‌گردد.
authenticity	اصالت، اعتبار	به Authentication مراجعه شود.
authority	مرجع مجاز شناس	واحدی که توانایی تصمیم‌گیری در مورد صدور مجوز به دیگر واحدها یا اشخاص را دارد.
authorization	صدور مجوز، مجاز شناسی	۱. صدور مجوز دسترسی به منابع، برای افرادی با ویژگی‌های مشخص و تحت شرایطی خاص. ۲. تصمیم اتخاذ شده توسط یک مرجع رسمی، جهت اعطا و یا عدم اعطای اجازه برای انجام یک عملیات در یک سامانه

		اطلاعاتی، براساس یک مجموعه مشخص از خط مشی های امنیتی، همراه با تقبل خطرهای احتمالی آن برای منابع، افراد، و عملیات سامانه.
authorization request	درخواست مجوز	
authorized	مجاز	
autocorrelation	خود همبستگی	میزان همبستگی یک دنباله با خودش
auto-key cipher	رمز خود کلید	رمزی که در آن برای تولید زیرکلید، از متن اصلی یا دنباله کلید اجرایی استفاده می‌شود. سیستم‌های رمز دنباله‌ای خود همزمان نمونه‌ای از این نوع رمز هستند.
automaton	خودکاره	
autonomous	خودمختار	
autonomy	خودمختاری	
availability	قابلیت دسترسی، در دسترس بودن	یکی از اهداف امنیت، به مفهوم فراهم بودن امکان استفاده از منابع یا خدمات، برای کاربران مجاز
avalanche effect	اثر بهمنی	یک ویژگی از الگوریتم‌های رمزنگاری یا توابع چکیده‌ساز که تغییر کوچکی در متن اولیه و یا کلید موجب تغییرات قابل توجهی در متن رمز شده یا خروجی تابع چکیده‌ساز می‌شود. (به طور متوسط موجب تغییر نیمی از عناصر دنباله خروجی شود.)
awareness	آگاهی	
B		
baby-step giant-step algorithm	الگوریتم قدم کوچک-قدم بزرگ	یک نوع الگوریتم بهبود یافته جستجوی فضای جواب برای حل مسئله لگاریتم گسسته
back door	در پشتی	۱. نقطه ضعفی که به طور عمدی در الگوریتم رمز تعبیه می‌شود و یا به صورت تصادفی در آن وجود دارد و آگاهی از آن موجب از بین رفتن امنیت رمز، می‌شود. به عبارتی این ضعف راه را برای نفوذ به رمز برای کسی که به آن اطلاع دارد باز می‌گذارد. ۲. در پشتی ابزاری نرم افزاری است که به نفوذگر اجازه می‌دهد تا به یک سیستم وارد شود، بدون آن‌که به تشریفات معمول نظیر اخذ کلمه عبور و احراز هویت نیاز داشته باشد.
back up(n)	پشتیان	
back up(v)	پشتیان گرفتن	تهیه رونوشتی از فایل ها و برنامه ها جهت تسهیل بازیابی اطلاعات در شرایط مورد نیاز.

backbone	مازه، ستون فقرات
backup system	سامانه پشتیبانی
backward	پس‌رو
bacteria	باکتری نرم‌افزاری که کاری جز تکثیر خود به صورت نمایی انجام نمی‌دهد، ولی همین امر می‌تواند موجب درگیری منابع سامانه (از جمله پردازنده، حافظه) تا سرحد نابودی شود.
bad certificate	گواهی نامعتبر
badge	علامت، نشانه
balance	توازن (ریاضی)، تعادل
balanced	یک تابع بولی متوازن نامیده می‌شود اگر تعداد دفعاتی که خروجی آن صفر می‌شود با تعداد دفعاتی که یک می‌شود، برابر باشد.
BAN logic	یکی از روش‌های تحلیل صوری پروتکل‌های امنیتی که نخستین بار در سال ۱۹۸۹ توسط Abadi، Needham، Burrows معرفی شد. توسط این روش می‌توان پروتکل‌های احراز اصالت که دسته مهمی از پروتکل‌های امنیتی محسوب می‌شوند را توصیف و تحلیل کرد.
bandwidth	پهنای باند، بازه فرکانسی
base	پایه، مبنا
baseline security	حداقل امنیت لازم، جهت حفاظت از یک سامانه اطلاعاتی، براساس نیازمندی‌های آن در زمینه محرمانگی، صحت و دسترس پذیری اطلاعات.
baselining	نظارت منابع جهت تعیین الگوی مصرف عادی، به منظور کشف انحراف‌های جدی
bastion host	میزبان سنگرها، میزبان‌هایی هستند که معمولاً به دلیل وظایف‌شان در خارج از ناحیه بی طرف (DMZ) قرار دارند، مثل کارگزاران وب و کارگزاران FTP و حافظ‌ها، به همین دلیل در معرض انواع حملات قرار دارند و باید مستحکم سازی (hardening) شوند.
bayes' theorem	رابطه‌ای بین احتمالات شرطی و مشترک به صورت $P(A,B)=P(A B)P(B)=P(B A)P(A)$ قضیه بیز
BCH code	دسته‌ای از کدهای دوری که چند جمله‌ای مولد آن‌ها مضرب مشترکی از چند جمله‌های کمین است. این دسته کدها توسط سه نفر به نامهای Chaundhuri، Bose،

		Hocquenghem ابداع شده است و جهت کنترل (تشخیص و تصحیح) خطای کانال به کار گرفته می شوند.
bent function	تابع بنت	تابع بولی که از تمام تبدیل‌های مستوی ممکن، به یک فاصله است. (قدر مطلق تبدیل والش آن به ازای همه مقادیر ثابت است.) توابع بنت برای اولین بار در سال ۱۹۷۶ معرفی شدند. این توابع در طراحی توابع جانشینی الگوریتم‌های رمز قالبی و همچنین در کدهای RM و هادامارد کاربرد بسیار دارند.
Berlekamp–Massey algorithm	الگوریتم برلکمپ-مسی	۱. الگوریتمی برای تعیین پیچیدگی خطی یک دنباله متناهی و محاسبه چند جمله‌ای پس‌خورد در ثبات انتقال خطی که آن دنباله را تولید کند. ۲. یک الگوریتم تکراری برای کدگشایی کدهای BCH و RS که منتهی به بدست آوردن چند جمله‌ای تعیین محل وقوع خطا در دنباله دریافتی می شود.
bias	اریبی	۱. از وضعیت تعادل (یا محور صفر) خارج بودن یا خارج شدن و یا خارج کردن. ۲. در مهندسی برق اگر یک سیگنال متغیر با زمان میانگین غیر صفر داشته باشد، اصطلاحاً گوئیم که دارای بایاس است. در مهندسی الکترونیک، عمل فعال سازی و تعیین نقطه کار یک ترانزیستور را بایاس کردن ترانزیستور گویند.
biased	اریب	
big- O notation	نماد O بزرگ	این نماد برای توصیف رفتار حدی یک تابع وقتی متغیر آن به سمت یک مقدار خاص یا بی‌نهایت میل می کند به کار می رود.
bijjective	دو سویه	یک به یک و پوشا
binary	دودویی	
binding	انقیاد	فرایند منتسب نمودن دو عنصر مرتبط اطلاعاتی
biometrics(1)	زیست سنج	
biometrics(2)	زیست سنجشی	سنجی وابسته به ویژگی‌های خاص فیزیولوژیکی یک فرد مانند اثر انگشت و طرح عنبیه و یا الگوهای رفتاری وی مانند صدا و دست‌خط که در سامانه‌های شناسایی خودکار هویت افراد مورد استفاده قرار می گیرد.
birthday attack	حمله روز تولد	یکی از حملات رمزنگاری است که در آن هدف مهاجم، یافتن دو عضو متمایز از دامنه یک تابع است، به طوری که

		مقدار تابع به ازای آن دو عضو یکسان باشد. این حمله علیه الگوریتم‌های رمزنگاری، توابع چکیده ساز و امضای دیجیتال صورت می‌گیرد.
birthday paradox	تناقض‌نمای روز تولد، پارادوکس روز تولد	یکی از لم‌های پر کاربرد در دانش رمز، دلیل استفاده از این نام، شگفتی است که با شنیدن آن در ذهن افراد پدید می‌آید. این تناقض‌نما بیان می‌دارد که در مجموعه ای متشکل از تنها ۲۳ نفر احتمال این‌که دو نفر دارای روز تولد یکسان باشند، بیش از $\frac{1}{2}$ است.
bit independent criterion (BIC)	معیار استقلال بیتی	خاصیتی مربوط به ورودی و خروجی S-box ها، که تغییر هر بیت ورودی باید هر دو بیت دلخواه خروجی را به صورت مستقل تغییر دهد.
bit-oriented	مبتنی بر بیت، بیت‌گرا	در مورد ثبات انتقال خطی با انتقال بیت به بیت، به کار برده می‌شود.
black hat	سیاه کلاه	مهاجمی که صرفاً انگیزه خراب کاری دارد.
black hole	سیاه چاله	ناحیه‌ای در شبکه که داده‌های ورودی به آن دور ریخته می‌شوند. به عبارتی بدون این‌که فرستنده حتی مطلع شود و یا پیامی دریافت کند، بسته ارسالی او نابود می‌شود.
black hole attack = packet drop attack	حمله سیاه چاله، حمله حذف (دورانداختن) بسته	یکی از انواع حملات منع خدمت (DoS) که با دور انداختن بسته‌ها، به صورت انتخابی یا کامل، انجام می‌شود. در این حمله مهاجم به جای باز ارسال کردن بسته‌های دریافتی آن‌ها را دور می‌اندازد.
black webber	خلافکار (وب)	
black-box attack	حمله جعبه سیاه	در حمله جعبه سیاه نفوذگر با آگاهی از الگوریتم رمز و داشتن ورودی‌ها و خروجی‌های یک سامانه، و بدون آن‌که اجرای عملیات رمز برای وی قابل مشاهده و در دسترس باشد، سعی می‌کند کلید رمز را بدست آورد.
blacklist	فهرست سیاه	
blended attack	حمله چندوجهی	برنامه مخربی که از روش‌های گوناگون جهت انتشار استفاده می‌کند.
blind carbon copy (BCC)	رونوشت محرمانه (ر.ن.م)	
blind signature	امضای کور	نوع خاصی از انواع امضاهای رقمی که در سال ۱۹۸۳ توسط D. Chaum معرفی شد. در این امضاء، امکان امضاگرفتن از یک شخص، روی یک پیام خاص، بدون این‌که امضاء کننده

		از محتوای پیام آگاهی یابد فراهم می‌شود. از جمله کاربردهای امضای کور می‌توان به حفظ حریم خصوصی در پروتکل‌های رای‌گیری الکترونیکی و پرداخت‌های الکترونیکی اشاره کرد.
blinded message	پیام کور	
blinding	کور سازی	۱. در رمزنگاری به روشی گفته می‌شود که توسط آن این امکان فراهم می‌شود که یک نهاد قادر به ارائه یک خدمت (به عنوان مثال محاسبه یک تابع) برای یک متقاضی بدون اطلاع از ورودی واقعی یا خروجی واقعی آن (تابع) باشد. ۲. روشی برای مقابله با حملات کانال جانبی
block (1)	قالب	مجموعه‌ای از عناصر (حروف یا بیت) با طول مشخص که به عنوان یک واحد در نظر گرفته می‌شود.
block (2)	مسدود کردن	
block cipher	رمز قالبی	در این نوع رمز، داده‌های ورودی قبل از انجام عملیات رمزنگاری در قالب‌هایی با طول ثابت چیده می‌شوند و سپس عملیات رمزنگاری روی آنها انجام می‌شود. طول قالب‌های ورودی و خروجی معمولاً یکسان است. سیستم رمز قالبی را می‌توان یک کتاب کد بزرگ وابسته به کلید دانست که با توجه به کلید، به هر قالب ورودی یک قالب خروجی متناظر می‌شود. در اجرا، عملیات رمزنگاری معمولاً شامل تعدادی جابجایی و جایگذاری وابسته به کلید است که به تناوب در چند دور تکرار می‌شود. رمزهای DES و AES نمونه‌هایی شناخته شده از رمزهای قالبی هستند.
block length=block size	طول قالب، اندازه قالب	
Bluetooth	بلوتوث	استانداردی برای یکپارچه‌سازی ارتباطات بی‌سیم در فواصل کوتاه مثل ارتباط تلفن‌های همراه، رایانه‌ها و PDA ها با یکدیگر و یا با تلفن‌خانگی و یا سایر وسایل.
Blum integers	اعداد بلام	اعدادی که به صورت حاصل ضرب دو عدد اول متمایز p و q باشند، به طوری که $p \equiv q \equiv 3 \pmod{4}$
Blum-Blum-Shub generator	مولد بلام-بلام-شباب	یکی از انواع مولد های اعداد شبه تصادفی بسیار قوی.
boomerang attack	حمله بومرننگ	حمله‌ای علیه رمزهای قالبی مبتنی بر حمله تفاضلی.
boot sector virus	ویروس قطاع راه انداز	ویروسی که در قطاع راه‌انداز رایانه مستقر می‌شود و برنامه‌های اصلی راه‌اندازی را آلوده می‌کند.

bot	بات	<p>مخفف Robot. برنامه‌ای است که برای انجام وظایف خودکار طراحی شده است. بات‌ها را می‌توان برای کنترل رایانه‌ای قربانی توسط یک مهاجم از راه دور یا نفوذگر بدخواه به کار برد. ماهیت برخی بات‌ها به گونه‌ای است که کنترل صدهزار رایانه شخصی را به اندازه کنترل یک رایانه آسان می‌کند. بات‌ها می‌توانند برای ارسال هرزنامه، دریافت و ذخیره فایل‌های غیرقانونی، یا شرکت دادن رایانه‌ها در حمله به سایر رایانه‌ها استفاده شوند. یک بات می‌تواند رایانه قربانی را جستجو کرده و اطلاعات محرمانه را به یک پایگاه دور بر روی اینترنت بفرستد. رایانه‌هایی که توسط بات‌ها به طور ناخودآگاه در خدمت نفوذگران بدخواه قرار می‌گیرند، زامبی (zombie) نامیده می‌شوند.</p>
botnet	شبکه بات	<p>شبکه‌ای از رایانه‌های زامبی که تحت کنترل و فرمان یک مهاجم برای حمله به مقاصد خاص مورد استفاده قرار می‌گیرند.</p>
bottleneck	گلوگاه	<p>نقطه یا گره‌ای در شبکه که حجم تبادل داده در آنجا زیاد باشد.</p>
bouncer (BNC)	نگهبان	<p>نگهبان که اغلب به صورت خلاصه BNC نمایش داده می‌شود برای هماهنگ کردن ترافیک و اتصالات در شبکه‌های رایانه‌ای به کار می‌رود. با استفاده از آن می‌توان منبع اصلی اتصال کاربر را پنهان کرده و از این طریق، حریم خصوصی را ضمن امکان مسیریابی ترافیک از یک مکان خاص فراهم نمود.</p>
bound	کران	
boundary protection	حفاظت مرزی	<p>نظارت و کنترل ارتباطات بین مرزهای خارجی مابین یک سامانه اطلاعاتی داخلی سازمان، و یک سامانه اطلاعاتی خارجی، و یا بین مرزهای حساس بین سامانه‌های اطلاعاتی داخلی، جهت جلوگیری و کشف ارتباطات مخرب و غیرمجاز، و با استفاده از واسط‌های کنترلی مانند حفاظ، مسیریاب، دروازه، تونل رمز شده و غیره.</p>
BPP complexity class	رده پیچیدگی BPP	<p>اختصار برگرفته از عبارات Bounded-error، Polynomial-time و Probablistic. در نظریه پیچیدگی به دسته‌ای از مسائل تصمیم اطلاق می‌شود که با احتمال خاص در یک زمان چندجمله‌ای قابل حل</p>

		هستند.
branch number	عدد انشعاب	حداقل تعداد عناصر تغییر یافته در یک زمان در ورودی و خروجی لایه مخلوط ساز (mixing layer) به ازای تمامی تغییرات ممکن ورودی.
breach	رخنه	
break	شکستن	حمله‌ای که با تلاشی کمتر از آنچه در طراحی الگوریتم رمز برای امنیت آن ادعا شده منجر به یافتن کلید شود. (یعنی کمتر از جستجوی فراگیر فضای کلید).
breakable	قابل شکست	هرگاه دستیابی به کلید از روی متن رمز شده و متن اصلی آن با پیچیدگی کمتر از جستجوی فراگیر فضای کلید امکان پذیر باشد.
bridge	پل	ابزاری است که در لایه پیوند داده‌ها عمل کرده و شبکه‌های محلی (LAN) را به هم متصل می‌کند.
bridge firewall	حفاظ پل	
broadcast	پخش	پخش و انتشار امواج برای کاربری همگانی مانند رادیو و تلویزیون.
broadcast encryption	رمز گذاری پخش	روش موثری برای پخش همگانی اطلاعات به گروهی دائماً در حال تغییر، به صورتی که فقط افراد دارای مجوز دریافت اطلاعات، امکان رمزگشایی آن را داشته باشند.
browser	مرورگر	
brute force attack	حمله جستجوی فراگیر	حمله‌ای که در آن تمام حالات ممکن تا رسیدن به جواب بررسی می‌شود.
buffer	بافر، حافظه میانی	
buffer overflow	سرریز بافر	وقتی در یک برنامه یا فرآیند، بیش از حد ظرفیت حافظه میانی در آن ذخیره شود، حافظه سرریز می‌کند که به آن سرریز حافظه میانی گفته می‌شود.
buffer overflow attack	حمله سرریز بافر	حمله‌ای که با بار گذاری بیش از حد ظرفیت یک حافظه میانی، باعث سرریز شدن آن شده و موجب اختلال در کار رایانه می‌شود.
bug	اشکال	
built-in	توکار	
burst error	خطای قطاری	خطای پیاپی نامنظم که در یک دنباله تحت تاثیر اغتشاش ناگهانی به وجود می‌آید.
business continuity plan (BCP)	طرح تداوم کسب و کار	مستنداتی متشکل از مجموعه‌ای معین از دستورات و رویه‌ها

		که نحوه تداوم عملکرد سازمان را در حین و پس از یک بحران مهم توصیف می نماید.
business impact analysis (BIA)	تحلیل تأثیر کسب و کار	تحلیلی از نیازمندی‌ها، فرایندها، و وابستگی بین مؤلفه‌های یک سامانه فناوری اطلاعات، که جهت توصیف وابستگی‌ها و اولویت‌های سامانه در هنگام رخداد یک بحران مهم، مورد استفاده قرار می گیرد.
business recovery-rumption plan (BRP)	طرح بازیابی کسب و کار	مستنداتی مشکل از مجموعه‌ای معین از دستورالعمل‌ها و رویه‌ها که نحوه ترمیم، پس از رخداد یک بحران مهم را توصیف می کند.
bypass	کنارگذر	
C		
CA→Certification Authority		
cache consistency	سازگاری حافظه نهان	
caching	نهان سازی	
Caesar cipher	رمز سزار	یک نوع رمز جانشینی ساده، که در آن هر حرف با حرفی که به تعداد مشخص و ثابتی در الفبا جلوتر از آن است، جایگزین می‌شود. برای مثال با فرض عدد انتقال سه، حرف "الف" با حرف "ت" و حرف "ب" با حرف "ث" جایگزین می شود.
Camellia cipher	رمز کاملیا	یک نوع سیستم رمزنگاری قالبی.
captcha		کلمه اختصاری برای Capture Character، ابزاری برای جلوگیری از کاربرد روش‌های خودکار در ورود داده به فرم‌های تحت وب.
capture	اخذ	۱. گرفتن نمونه زیست سنجشی از یک کاربر. ۲. فرآیند دریافت و ذخیره‌سازی اطلاعات برای استفاده در آینده، مانند دریافت تصویر و ضبط صدا.
captured	دزدیده شده	
card issuer	صادر کننده کارت	واحد یا مؤسسه‌ای که کارت (هوشمند) را برای مقاصد خاص صادر می کند.
cardholder	صاحب کارت	فردی که صاحب یک کارت (Personal Identity Verification) PIV است.
cascade cipher	رمز متوالی	یک سامانه رمزنگاری که از کنارهم چیدن چند سیستم رمز به صورت متوالی تشکیل می شود.
CBC → Cipher Block		

Chaining mode		
centralized directory service	خدمت راهنمایی متمرکز	
CERT → Computer Emergency Response Team		
certificate	گواهی‌نامه	یک نمایش دیجیتالی از اطلاعات که حداقل شامل نام مرجع صدور گواهی، نام صاحب گواهی‌نامه، کلید عمومی او، دوره اعتبار و تاریخ انقضاء گواهی است و توسط مرجع صدور گواهی امضای دیجیتال شده است.
certificate of primality (or primality certificate)	گواهی اول بودن	در ریاضیات و علوم کامپیوتر به مجموعه‌ای موجز از اطلاعات اطلاق می‌شود که به یک عدد اول ملحق می‌شود و برای تسریع در اثبات اول بودن آن عدد (بدون نیاز به اجرای آزمون‌های پیچیده) به کار می‌رود.
certificate revocation list (CRL)	فهرست گواهی‌های باطل شده (فسخ شده)	فهرستی از گواهی‌نامه‌های (کلید عمومی) فسخ شده که توسط مرجع صدور گواهی تولید، به روز، امضا و منتشر می‌شود.
certificate-related information	اطلاعات مرتبط با گواهی‌نامه	اطلاعاتی همچون آدرس پستی فرد که در گواهی قرار نمی‌گیرد. این اطلاعات ممکن است در مدیریت گواهی توسط مرجع صدور گواهی (CA) مورد استفاده قرار گیرد.
certification	گواهی	روند صدور گواهی‌نامه برای تایید شیء، شخص و یا یک نهاد مشخص.
certification and accreditation (C&A)	صدور گواهی و اعطای اعتبار	فرآیندی رسمی برای اخذ تاییدیه، جهت حصول اطمینان از پیاده سازی و اجرایی نمودن صحیح ملزومات، کنترل‌ها و روال‌های امنیتی که به منظور به حداقل رساندن هرگونه تهدید در SAAA (Security Authority Authorization Agreement) در نظر قرار گرفته است. اخذ این تاییدیه از سال ۲۰۰۲ در آمریکا برای محصولات مورد استفاده در نهادهای دولتی اجباری است.
certification authority (CA)	مرجع صدور گواهی	نهادی رسمی و مورد اعتماد که وظیفه صدور، مدیریت، انتشار و فسخ گواهی‌نامه‌های کلید همگانی را بر عهده دارد.
certification policy	خط‌مشی گواهی	
certification sign request (CRS)	درخواست امضای گواهی	
CFB → Ciphertext Feedback Operating mode		

chaffing and winnowing	گاه دادن و باد دادن	روشی جهت محرمانه کردن پیام از دست دشمن بدون رمزنگاری، در این روش پیام به بسته‌های کوچک تر شکسته شده و به هر بسته کد احراز اصالت اضافه می‌شود. سپس در میان بسته‌های اصلی تعدادی بسته‌های اضافی (با کد احراز اصالت تصادفی) به نام گاه اضافه می‌شود. طرف مقابل که از کلید احراز اصالت آگاهی دارد، می‌تواند بسته‌های اصلی (گندم) را از بسته‌های ساختگی (گاه) تشخیص دهد و با جدا کردن گاه از پیام، آن را بازسازی کند. به این عمل باد دادن گفته می‌شود. ولی دشمن که از کلید کد احراز اصالت بی‌خبر است، نمی‌تواند بسته‌های اضافی را از بسته‌های اصلی جدا کرده و پیام را بازسازی کند.
chain	زنجیره	اعمالی که به صورت متوالی اجرا می‌شوند و ورودی هر قسمت وابسته به خروجی مرحله قبل است، مانند آنچه در سبک اجرایی CBC صورت می‌گیرد.
chain of custody	زنجیره حفاظت	زنجیره‌ای از فرآیندها شامل مستندسازی، ضبط، نگهداری، کنترل، انتقال، تحلیل، و صورت‌بندی شواهد فیزیکی و الکترونیکی (وقوع جرم).
chaining attack	حمله زنجیره‌ای	
challenge message	پیام چالش	
challenge-response authentication	احراز اصالت مبتنی بر چالش و پاسخ	یک نوع پروتکل احراز اصالت که در آن طی یک فرآیند پرسش و پاسخ هویت یک شناسه اثبات می‌شود.
change point test	آزمون نقطه عطف	آزمونی آماری برای بررسی رفتار تصادفی یک دنباله. نقطه عطف یک دنباله مکانی است که در آن مشحصات آماری دنباله تغییر می‌کند. هدف از انجام این آزمون یافتن نقطه عطف دنباله (در صورت وجود) و تعیین میزان اهمیت آن نقطه است.
chaotic function	تابع آشوبی	
character	نویسه	
characteristic	مشخصه	
characteristic frequency	بسامد مشخصه (حروف)	فراوانی حروف در متن
characteristic polynomial	چند جمله‌ای مشخصه	
check list	فهرست بررسی	
checksum	جمع آزما، سرجمع	
chinese remainder	قضیه باقیمانده چینی	

theorem (CRT)		
chinese wall security policy	خط‌مشی امنیتی دیوار چین	یکی از خط‌مشی‌های کنترل دسترسی در حوزه تجارت الکترونیک.
chosen ciphertext attack	حمله متن رمز منتخب	حمله‌ای که در آن تحلیل‌گر می‌تواند هر متن رمزی را که بخواهد قبل از انجام حمله انتخاب کند تا برایش رمزگشایی شود.
chosen IV attack	حمله براساس بردار اولیه منتخب	
chosen plaintext attack	حمله متن اصلی منتخب	در این حمله دشمن می‌تواند هر متنی را که بخواهد، قبل از شروع حمله، انتخاب کند تا برایش رمز شود. این امر مثل آن است که ماشین رمز کننده قبل از انجام حمله در اختیار دشمن باشد و فقط از کلید آن آگاهی نداشته باشد. به این نوع حمله، «حمله نوع سوم» نیز گفته می‌شود. اگر دشمن بر مبنای متون رمز شده متن‌های انتخابی‌اش، این امکان را داشته باشد که متن‌های دیگری را برای رمز شدن انتخاب کند، حمله از نوع متن اصلی منتخب و فقی نامیده می‌شود.
cipher	رمز	سامانه‌ای وابسته به کلید جهت تبدیل یک متن به متنی سرّی که توسط غیر، قابل درک نباشد.
cipher block chaining mode(CBC)	سبک زنجیره‌ای قالب‌های رمز	یک سبک اجرایی برای استفاده از رمزهای قالبی، در این روش اولین قالب متن رمز، از رمز شدن حاصل جمع اولین قالب متن اصلی با مقدار اولیه (IV) تولید می‌شود. قالب‌های بعدی از رمز شدن حاصل جمع قالب متن اصلی و قالب متن رمز قبلی بدست می‌آیند.
cipher feedback mode(CFB)	سبک پس‌خورد رمز	یک سبک اجرایی برای استفاده از رمزهای قالبی، در این روش اولین قالب متن رمز از جمع مقدار اولیه رمز شده با متن اصلی بدست می‌آید، قالب‌های بعدی از جمع رمز شده قالب قبلی متن رمز و قالب جدید متن اصلی حاصل می‌شود. این سبک بیشتر در ایجاد دنباله شبه تصادفی و طراحی رمزهای دنباله‌ای کاربرد دارد.
ciphertext	متن رمز شده، متن رمز	خروجی تابع رمزنگاری، در مقابل plaintext
ciphertext only attack	حمله فقط براساس متن رمز	در این حمله دشمن باید فقط با داشتن متن رمز شده کلید را بدست بیاورد. معمولاً در این حمله از خواص آماری رمز استفاده می‌شود. به این نوع حمله، «حمله نوع اول» نیز گویند.

ciphony	رمز آوا	رمز کردن مکالمات تلفنی
circuit level firewall	حفاظ سطح مسیر	نوعی حفاظ که در لایه نشست از مدل OSI (و یا بین لایه‌های کاربرد و انتقال در مدل TCP) کار می‌کند. حفاظ بر دستداد بین بسته‌ها نظارت می‌کند تا تعیین کند که آیا نشست مورد درخواست مجاز است یا نه. برای این منظور هر اتصال بین مبدأ و مقصد به دو اتصال تبدیل می‌شود: اتصال مبدأ-حفاظ، و اتصال حفاظ-مقصد.
circuit level gateway	دروازه سطح مسیر	
claimant	مدعی	موجودیتی که اصالتش باید توسط یک پروتکل احراز شود.
class	رده	
classic ciphers	رمزهای سنتی	رمزهایی که پیشینه تاریخی دارند و قبلاً مورد استفاده قرار می‌گرفته‌اند، ولی در حال حاضر به دلیل پیشرفت فناوری و تکنیک‌های تحلیل رمز امنیت آن‌ها از بین رفته و استفاده از آن‌ها منسوخ شده است. این نوع رمزها به دو دسته رمزهای جانشینی و رمزهای جابجایی تقسیم می‌شوند.
classification	رده بندی	
classified data	داده های طبقه بندی شده	
classifier	رده بند	
claw-free= claw-resistant	بی چنگ	به زوج توابع f و g بی چنگ گفته می‌شود، هرگاه پیدا کردن ورودیهایی مثل x و y که به ازای آنها دو تابع دارای خروجی یکسان، یعنی $f(x)=g(y)$ باشند، مشکل باشد.
clear channel assessment attack	حمله ارزیابی کانال آشکار	یک نوع حمله منع خدمت در شبکه‌های بی سیم Wi-Fi که در لایه فیزیکی شبکه اعمال می‌شود.
cleartext = plaintext	متن اصلی	پیام رمز نشده
clickjacking	سرقت کلیک	مخفی‌سازی لینک‌ها و دکمه‌ها به نحوی که کاربر ناخواسته روی آن‌ها کلیک کند.
client	کارخواه، مشتری	
client/server model	مدل کارخواه/کارگزار	
Clipper chip	تراشه کلپیر	یک تراشه برای پیاده سازی الگوریتم Skip-Jack که امکان امان سپاری کلیدرا فراهم می‌ساخت. این تراشه در سال ۱۹۹۳ به عنوان یک ابزار رمزنگاری ارائه و در سال ۱۹۹۶ به دلیل عدم اقبال از صحنه خارج شد.
clock-controlled generator	مولد با فرمان ساعت	
clogging attack	حمله انسداد	یک نوع حمله منع خدمت علیه سامانه‌های رمز کلید

		همگانی. در این نوع حمله، مهاجم نسخه‌هایی از کلیدهای همگانی را به نشانی کاربر هدف می‌فرستد تا منابع این کاربر برای بررسی کلیدهای دریافتی به نحوی صرف شود که امکان ارتباط از سوی کاربران واقعی سلب گردد.
closed/open world policy	خط مشی دنیای بسته/باز	خط مشی‌ای که در محیط‌های کنترل دسترسی برای حالتی که دسترسی با هیچ قانونی تطابق نمی‌کند اتخاذ می‌شود.
closest vector problem(CVP)	مسئله نزدیک ترین بردار	یک مسئله محاسباتی در شبکه‌ها است که در آن یافتن یک عضو از شبکه با کمترین فاصله ممکن از یک بردار داده شده (نقطه هدف) دنبال می‌شود. این مسئله از مسائل رده NP است و تعدادی الگوریتم رمزنگاری بر مبنای آن طراحی شده است.
closure attack	حمله بستاری	
clueless	بی خبر	
cluster analysis	تحلیل خوشه‌ای	
code	کد	هر آنچه به عنوان نشانه و یا نماینده چیزی می‌آید. این نشانه می‌تواند عدد، شکل، رنگ و یا هر چیز دیگری باشد. ولی معمولاً از اعداد برای کدگذاری استفاده می‌شود.
code breaker	رمز شکن	
code maker	رمز ساز	
codebook	کتاب کد	کتابی که شامل لیستی از کلمات و نشانه‌های (کدهای) متناظر با آنهاست.
codebook attack	حمله کتاب کد	حمله‌ای که در آن دشمن سعی دارد با جمع‌آوری و تهیه کتاب کد، همه تبدیل‌های بین متن‌های اصلی و رمز شده آن-ها (توسط یک کلید ثابت) را ثبت کند. برای جلوگیری از اعمال این حمله علیه رمزهای قالبی، طول قالب باید به اندازه کافی بزرگ باشد، و یا رمز در سبک‌های اجرایی نظیر سبک زنجیره‌ای (CBC) استفاده شود.
coding	کد گذاری	
coercion resistance	عدم اجبار	
cold site = shell site	پایگاه خالی، پایگاه پوسته	یک تشکیلات پشتیبان که تمامی امکانات الکتریکی و فیزیکی یک سایت کامپیوتری را دارا بوده، ولی هیچ کامپیوتری در آن وجود ندارد. این تشکیلات در هنگام تعویض مکان سایت اصلی مورد استفاده قرار می‌گیرد.
collision	برخورد	معمولاً در مورد توابع چکیده‌ساز که فضای مقادیر خروجی

		محدود و فضای مقادیر ورودی بسیار وسیع (و یا حتی نامحدود) است به کار برده می‌شود و به دو ورودی متمایز که دارای مقدار یکسان در خروجی تابع باشند، اطلاق می‌شود.
collision free	بدون برخورد	یکی از ویژگی‌های یک تابع چکیده‌ساز است که به ازای یک ورودی ثابت، پیدا کردن ورودی دیگری با همان مقدار خروجی، مشکل باشد.
collision free hash function	تابع چکیده ساز بدون برخورد	
collision resistance	مقاومت در برابر برخورد	یکی از ویژگی‌های توابع چکیده‌ساز که پیدا کردن یک زوج ورودی دلخواه با خروجی یکسان، از لحاظ محاسباتی غیر ممکن باشد.
combining function	تابع ترکیب کننده	
commitment protocol	پروتکل تعهد	یک پروتکل دو مرحله‌ای بین طرفین ارتباط، در مرحله اول (تعهد) فرستنده به یک مقدار که نمی‌تواند بعداً آن را تغییر دهد و آن را به صورت پوشیده برای گیرنده ارسال می‌کند متعهد می‌شود. در مرحله دوم (واپوشی) فرستنده اطلاعات اضافی دیگری برای گیرنده ارسال می‌کند که واپوشی و اطلاع از مقدار تعهد شده را برای او میسر می‌کند.
common vulnerabilities and exposures (CVE)	آسیب پذیری‌ها و رخنه‌پذیری‌های متداول	فهرستی از آسیب‌پذیری‌های عمومی شناخته شده در سامانه‌های فناوری اطلاعات
communications security (COMSEC)	امنیت مخابرات	واژه‌ای اختصاری جهت مقاصد نظامی که زمینه‌های مختلفی از امنیت، نظیر رمزنگاری، امنیت ارسال داده (ملاحظات الکترومغناطیس)، امنیت فیزیکی (قابلیت دسترسی) و مسائل نظیر تحلیل ترافیک، طیف گسترده، کاهش میزان آشکار سازی و ... را شامل می‌شود.
compatibility	سازگاری	
complementation property	ویژگی مکملیت	یک تابع رمزکننده با ورودی x و کلید k دارای ویژگی مکملیت است، هرگاه: $\forall x, k \quad f_{\bar{k}}(\bar{x}) = f_k(x)$
completeness property	ویژگی تمامیت	وقتی هر بیت خروجی یک تابع تحت تاثیر تمامی بیت‌های ورودی باشد، گوئیم تابع دارای ویژگی تمامیت است.
complexity theory	نظریه پیچیدگی	
component	مولفه	
compression function	تابع فشرده ساز	معمولاً یکی از اجزای یک تابع چکیده ساز، تابعی است که یک ورودی با طول ثابت را به یک خروجی با طول ثابت، ولی کوچکتر تبدیل می‌کند.

compromise	به مخاطره افتادن، تسخیر شدن، لو رفتن	افشای اطلاعات به افراد غیر مجاز، و یا نقض یک خط مشی امنیتی در سامانه‌ای که در آن افشا و یا تغییر عمدی یا سهوی اطلاعات رخ داده است.
compromising emanations	برون تابی‌های مخاطره آمیز	انتشار شکل‌هایی از انرژی از یک تجهیزات اطلاعاتی مثل رایانه که می‌تواند به طور ناخواسته موجب نشت اطلاعات شود، مثل تشعشعات رادیویی، سیگنال‌های نوری و اعوجاجات توان مصرفی
computational complexity	پیچیدگی محاسبات	مرتبه زمانی اجرای یک الگوریتم، میزان تلاش محاسباتی است که باید برای حل یک مسئله (معمولاً اجرای یک الگوریتم) صرف شود. در تحلیل رمز، این مقدار در اندازه-گیری میزان کار (زمان) لازم برای انجام یک تحلیل مهم است. در تحلیل رمزهای قالبی، پیچیدگی محاسباتی حمله معمولاً بر حسب میزان محاسبات لازم برای رمزنگاری یک قالب داده توسط همان سیستم رمز بیان می‌شود.
computational complexity theory	نظریه پیچیدگی محاسبات	شاخه‌ای از علوم کامپیوتر است که در آن میزان منابع لازم برای اجرای یک الگوریتم مانند زمان، حافظه،... مورد بررسی قرار می‌گیرند.
computationally secure	امن محاسباتی	گوییم یک سامانه رمز دارای امنیت محاسباتی است، هرگاه شکستن آن با توجه به محدودیت های موجود در امکانات محاسباتی و زمان تحلیل عملاً امکان پذیر نباشد. (در حالی که ممکن است از لحاظ نظری امن نباشد).
computer crime	جرم رایانه ای	
computer emergency response team (CERT)	گروه واکنش اضطراری رایانه (آپا)	یک گروه کاری که با داشتن تخصص در یک حوزه مشخص به نیازهای فوری کاربران در زمینه حوادث رایانه‌ای پاسخ می‌گویند. سرنام "آپا" از ترجمه مفهومی "آگاهی رسانی، پشتیبانی و امداد در حوادث رایانه‌ای" گرفته شده است.
computer forensics	بررسی جرایم رایانه‌ای	فرایند جمع‌آوری، و تحلیل داده‌های کامپیوتری به منظور بازرسی رخدادهای ناقص امنیت در سامانه‌های فناوری اطلاعات
computer fraud	تقلب رایانه‌ای	
computer security	امنیت رایانه‌ای	
COMSEC → Communications Security		

concatenate	الحاق
concealment	پنهان‌سازی
concurrent	هم‌روند
concurrent connection	اتصال هم‌روند
conditional security	امنیت مشروط
conference keying protocol	پروتکل تولید کلید جلسه کنفرانس
confidentiality	محرمانگی
configuration	پیکربندی
configuration control	کنترل پیکربندی
confirmation	تایید
confounder	آشفته ساز
confusion	آشفته سازی
connection handling stage	مرحله پردازش اتصال
connection maintenance	نگهداری اتصال
connection oriented	اتصال‌گرا
connection setup / connection establishment	ایجاد اتصال
connection teardown	خاتمه اتصال
connectionless	بدون اتصال
consistency	هم‌سازی، همخوانی
console	پیشانه، پیشخوان
constraint	قید
content filter	صافی محتوا

پروتکلی به منظور برقراری یک ارتباط امن بین اعضای یک گروه با حداقل سه عضو از طریق تولید و توزیع یک کلید مشترک رمزنگاری بین آن‌ها.

فرآیند کنترل تغییرات سخت افزار، سفت افزار و نرم افزار و مستندات، به منظور کسب اطمینان از این که سامانه اطلاعات، در برابر تغییرات نامناسب، قبل، در خلال و پس از پیاده سازی سامانه حفاظت شده است.

یکی از دو قاعده‌ای که شانون برای مقاوم کردن رمزها پیشنهاد کرد. این قاعده بیان می‌کند که وابستگی خواص آماری متن رمز به خواص آماری متن اصلی باید چنان پیچیده باشد که تحلیلگر نتواند آن را کشف کند. (بدین منظور از تبدیلات جانشینی برای پیچیده کردن رابطه بین کلید و متن رمز شده استفاده می‌شود.) روش دیگر، ایجاد پراکنش (diffusion) است.

content format	قالب محتوا
contingency plan	خط‌مشی مدیریتی و رویه‌های طراحی شده به منظور تداوم یا بازیابی عملیات، در صورت وقوع خرابی در سامانه یا رخداد بلایای طبیعی.
contract	قرارداد
control connection	اتصال کنترلی
conventional cryptosystem	همان سامانه رمزنگاری متقارن است که کلید دو طرف یکسان است. مثل AES
cookie	یک فایل که به درخواست یک پایگاه وب راه دور روی دیسک سخت رایانه نوشته و یا از روی آن خوانده می‌شود. مثلاً اگر به پایگاه وب، نام کاربری خود را بدهید، می‌تواند درخواست کند که آن اطلاعات روی دیسک شما نوشته شود. زمانی که دوباره به آن پایگاه وب مراجعه می‌کنید، آن پایگاه کلوچک مربوطه را از روی دیسک رایانه شما می‌خواند و متوجه می‌شود که نام کاربری شما چه بوده است. کلوچک‌ها برای تهیه سابقه‌ای از عادت‌های گردش در وب به کار گرفته می‌شوند و در بعضی موارد ممکن است حریم خصوصی کاربران را نقض کنند.
coprime	گویم اعداد صحیح a و b متباین (نسبت به هم اول) هستند، هرگاه بزرگترین مقسوم علیه مشترک آنها برابر با یک باشد.
copy protection	ممانعت از نسخه برداری
copyleft	یادداشت حقوقی که بر مبنای آن امکان بهبود، استفاده مجدد و باز تولید یک اثر برای تمام کاربران به رسمیت شناخته می‌شود.
copyright	حق نسخه برداری
correcting block attack	حمله‌ای علیه توابع چکیده ساز، این حمله جهت یافتن برخورد و یا پیش تصویر به کار برده می‌شود.
correlation	همبستگی
correlation attack	یکی از مشهورترین حملات قابل اعمال روی رمزهای دنباله‌ای و به خصوص رمزهای مبتنی بر LFSR است. در این حمله تلاش می‌شود از همبستگی موجود بین دنباله کلید اجرایی و ترکیبات خطی مختلف بیت های کلید، برای یافتن کلید استفاده شود. این حمله اولین بار در سال ۱۹۸۵ توسط Siegenthaler معرفی شد.

correlation immunity	ایمنی از همبستگی، مصونیت از همبستگی	در حالت کلی کمینه کردن اطلاعات متقابل بین خروجی یک تابع بولی و بردار ورودی آن بی معناست، زیرا با دانستن ورودی یک تابع بولی، خروجی آن به صورت یکتا مشخص می‌شود. اما می‌توان اطلاعات متقابل بین خروجی و زیر بردارهای ورودی را کمینه کرد. گوئیم تابع بولی n متغیره f دارای مصونیت از همبستگی از مرتبه k است، هرگاه اطلاعات متقابل بین خروجی و همه زیر بردارهای k تایی از متغیرهای ورودی صفر باشد.
correlation power analysis attack (CPA)	حمله تحلیل همبستگی توان	رجوع کنید به power analysis attack
counter mode= integer counter mode, segmented integer counter mode	سبک شمارنده	یک نوع سبک اجرایی برای استفاده از رمزهای قالبی. در این روش متن رمز از جمع متن اصلی با رمز شده مقدار شمارنده حاصل می‌شود.
counterexample	مثال نقض	
countermeasure	پارسنگ، اقدام متقابل	معادل واژه کنترل‌های امنیتی و قواعد حفاظتی. اعمال، رویه‌ها، تکنیک‌ها، و یا هر اقدام دیگری که جهت کاهش آسیب پذیری یک سامانه اطلاعاتی اتخاذ می‌گردد.
cover object	شیء پوششی	منظور از شیء پوششی، متن یا تصویری است که در آن پیامی تعبیه می‌شود.
covert channel	کانال پنهان	کانال پنهان روشی برای ارسال مخفی داده‌های غیر مجاز با پنهان کردن آن‌ها در قسمتی از بسته‌هاست که به طور معمول برای ارسال داده استفاده نمی‌شوند. به این ترتیب اطلاعات بدون دخالت حفاظ و یا سامانه تشخیص نفوذ نشت پیدا می‌کند.
CPA→Correlation Power Analysis Attack		
cracked	قفل شکسته	
cracker	قفل شکن	فردی که معمولاً با نیت سوء جهت قفل شکنی یک نرم افزار و یا دستیابی غیر مجاز به گذرواژه‌های یک شبکه تلاش می‌کند.
cracking	قفل شکنی	ایجاد تغییرات غیر قانونی در یک نرم افزار تجاری و یا دور زدن رویه‌های احراز اصالت و یا رمزگشایی غیر مجاز یک ارتباط.
CRC→Cyclic Redundancy Check		
credentials	اعتبارنامه	مدرکی دال بر حق، اعتبار، یا مسئول بودن کسی

credentials service provider	تأمین کننده خدمات اعتبارنامه ها	یک موجودیت مورد اعتماد که نشانه‌های متقاضی را بررسی و ثبت می‌کند و اعتبارنامه الکترونیکی برای وی صادر می‌کند.
credit card	کارت اعتباری	
critical security parameter	پارامتر امنیتی بحرانی	اطلاعات مرتبط با امنیت مانند کلیدهای رمزنگاری خصوصی و داده‌های احراز اصالت نظیر گذرواژه‌ها و شماره‌های شناسایی شخصی (PIN) که افشا یا تغییر آنها می‌تواند امنیت یک واحد رمزنگاری را به خطر اندازد.
criticality level	سطح بحران	به پیامدهای عملکرد نادرست یک سامانه اشاره دارد. هر قدر تأثیر عملکرد صحیح یا نادرست یک سامانه جدی تر باشد، سطح حساسیت بالاتر است.
CRL→Certificate Revocation List		
cross certificate pair	زوج هم‌گواه	
cross certification	گواهی متقابل	
cross correlation	همبستگی متقابل	
cross site scripting(XSS)	نیشته سایت فلاپی	این آسیب‌پذیری به مهاجم اجازه می‌دهد نیشته مورد نظرش را در مرورگر قربانی اجرا کند. برای مثال یک نامه الکترونیکی به صندوق پستی قربانی ارسال می‌شود که عنوانی با مضمون برنده شدن وی در یک قرعه‌کشی دارد و کاربر را به گشودن آن ترغیب می‌کند. اما با باز شدن نامه الکترونیکی، نیشته فرستاده شده توسط مهاجم اجرا شده و سامانه وی مورد حمله قرار می‌گیرد.
CRS→Certification Sign Request		
CRT→Chinese Remainder Theorem		
cryptanalysis	تحلیل رمز، رمزشکنی	دانش روش‌ها و راهکارهای مختلفی که تحلیل‌گر برای تحلیل و شکستن رمز به کار می‌برد. (تحلیل و شکستن رمز= پیدا کردن کلید یا دستیابی به اصل پیام با تلاشی کمتر از جستجوی فراگیر فضای کلید)
cryptanalyst	تحلیل‌گر رمز، رمزشکن	کسی که اجازه فهمیدن کلید و یا متن اصلی را ندارد، ولی با روش‌هایی سعی در یافتن کلید و یا متن اصلی دارد.
crypto-anarchism	اخلال رمزنگاشتی	
cryptogram	رمزنگاشت	
cryptographer	رمزنگار	

cryptographic	رمزنگاشتی
cryptographic strength	استحکام رمزنگاشتی
cryptographic token	نشان رمزنگاشتی
cryptography	رمزنگاری علم و هنر سرّی کردن داده‌ها، رمزنگاری نامیده می‌شود. کاربردهای رمزنگاری در حال حاضر تنها به سری کردن داده‌ها محدود نمی‌شود، از سایر کاربردهای طرح‌های رمزنگاری می‌توان به احراز اصالت، انکارناپذیری و حفظ یکپارچگی پیام اشاره کرد.
cryptological	رمزشناختی
cryptologist	رمزشناس
cryptology	مجموعه علوم مشتمل بر رمزنگاری (cryptography) و رمزشناسی تحلیل رمز (cryptanalysis).
cryptoperiod	بازه زمانی که کلید رمز معتبر است. رمز دوره
cryptosystem	سامانه رمز
CTR→Counter mode	
cut and paste attack	حمله بریدن و چسباندن
cut-and-choose protocol	پروتکل برش و انتخاب
CVE→Common Vulnerabilities and Exposures	
cyber liability	مسئولیت فضای تبادل اطلاعات
cyber terrorist	تروریست (خرابکار) فضای تبادل اطلاعات
cyber→ cyberspace	
cybercrime	فعالیت‌های مجرمانه‌ای که در فضای تبادل اطلاعات صورت می‌گیرد. جرم فضای تبادل اطلاعات
cyberspace	آنچه مربوط به فناوری اطلاعات، اینترنت و فضای مجازی است. فضای تبادل اطلاعات
cyclic	چرخه‌ای، دوری
cyclic code	کد دوری
cyclic group	گروه دوری
D	
data	داده، داده‌ها
data compaction	چکیده سازی داده‌ها، فشرده

	سازی داده‌ها
data complexity	پیچیدگی داده‌ها
data compression	فشرده سازی داده‌ها
data conversion	تبدیل داده‌ها
data custodian	داده بان
data deciphering	رمزگشایی داده‌ها
data decryption	رمزگشایی داده‌ها
data encryption	رمزگذاری داده‌ها
data integrity	تمامیت داده، یکپارچگی داده
data link layer	لایه پیوند داده‌ها
data message integrity	یکپارچگی داده پیام
data mining	داده کاوی
data perturbation	آشفتگی داده
data port	درگاه داده
data protection	حفاظت داده‌ها
data remanence	پسماند داده‌ها
data restoration	عمل تولید مجدد داده‌ای که از دست رفته یا آلوده شده ترمیم داده است.
data seal	مهر و موم داده‌ها
data security	امنیت داده
data stream	جریان داده
database	دادگان، پایگاه داده‌ها
data-driven attack	حمله داده-مبنا
datagram	بستک
DC→Differential Cryptanalysis	
dealer	تسهیم کننده، توزیع کننده
debit card	کارت پیش پرداخت
debug	اشکال زدایی
decentralization	تمرکز زدایی
decimated subsequence	زیر دنباله‌ای که با انتخاب یک نمونه از هر چند نمونه از دنباله زیر دنباله ورجین شده اصلی حاصل شود.
decimation	چند به یک کردن، برچیدن، ورجیدن

decipher	عمل برگرداندن متن رمز شده به متن اصلی توسط کلید. در رمزگشایی کردن	مقابل encipher
decision tree	درخت تصمیم گیری	
decode	کدگشایی کردن	
decoder	کدگشا	
decoding attack	حمله کدگشایی	یکی از انواع حملات به سامانه‌های رمزنگاری که مبتنی بر نظریه کدگذاری اعمال می‌شود. در این حمله دشمن از طریق متن رمز و کدبرداری از آن سعی در بدست آوردن پیام دارد.
decrypt	رمزگشایی کردن	
decryption	رمزگشایی	در مقابل encryption
DECT (Digital Enhanced Cordless Telecommunications)		استاندارد رادیویی برای ارتباط بی سیم در فواصل کوتاه که برای انتقال داده، صدا و کاربردهای شبکه‌ای تا فاصله ۵۰۰ متر به کار می‌رود.
deduction	استنتاج، قیاس	
defined plaintext attack → chosen plaintext attack		
demilitarized zone (DMZ)	منطقه بی طرف، منطقه حائل	ناحیه‌ای از شبکه که خدمات عمومی به بیرون (نظیر کارگزار وب) را فراهم می‌کند. این ناحیه بین شبکه داخلی و شبکه بیرونی (اغلب اینترنت) قرار می‌گیرد.
deniable authentication	احراز اصالت حاشاپذیر	یک نوع احراز اصالت بین اعضای یک گروه که افراد می‌توانند بین خود، عمل احراز اصالت را انجام دهند، ولی به نفر سومی خارج این مجموعه نمی‌توانند هویت خود را ثابت کنند.
deniable encryption	رمزگذاری حاشاپذیر	رمزگذاری حاشاپذیر امکان انکار را در صورت لزوم برای شخص رمزگذار فراهم می‌آورد. بدین معنا که وی قادر است برای متن رمز شده مفروض، به نحوی که ناظر یا طرف سوم را متقاعد سازد، به جای متن اصلی واقعی متن اصلی دیگری ارائه دهد.
denial of authentication attack	حمله منع احراز اصالت	
denial of quality of service (DoQoS)	حمله کاهش کیفیت خدمت	
denial of service attack (DoS)	حمله منع خدمت	در این حمله مهاجم تلاش می‌کند دسترسی به خدمات شبکه

		برای کاربران مجاز ناممکن شود. این مقصود معمولاً با روش‌هایی نظیر ایجاد ترافیک مصنوعی برای کارگزار خدمت و یا قطع ارتباط عملی می‌شود.
deny	منع، ممانعت، انکار، رد، حاشا	
derived key	کلید برگرفته	در کاربردهای رمزنگاری برخی اوقات لازم است که طرف‌های درگیر بر اساس کلید اصلی از پیش مشترک، یا کلمه عبور یا هسته اولیه، اقدام به تولید یک یا چند کلید مشترک با طول عمر کمتر نمایند. کلید(های) تولید شده را کلید برگرفته گویند.
DES (Data Encryption Standard)		یک رمز قالبی با طول قالب داده ۶۴ بیت و طول کلید ۵۶ بیت که در سال ۱۹۷۷ میلادی توسط اداره استاندارد ملی آمریکا (NBS) به عنوان استاندارد رمزنگاری اسناد غیر طبقه‌بندی شده اعلام شد. با مطرح شدن حملات مختلف علیه این رمز، رمز AES جایگزین آن شد.
description logic	منطق توصیفی	
designated confirmer signature = confirmer signature	امضای تایید کننده	
deterministic	قطعی، یقینی	
deterministic encryption	رمزگذاری قطعی، رمزگذاری یقینی	رمزنگاری که در آن به ازای یک متن اصلی و کلید مشخص، همیشه فقط یک متن رمز مشخص حاصل می‌شود، مثل بیشتر رمزهای قالبی در سبک ECB. در مقابل Probabilistic Encryption
dictionary attack	حمله واژه‌نامه‌ای	حمله جهت پیدا کردن گذرواژه. در این حمله دشمن با جمع آوری لغاتی که برای گذرواژه معمول هستند، یک واژه‌نامه از گذرواژه‌ها تهیه می‌کند. سپس با جستجوی تمام کلمات واژه‌نامه به سیستم حمله می‌کند.
dictionary based attack	حمله مبتنی بر واژه‌نامه	
difference distribution table	جدول توزیع تفاضلات	
differential cryptanalysis	تحلیل تفاضلی	حمله‌ای از نوع سوم (حمله بر اساس متن اصلی منتخب) علیه رمزهای قالبی، در این حمله دشمن می‌کوشد تا رابطه احتمالی میان تفاضل ورودی‌ها و تفاضل خروجی‌ها در هر دور رمز پیدا کند. با کنار هم گذاشتن این روابط احتمالی در دورهای متوالی رمز، تحلیلگر انتظار رابطه احتمالی بین

		تفاضل ورودی و تفاضل ورودی به دور آخر رمز - به ازای زوج متن‌هایی با تفاضل ورودی مشخص - دارد. با این دانایی تحلیلگر می‌تواند به حدس تعدادی بیت از زیر کلید دور آخر پردازد و بخشی از دور آخر را رمز گشایی کند، و در میان حدس‌ها کلیدی را به عنوان کلید صحیح بپذیرد که تفاضل مورد انتظار تحلیلگر را در داده‌های ورودی به دور آخر تا حدی نشان دهد.
differential power analysis attack (DPA)	حمله تحلیل توان تفاضلی	نوعی حمله تحلیل توان پیشرفته. رجوع کنید به power analysis attack
Diffie-Hellman key exchange = Diffie-Hellman key agreement = exponential key exchange	پروتکل تبادل (مبادله) کلید دیفی - هلمن	پروتکلی برای تبادل امن کلید از طریق یک کانال نا امن، مبتنی بر دشواری حل مسئله لگاریتم گسسته.
diffusion	پراکنش	یکی از دو قاعده‌ای که شانون برای مقاوم کردن رمز پیشنهاد کرد. این قاعده بیان می‌کند که هر بیت متن اصلی و یا هر بیت کلید باید تعداد زیادی از بیت‌های متن رمز را تحت تاثیر قرار دهد. برای نیل به این هدف، از تبدیلاتی که خواص آماری متن اصلی را در طول متن رمز شده پراکنده کنند، استفاده می‌شود. جایگشت، یک نوع تبدیل با اثر پراکنش است. روش دیگر آشفته سازی (confusion) است.
digital	رقمی، دیجیتال	داده‌هایی که به صورت رقم (عموماً ارقام صفر و یک) هستند، داده‌های دیجیتال نامیده می‌شوند.
digital certificate	گواهینامه رقمی/دیجیتال	
digital envelope	پاکت رقمی	
digital evidence	گواه دیجیتالی/رقمی، شاهد دیجیتالی/رقمی	هر نوع اطلاعاتی که به صورت رقمی ذخیره یا مخبره می‌شود و از آن می‌توان در دادگاه به عنوان مدرک استفاده کرد.
digital ID	شناسه رقمی/دیجیتال	
digital signature	امضای رقمی، امضای دیجیتال	مقداری که به متن ارسالی پیوست می‌شود و انتظار می‌رود همان ویژگی امضای معمولی را داشته باشد. یعنی هم ثابت کند پیام حتماً از طرف فرستنده مورد نظر است (authentication) و هم صحت پیام را تایید کند (integrity)، ضمناً فرستنده نتواند بعداً متن و امضای خود را انکار کند (non-repudiation). مقدار امضا از اعمال تابع وابسته به کلید خصوصی شخص فرستنده بر روی متن ارسالی

		تولید می‌شود.
Diophantine equation	معادله دیوفانتین	معادلات چندجمله‌ای با مجهولات صحیح.
disaster recovery plan (DRP)	طرح بازیابی پس از سانحه	طرحی که در صورت رخداد یک خرابی سخت افزاری یا نرم افزاری یا تخریب امکانات در اثر سانحه، جهت بازیابی و بازسازی آنها ارائه می‌شود.
discard	طرد	
disclosure attack	حمله افشاء	نوعی حمله تحلیل ترافیک احتمالاتی برای تعیین تمام موجودیت‌هایی که با یک کاربر در ارتباطند؛ و نتیجه آن کاهش میزان گمنامی کاربر است.
disconnection	قطع اتصال	
discrete logarithm problem	مسئله لگاریتم گسسته	مسئله یافتن مقدار x در معادله $b^x \equiv n \pmod{m}$ ، با داشتن مقادیر a, b, n ، و m . تا کنون روش کارایی برای حل این مسئله پیدا نشده است و دشواری حل این مسئله مبنای طراحی تعدادی از الگوریتم‌های رمز قرار گرفته است.
discretionary access control	کنترل دسترسی اختیاری، کنترل دسترسی احتیاطی	
disruption	اختلال	یک رخداد برنامه ریزی نشده که باعث می‌شود کل سامانه یا یک برنامه کاربردی عمده، برای یک مدت زمان غیرقابل قبول از کار بیفتد (مانند قطع برق جزئی یا گسترده، قطع شبکه گسترده، یا تخریب تجهیزات و امکانات).
distinguisher	تمایزگر	الگوریتمی نظیر D که وظیفه‌اش تمیز دادن ورودی‌های نوع X از ورودی‌های نوع Y است. به عبارت دیگر، تمایزگر موفق است اگر مقدار: $ \Pr\{D(X) = 1\} - \Pr\{D(Y) = 1\} $ کمیتی غیر ناچیز باشد. معمولاً تمایزگر به عنوان ابزاری جهت تحلیل رمز بکار برده می‌شود.
distinguishing attack	حمله تمایز	حمله‌ای که در آن تحلیل‌گر تلاش می‌کند یک دنباله تولید شده توسط الگوریتم رمز را با یک احتمال قابل قبول از یک دنباله تصادفی تمیز دهد.
distinguishing identifier	شناسه تمایز	
distributed computing	محاسبات توزیع شده	
distributed denial of service (DDoS)	حمله منع سرویس توزیع شده	حملات DoS ممکن است نفوذگر را به موفقیت کامل نرساند، مگر آنکه خطوط با پهنای باند بالا در اختیار داشته

		باشد. در حملات DDoS از رایانه‌های پراکنده در سراسر اینترنت که توسط نفوذگر آلوده شده‌اند، برای حمله به هدف استفاده می‌شود.
divide and conquer	تقسیم و حل	گاهی با تقسیم یک مسئله بزرگ به قسمت‌های کوچک‌تر، حل مسائل کوچک‌تر راحت‌تر از حل کلی مسئله است. در بیشتر رمزها، ساختار کلی از کنار هم گذاشتن چند مولفه در کنار هم تشکیل شده است، که ممکن است این مولفه‌ها به تنهایی از مقاومت مطلوبی برخوردار نباشند. در صورتی که ترکیب مولفه‌ها به گونه‌ای باشد که امکان جداسازی و تحلیل برخی از این مولفه‌ها منجر به تحلیل کل رمز گردد، این ویژگی می‌تواند مبنای حملاتی قرار گیرد که حملات تقسیم و حل نامیده می‌شوند
DMZ→Demilitarized Zone		
DNS attack	حمله به DNS	انواع حملات با هدف از کار انداختن این خدمت.
DNS cache poisoning	مسموم کردن DNS	نام دیگری برای جعل DNS. به DNS spoofing رجوع شود.
DNS spoofing	جعل DNS	روشی جهت حمله به DNS، در این حمله یک کارگزار DNS جعلی با اطلاعات گمراه کننده به جای کارگزار DNS واقعی جا زده می‌شود.
DNS→Domain Name System		
document	سند	
doll code	کُد عروسک	یک سامانه رمز که در طول جنگ جهانی دوم برای تأمین اطلاعات مورد نیاز دولت ژاپن در باره موقعیت و حرکت کشتی‌های جنگی امریکا مورد استفاده قرار می‌گرفته است. در این سامانه از پیام‌های جعلی راجع به عروسک‌ها به منظور انتقال اطلاعات مورد نظر استفاده می‌شده است. مبدع این روش خانم Valvaley Dickinson یک حامی جدی ژاپن در طول جنگ بوده و مالک یک فروشگاه عروسک فروشی در شهر نیویورک بوده است.
domain name system (DNS)	سامانه نام دامنه	
dominate	غلبه داشتن	گوئیم سطح امنیت S1 بر سطح امنیت S2 غلبه دارد، هرگاه در دسته‌بندی سلسله‌مراتبی، S1 بزرگتر یا برابر با S2 بوده و در طبقه‌بندی غیر سلسله‌مراتبی، S1 شامل S2 به عنوان یک

زیرمجموعه باشد	
doorknob rattling attack	در این حمله نفوذگر یک به یک رایانه‌ها را به قصد نفوذ حمله دق الباب می‌آزماید تا شاید یک درب قفل نشده بیابد.
DoS→Denial of Service Attack	
dot dot attack (..)	مهاجم با استفاده از مجوز دسترسی به یک پوشه، تلاش می‌کند به پوشه‌های دیگری خارج از محدوده مجاز، دسترسی یابد.
double encryption	رمز گذاری دو گانه
DPA→Differential Power Analysis Attack	
DSA (Digital Signature Algorithm)	یک الگوریتم رمزنگاری نامتقارن که امضاء رقمی را به شکل یک زوج از اعداد بزرگ تولید می‌کند. این الگوریتم توسط اداره استاندارد ملی آمریکا به عنوان الگوریتم استاندارد امضاء رقمی معرفی شده است.
DSP→Digital Signal Processor	
DSS (Digital Signature System)	یک سامانه رمز برای تولید و بررسی امضاء رقمی بر مبنای DSA که توسط NIST در سال ۱۹۹۱ به عنوان استاندارد امضاء رقمی اعلان شد. امنیت این امضاء مبتنی بر پیچیدگی حل مسئله لگاریتم گسسته است.
dual	دو گان
dual encryption protocol (DEP)	پروتکل رمز گذاری دو گان
dual-use certificate	یک گواهی که برای هر دو کاربرد امضای دیجیتال و گواهی‌نامه دو منظوره رمزنگاری داده‌ها صادر شده است.
due care	مراقبتی که مدیران و سازمان‌های آنها وظیفه دارند برای امنیت اطلاعات در نظر بگیرند تا تضمین کنند که نوع کنترل، هزینه کنترل و استقرار کنترل برای سیستم مناسب باشد.
dummy message	پیامی که حاوی هیچ اطلاعاتی نیست و به صورت تصادفی پیام ساختگی تولید شده است.
dumpster diving	آشغال گردی
duplicate digital evidence	نسخه دوم یک بازتولید دقیق دیجیتالی از همه اشیاء داده ای مدرک دیجیتال نسخه دوم درون یک قلم فیزیکی اصلی و رسانه مرتبط با آن.
duration	طول، مدت
dynamic	پویا

dynamic host configuration protocol (DHCP)	پروتکل پیکربندی میزبان پویا	پروتکلی که برای تخصیص آدرس های پروتکل اینترنت (IP) به همه گره‌های شبکه به کار می‌رود.
E		
easter egg	تخم مرغ عید	عملکرد پنهان در یک برنامه کاربردی، که هنگامی فعال می‌شود که یک مجموعه دستورات و ضربات کلید غیرمستند و اغلب پیچیده وارد شوند. تخم مرغ های عید معمولاً برای نشان دادن افتخارات تیم تولید به کار می‌روند و قصد غیر مخرب دارند.
E-authentication→ electronic authentication		
eavesdropping	استراق سمع، شنود	
ECB→Electronic Codebook mode		
ECC→Error Correcting Code یا Elliptic Curve Cryptography		
ECDSA→Elliptic Curve DSA		
echo request	درخواست پژواک	
EDE→Encipher-Decipher-Encipher		
edit distance	فاصله ویرایشی	
effective	اثربخش، موثر	
effective key size	اندازه موثر کلید	
efficiency	کارایی	
egress	حق یا مجوز خروج	
egress filtering	تصفیه خروجی	فرآیند جلوگیری از عبور بسته‌های خارج شونده که به طور آشکار، آدرس‌های پروتکل اینترنت (IP) دروغین - مانند آدرس‌های مبدا از شبکه‌های داخلی - دارند.
electromagnetic analysis(EM) attack	حمله تحلیل تشعشعات الکترومغناطیسی	دسته‌ای از حملات کانال جانبی که با استفاده از اندازه‌گیری تشعشعات الکترومغناطیسی دستگاه رمزنگاری سعی در یافتن مقادیر مخفی آن دارد.
electronic authentication (E-authentication)	احراز اصالت الکترونیکی	فرآیند اطمینان یافتن به هویت کاربران که به طور الکترونیکی به یک سامانه اطلاعاتی ارائه می‌شوند.
electronic cash	پول الکترونیکی	
electronic codebook operating mode (ECB)	سبک کتابچه رمز	ساده‌ترین سبک به‌کارگیری رمزهای قالبی، که در آن متن اصلی به قطعات به طول مساوی تقسیم شده و قطعه‌ها به ترتیب وارد تابع رمزنگاری شده و قطعات رمز شده حاصل

		می‌شوند.
electronic coin	سکه الکترونیکی	
electronic data interchange	مبادله الکترونیکی داده	
electronic signature	امضای الکترونیکی	
electronic wallet	کیف پول الکترونیکی	
ElGamal public-key encryption	رمزگذاری کلید همگانی الجمال	یک نوع سامانه رمزنگاری کلید همگانی مبتنی بر مسئله لگاریتم گسسته.
ElGamal signature scheme	طرح امضای الجمال	یک نوع امضای دیجیتال مبتنی بر الگوریتم رمز الجمال که امنیت آن بر سختی حل مسئله لگاریتم گسسته استوار است.
eligibility	مجاز بودن	
elliptic curve cryptography	رمزنگاری مبتنی بر خم بیضوی	یک نوع سامانه رمزنگاری کلید همگانی مبتنی بر ساختار جبری خم های بیضوی.
email	رایانامه	
email filtering	تصفیه رایانامه	
embedded system	سامانه تعبیه شده، سامانه جاگذاری شده	
encapsulation	لغافه‌بندی	
encipher	رمزگذاری	تبدیل متن آشکار به متن رمز شده. در مقابل decipher
encipher-decipher-encipher(EDE)		به کارگیری مکرر رمز قالبی جهت افزایش امنیت. اعمال رمزگشایی و رمزگذاری مربوط به یک رمز، ولی با کلیدهای جداگانه اعمال می‌شوند. مثال: DES سه گانه
enciphered	رمز شده	
encode	کدگذاری	
encoder	کدگذار	
encrypt	رمزگذاری	
encrypted	رمز شده	
encryption	رمزگذاری	در مقابل decryption
end to end	سرتاسر، انتها به انتها	
end to end encryption	رمزگذاری سرتاسری	
end to end security	امنیت سرتاسری	
end user	کاربر نهایی	
enemy	دشمن	کسی که مجاز به آگاهی از کلید و یا متن اصلی نیست، ولی با روش‌هایی سعی در فهمیدن پیام و یا پیدا کردن کلید و یا

		دخالت در ارتباط را دارد.
entity	هستار	هر دستگاه، سامانه یا واحد عملکردی مستقل
entrapment	دام گذاری	قرار دادن نقایص آشکار در یک سامانه پردازش داده، با هدف کشف تلاش‌های انجام شده برای نفوذ به سامانه یا گنج کردن یک نفوذگر در مورد انتخاب نقص مورد استفاده.
entropy	آنتروپی	متوسط اطلاعات موجود در هر نماد، متوسط ابهام موجود در هر نماد.
entry	مدخل، درایه	
ephemeral key	کلید موقت	کلیدی است که با توجه به نحوه تولید و اقتضائات امنیتی، تنها در یک جلسه یا اتصال مورد استفاده قرار می‌گیرد. عموماً به زوج کلیدهای همگانی-خصوصی که تنها در یک اجرا از پروتکل برقراری کلید استفاده می‌شوند، اطلاق می‌گردد.
ephemeral secret	راز موقت	
erasure error	خطای با محل معین	خطای ناشی از ابهام در نماد دریافتی.
error correction code	کُد تصحیح خطا	
error detection code	کُد تشخیص خطا	دسته‌ای از کدهای کانال که تنها وقوع خطا را در دنباله دریافتی شناسایی می‌کنند، اما قادر به تصحیح خطا نیستند. مانند کدهای CRC و کدهای توازن.
escrow	امان سپاری	سند رسمی که نزد شخص سوم معتمدی به امانت گذاشته می‌شود و در صورت حصول شرایط مشخصی قابل اجرا و یا ابطال می‌گردد.
espionage	جاسوسی	
evaluation metric	معیار ارزیابی	
evasion attack	حمله گریز	در این حمله، نفوذگر از تفاوت در تفسیر بسته توسط میزبان نهایی و سیستم تشخیص نفوذ یا دیواره آتش، سوء استفاده می‌کند. از این رو نفوذگر می‌کوشد به وسیله تکنیک‌های ویژه‌ای سیستم تشخیص نفوذ و دیواره آتش را فریب دهد تا بتواند بسته مخرب خود را از این سیستم‌های بازرسی عبور داده و به مقصد مورد نظر ارسال کند.
event	رویداد	
event driven	مبتنی بر رویداد، رویداد مینا	
event logger	رویدادنگار	

event oriented	رویداد‌گرا	
exclusive OR (XOR)	یای انحصاری	عملگری روی بیت‌ها که حاصل آن برای بیت‌های یکسان برابر با صفر و برای بیت‌های ناهمسان یک است.
executive	اجرایی	
exhaustive key search attack	حمله جستجوی فراگیر فضای کلید	حمله‌ای که در آن تمام حالات ممکن تا رسیدن به جواب آزمایش می‌شود. یعنی تمام مقادیر ممکن برای کلید آزمایش می‌شود تا کلید مربوط به یک یا چند زوج متن اصلی و رمز شده آن که در دسترس است، بدست آید. کران بالای امنیت یک سیستم رمز با تلاشی که جهت انجام این حمله انجام می‌شود، اندازه‌گیری می‌شود.
exhaustive search	جستجوی فراگیر	بررسی تمام حالت‌های ممکن تا رسیدن به جواب مسئله.
existential forgery	جعل وجودی	
expiry time	زمان انقضا	
exploit code	کد سوءاستفاده	
exposure	افشا	
F		
fabrication	جعل	افزودن اطلاعات
fabrication attack	حمله جعل	حمله‌ای که در آن با وارد کردن داده‌های اضافی به سیستم، اعتبار داده‌ها را مختل می‌کند.
fair cryptosystem	سیستم رمز منصف	
fairness	انصاف	
false acceptance rate	نرخ پذیرش غلط	مقدار احتمال این که یک سیستم شناسایی، یک فرد را به طور نادرست شناسایی کند یا نتواند فردی غیر مجاز را از ورود به سیستم منع کند.
false negative	منفی غلط	۱. خطاری که به نادرست وجود یک فعالیت بدخواهانه را رد می‌کند. ۲. نام دیگر خطای نوع اول در آزمون فرض آماری، رد فرض صفر، وقتی که درست باشد.
false positive	مثبت غلط	۱. خطاری که به نادرست انجام یک فعالیت بدخواهانه را اعلام می‌کند. ۲. نام دیگر خطای نوع دوم در آزمون فرض آماری، قبول فرض صفر، وقتی نادرست باشد.
fault	عیب	عدم قابلیت سامانه، دستگاه، ... در انجام کار مورد نظر
fault analysis attack	حمله تحلیل عیب	یکی از انواع حملات کانال جانبی که در آن با القای

		خطاهای عمدی و معین به دستگاه رمزنگاری، یک خروجی (متن رمز یا متن اصلی) خطادار تولید می‌شود. سپس با استفاده از خروجی‌های خطادار و نوع خطای القا شده، تحلیل گرسعی در یافتن کلید مخفی دستگاه تحت حمله دارد.
fault detection	عیب یابی	
federal information processing standards(FIPS)	استانداردهای پردازش اطلاعات فدرال	مجموعه‌ای از استانداردهای تدوین شده توسط NIST در حوزه امنیت فناوری اطلاعات
feedback	پسخورد	نمونه‌ای که از خروجی گرفته و به ورودی داده می‌شود. (جهت کنترل و یا ادامه کار سیستم)
Feistel construction	ساختار فِیستلی	روشی کلی برای طراحی رمزهای قالبی، در این روش قالب داده به دو زیرقالب تقسیم می‌شود. سپس زیرقالب اول توسط تابعی (وابسته به کلید) درهم ریخته و با زیرقالب دوم ترکیب می‌شود. پس از آن زیرقالب دوم توسط تابعی (وابسته به کلید) در هم ریخته و با زیرقالب اول ترکیب می‌شود. این کار به طور متوالی چند بار تکرار می‌شود. اگر به جای تقسیم قالب به دو زیرقالب، قالب داده به n زیرقالب تقسیم شود، به آن فِیستل مرتبه n گویند. رمز DES یک رمز فایستلی مرتبه ۲ است.
Fiat-Shamir identification protocol	پروتکل شناسایی فیات شامیر	
field	میدان	
file transfer protocol(FTP)	پروتکل انتقال پرونده	
filtering	تصفیه	
filtering router	مسیریاب تصفیه	
financial cryptography (FC)	رمزنگاری مالی	به کاربرد رمزنگاری در کاربردهایی که آسیب دیدن ساختار اطلاعاتی موجب خسارت مالی می‌شود.
fingerprint	اثرانگشت	
finite field	میدان منتهای	
finite state automaton	خودکاره حالت منتهای	
finite-state machine	ماشین حالت منتهای	
FIPS→Federal Information Processing Standards		
firewall	دیوار آتش، حفاظ	یک یا مجموعه‌ای از سامانه‌ها که سیاست کنترل دسترسی را بین شبکه‌ها اعمال می‌کنند.
firewall control proxy	نماینده کنترل حفاظ	مؤلفه‌ای که مدیریت یک درخواست توسط یک حفاظ را

		کنترل می‌کند. نماینده کنترل حفاظ می‌تواند به حفاظ دستور دهد که درگاه‌های مشخصی را که مورد نیاز یک درخواست هستند باز نموده و با خاتمه درخواست، این درگاه‌ها را ببندد.
firewall environment	محیط حفاظ	محیط حفاظ، مجموعه‌ای از سیستم‌ها در یک نقطه بر روی شبکه هستند که با هم‌دیگر یک پیاده سازی حفاظ را تشکیل می‌دهند. محیط حفاظ می‌تواند از یک یا چندین دستگاه مانند حفاظ‌های متعدد، سیستم‌های تشخیص نفوذ و کارگزاران نماینده تشکیل شود.
firewall ruleset	مجموعه قوانین حفاظ	مجموعه قوانین حفاظ، جدولی از دستورات است که حفاظ، برای تعیین چگونگی مسیریابی بسته‌ها بین واسط‌ها به کار می‌برد. در مسیریاب‌ها، مجموعه قوانین می‌تواند فایلی باشد که مسیریاب هنگام تصمیم مسیریابی، آن را از بالا به پایین بررسی می‌کند.
firmware	سفت افزار	
fitness function	تابع برازندگی	
fixed point attack	حمله نقطه ثابت	
fixed-point chaining attack	حمله زنجیره ای نقطه ثابت	
flaw	ایراد، اشکال	
flexibility	انعطاف پذیری	
flooding	سیلاب سازی	لبریز کردن ظرفیت های یک منبع از طریق انجام اعمال پیاپی، به حدی که پاسخ‌گویی از توان آن خارج شده و از کار بیافتد.
flooding attack	حمله سیلابی	
forced delay attack	حمله اعمال تاخیر	
forgery	جعل	
formal	صوری	
forward cipher	رمز پیشرو	
forward search attack	حمله جستجوی پیشرو	
forward secrecy	محرمانگی پیشرو	
forward security	امنیت پیشرو	
forward(1)	پیشرو	
forward(2)	باز ارسال	
fragile watermark	ته نقش نگاری شکننده، نشان گذاری شکننده	روشی برای حفظ محتوای داده که به هر نوع دستکاری حساس است و حتی می‌تواند محل دستکاری را کشف کند.

fragment	تکه، قطعه
fragmentation	تکه تکه کردن، تقطیع
frame	قاب
framework	چارچوب
frequency analysis attack	در این حمله فراوانی حروف به صورت تکی یا ترکیب چندتایی، در متن رمز محاسبه می‌شود و اطلاعات حاصل برای تحلیل الگوریتم های رمز کلاسیک مورد استفاده قرار می‌گیرد. تاریخ این تحلیل به دانشمند مسلمان «الکندی» در قرن سوم هجری می‌رسد.
frequency hopping	پرش فرکانسی
frequency test	آزمونی آماری جهت بررسی میزان تصادفی بودن یک دنباله.
freshness	ازمون فراوانی
FTP→File Transfer Protocol	تازگی
G	
gap of a sequence	اطمینان از تکراری نبودن پیام دریافتی.
gate	شکاف دنباله
gateway	صفرهای متوالی در یک دنباله دودویی که بیت ماقبل و ما بعد آن یک باشد.
general deduction	دروازه، دریچه
general number field sieve	دروازه
generalization	استنباط کلی
generator	غربال میدان اعداد عام
generic attack	تعمیم
global	مولد
goodness of fit test	حمله عام
gopher	سراسری
Goppa code	آزمون زیبایی
graduated security	گوفر
	یک پروتکل در لایه کاربرد TCP/IP که برای توزیع، جستجو و بازیابی مستندات بر روی اینترنت طراحی شده و قبل از WWW استفاده می‌شده است.
	کد گویا
	یک سامانه امنیتی که بر مبنای تهدیدها، مخاطرات، فناوری موجود، سرویس‌های پشتیبان، ملاحظات زمان، نیروی انسانی و مسائل اقتصادی، چندین سطح (مثل پایین، متوسط، بالای) حفاظتی را فراهم می‌کند.

granularity	دانه‌بندی	بیان اندازه نسبی داده‌ها، برای مثال حفاظت اطلاعات در سطح پرونده به عنوان دانه‌بندی درشت و این حفاظت در سطح رکورد یا فیلد، به عنوان دانه‌بندی ظریف در نظر گرفته می‌شود.
gray hole attack	حمله چاله خاکستری	یکی از انواع حملات منع خدمت که در آن بسته‌های یک مقصد خاص، به صورت انتخابی و یا تصادفی دور انداخته می‌شوند.
grey hat hacker	رخنه گر کلاه خاکستری	کسی که از روی کنجکاوی و بدون نیت خرابکارانه، بی-اجازه به سیستم‌های دیگران وارد می‌شود ولی خود را مقید می‌داند که به آنها آسیبی نرساند.
group key management protocol (GKMP)	پروتکل مدیریت کلید گروهی	
group signature	امضای گروهی	یک نوع امضا که در آن یک نفر از یک گروه به صورت گمنام از جانب دیگر اعضای گروه متنی را امضا می‌کند.
guard (system guard)	محافظ (سامانه محافظ)	سازوکاری که تبادل اطلاعات بین سامانه‌ها یا زیرسامانه‌های اطلاعاتی را محدود می‌کند.
guess and determine attack	حمله حدس و تعیین	یکی از حملات مطرح علیه رمزهای دنباله‌ای که در آن، تحلیل‌گر با حدس بخشی از فضای حالت اولیه الگوریتم و با توجه به روابط موجود و وابستگی سایر مقادیر به مقادیر حدس زده شده تلاش می‌کند تا سایر مقادیر نامعلوم را تعیین کند.
H		
hack	رخنه کردن، نفوذ کردن	توانایی و مهارت استفاده از روش‌های اکتشافی برای شناسایی و عبور از موانع امنیتی سامانه‌های رایانه‌ای.
hacker	رخنه گر، نفوذگر	
hacking	رخنه‌گری، نفوذگری	
Hadamard transform	تبدیل هادامارد	
hamming distance	فاصله همینگ	فاصله همینگ دو دنباله دودویی تعداد مکان‌هایی در دو دنباله است که مقادیر دو دنباله در آن مکان‌ها متفاوت‌اند.
hamming weight	وزن همینگ	تعداد یک‌ها در یک دنباله دودویی.
hand shaking	دست دادن	
handler	گرداننده	۱. نوعی برنامه که برای کنترل عوامل توزیع شده در شبکه در حملات منع سرویس توزیع شده به کار می‌رود. ۲. هم چنین به فردی که کارهای واکنشی در برابر حوادث

		را بر عهده دارد (به عنوان مدیر حوادث) نیز اطلاق می‌شود.
handoff	پاس کاری	
handshake	دستداد	
hard problem	مسئله سخت	به intractable problem مراجعه شود.
hard-code	کد سخت	نرم افزاری برای وارد و ثابت کردن داده‌ها (در یک کد منبع) به نحوی که داده‌ها به راحتی قابل تغییر نباشند.
hardening	مستحکم سازی	اقداماتی که جهت امن‌سازی بعضی میزبان‌های خاص که به دلیل وظایف‌شان خارج از ناحیه بی طرف (DMZ) قرار دارند، مثل کارگزاران وب، کارگزاران پست الکترونیکی، کارگزاران DNS و میزبان سنگرها صورت می‌گیرد.
hardware-oriented	سخت افزار-گرا	
hash function	تابع چکیده ساز	تابعی که طول ورودی آن دلخواه و طول خروجی آن ثابت است. از ویژگی‌های این توابع می‌توان به یک طرفه بودن، وابستگی خروجی به تمامی بیت‌های ورودی و بدون برخورد بودن اشاره کرد. یکی از مهمترین کاربردهای این توابع در تولید امضای دیجیتال است.
header	سرآیند	
heuristic security	امنیت تجربی	یک روش مبتنی بر تجربیات گذشته برای بهبود پایداری و تأمین امنیت سامانه‌ها در برابر حملات جدید.
hiding	پنهان سازی	روشی برای مقابله با حملات تحلیل توانی و حملات تحلیل تشعشعات الکترومغناطیسی
high assurance guard (HAG)	محافظ با اطمینان بالا	یک دستگاه حفاظتی با مرز محصور که دسترسی بین یک شبکه محلی و یک شبکه خارجی را با درجه اطمینان بالا کنترل می‌کند.
high impact system	سامانه پر تأثیر	یک سامانه که بروز هرگونه نقصان در هر یک از اهداف امنیتی محرمانگی، یکپارچگی و یا قابلیت دسترسی، می‌تواند منجر به آسیب‌های جدی به آن گردد.
hijacking	سرقت، ربودن	
histogram	نمودار ستونی	
HMAC→Hash-based Message Authentication Code		
homogeneous	همگن	
homomorphism property	ویژگی هم ریختی	

honeynet	شبکه تله عسل	یک شبکه غیر واقعی که رفتار یک شبکه واقعی را تقلید کرده و با مشغول کردن نفوذگر به خود او را از شبکه اصلی دور نگه می‌دارد تا مسئولین شبکه بتوانند فعالیت او را مشاهده و تدابیر دفاعی مناسب اتخاذ کنند.
honeypot	تله ظرف عسل	تله‌ای که با اغفال مهاجم او را به هدفی غیر واقعی مشغول کرده و از دسترسی به سامانه های حیاتی دور می‌دارد و به مدیران سامانه امکان مشاهده فعالیت های مهاجم و اتخاذ سیاستهای اجرایی مناسب را می‌دهد.
hook	قلاب	
host impersonation attack /server spoofing attack	حمله جعل کارگزار	حمله‌ای که در آن مهاجم خود را به جای کارگزار واقعی جا زده و با کاربران ارتباط برقرار می‌کند. اگر کاربر نتواند کارگزار جعلی را از کارگزار واقعی تشخیص دهد، درخواست ارتباط را پذیرفته و داده‌های محرمانه خود را در اختیار مهاجم قرار می‌دهد.
host to host	میزبان-به-میزبان	
host to LAN	میزبان به شبکه محلی	
host-based	مبتنی بر میزبان	
hot site	پایگاه آماده‌باش	امکانات پردازش داده کاملاً عملیاتی در خارج از پایگاه، که برای استفاده در صورت رخداد یک سانحه با سخت افزار و نرم افزار تجهیز شده باشد.
hub	ناف	یک وسیله ارتباطی که نقطه اتصال مشترک برای تجهیزات یک شبکه ارتباطات رایانه‌ای است.
hybrid encryption	رمزگذاری ترکیبی	کاربردی از رمزنگاری که در آن از ترکیب حداقل دو الگوریتم رمز، به ویژه ترکیبی از رمزهای متقارن و نامتقارن استفاده می‌شود.
hyper link	آبر اتصال	
hyper text	آبر متن	
hyperexponential	آبر نمایی	تابعی به صورت $e^{g(n)}$ که مرتبه $g(n)$ از n بزرگتر باشد، مثل e^{n^2}
hypertext markup language (HTML)	زبان نشانه گذاری آبرمتنی (زنگام)	.
I		
ICMP attacks (Internet Control Message Protocol attacks)	حملات ICMP	ICMP بخشی از پروتکل TCP/IP است که مسئول ارسال پیام‌های خطا و تأمین روش‌هایی برای آزمودن شبکه‌های IP

		است. سوء استفاده از این پروتکل مبنای چندین حمله قرار گرفته است. به
		ICMP sweep ,ICMP flood,ICMP fingerprinting
		مراجعه کنید.
ICMP fingerprinting	انگشت نگاری از ICMP	این حمله از ICMP برای مشخص کردن سیستم عاملی که روی یک میزبان در حال اجراست، استفاده می‌کند.
ICMP flood	سیلاب سازی ICMP	همان حمله اسمورف است. به Smurf attack رجوع کنید.
ICMP sweep = ping sweep	جاروب ICMP	روشی برای مشخص کردن این که کدام میزبان‌ها در یک شبکه فعال هستند.
ID Code	کد شناسه	
IDEA		یک نوع الگوریتم رمزنگاری قالبی.
ideal security	امنیت ایده آل	
identification	شناسایی، تعیین هویت	
identity	شناسه	
IETF→Internet Engineering Task Force		
impact	تأثیر	میزان آسیبی که انتظار می‌رود در نتیجه افشای غیرمجاز اطلاعات، تغییر غیرمجاز اطلاعات، تخریب اطلاعات، از دست رفتن اطلاعات و یا دسترس پذیری سیستم اطلاعاتی برای افراد غیر مجاز پدید آید.
Impersonation attack	حمله جعل هویت	حمله‌ای که در آن مهاجم خود را به جای یکی از طرفین درگیر در ارتباط جا زده و سعی در فریب طرف دیگر دارد. اطلاعات لازم برای شکل‌گیری این حمله معمولاً با استراق سمع پیام‌های مربوط به چندین ارتباط متوالی اخیر به دست می‌آیند.
implementation	پیاده سازی	
implication	دلالت	
implicit	ضمنی	
impossible differential attack	حمله تفاضل ناممکن	حمله‌ای که در آن یک تفاضل ناممکن بین مقادیر میانی رمز به ازای تعدادی زوج متن انتخابی پیدا می‌شود. سپس کلیدهایی که به چنین تفاضلی منجر شوند، از مجموعه حدس‌ها خارج می‌شوند. این عمل تا جایی که مقداری جز کلید اصلی در مجموعه حدس‌ها نماند، ادامه می‌یابد. کلید باقی مانده نهایی، همان کلید رمز است.
incident	حادثه	نقض یا نقض قریب‌الوقوع خط مشی‌های امنیتی رایانه، خط

	مشی‌های کاربری مورد پذیرش، یا استانداردهای امنیتی رایانه.	
incoercibility	عدم اجبار	از الزامات امنیتی برای رای دهندگان، تا حمله کننده نتواند اقدام به اجبار رای دهنده و یا خرید رای وی کند.
IND-CCA→ Indistinguishable Chosen-Ciphertext Attack		
IND-CCA2→ Indistinguishable Adaptive Chosen- Ciphertext Attack		
indistinguishability	تمایز ناپذیری	
indistinguishable adaptive chosen- ciphertext attack (IND- CCA2)	حمله متن رمز منتخب وقتی تمایز ناپذیر	
indistinguishable chosen-ciphertext attack (IND-CCA)	حمله متن رمز منتخب تمایز ناپذیر	
infected attachment	پیوست آلوده	
information	اطلاعات	
information dispersal algorithm (IDA)	الگوریتم انتشار اطلاعات	رخدادی که عملاً یا به طور بالقوه، محرمانگی، صحت یا دسترس پذیری یک سیستم اطلاعاتی و یا اطلاعات ذخیره شده توسط فرآیندهای سیستم را به خطر می‌اندازد، یا موجب نقض خط مشی های امنیتی، رویه های امنیتی و یا خط مشی های کاربری مورد قبول می‌شود.
information hiding	پنهان سازی اطلاعات	
information leakage	نشت اطلاعات	
information sharing	تسهیم اطلاعات، به اشتراک گذاری اطلاعات	
information system	سامانه اطلاعات	
information system security officer (ISSO)	مامور امنیت سامانه اطلاعات	
information technology (IT)	فناوری اطلاعات (فا)	
information warfare	جنگ اطلاعات	
infrastructure	زیرساخت	
ingress filtering	تصفیه ورودی IP	فرآیند جلوگیری از ورود بسته‌هایی که آدرس های IP نادرست، مانند آدرس های منبع رزرو شده، دارند.

inheritance	ارث‌بری
initial value (IV) =initialization vector	مقدار اولیه عمل در برخی کاربردهای رمز، مقداری برای شروع رمزنگاری نیاز است که به آن مقدار اولیه گویند. لزومی ندارد که مقدار اولیه محرمانه باشد، ولی باید تصادفی بوده و قبلاً استفاده نشده باشد.
initialization	مقداردهی اولیه
insecurity	ناامنی
insertion attack	یکی از روش‌های متداول برای سوء استفاده از شبکه‌های بی-سیم است که در آن عملکرد سازوکارهای امنیتی موجود با وارد کردن و کاربرد مخفیانه تجهیزات غیرمجاز مختل می-گردد.
insider attack	حمله‌ای توسط یک کارمند یا یک فرد قابل اعتماد و یا به طور کلی فردی با امکان دسترسی بیش از حد معمول.
inspection	بازرسی
integer counter mode(ICM)= Counter mode	سبک شمارنده
integer factorization	تجزیه به عوامل صحیح
integral cryptanalysis	حمله‌ای علیه رمزهای قالبی با ساختار شبکه جانشینی و جایگشت (SPN) تحلیل یکپارچه
integration	یکپارچه‌سازی
integrity	یکی از اهداف امنیت، یعنی اطمینان از این که چیزی به متن ارسالی، اضافه و یا از آن کم نشده باشد و یا هیچ گونه تغییری در آن رخ نداده باشد.
integrity check value (ICV)	مقدار بررسی تمامیت، معیار تمامیت
inter host communication	ارتباط بین میزبان
inter realm	درون قلمرویی
interaction	تعامل
interactive	تعاملی
interception	دستبرد
interface	واسط
interleaving	میان‌گذاری، درهم بافی
interleaving attack	حمله درهم بافی
internet	اینترنت

internet engineering task force (IETF)	یک انجمن عمومی برای تدوین استانداردها در اینترنت.
internet service provider (ISP)	ارائه کننده خدمات اینترنتی
interoperability	قابلیت همکاری
interpolation	درون‌یابی
interpolation attack	نوعی حمله جبری علیه رمزهای قالبی. متن رمز شده هر رمز می قابل بیان به صورت یک چند جمله‌ای بر حسب متن اصلی است که ضرایب چند جمله‌ای توابع مشخصی از کلید هستند. اگر تعداد جملات چند جمله‌ای کم باشد، می توان به جای بدست آوردن مقدار کلید، ضرایب چند جمله‌ای را یافت. به تحلیل رمز با چنین روشی، حمله درونیابی گفته می شود.
interruption	وقفه
intractable problem = hard problem	مسئله‌ای که حل آن در زمان چند جمله‌ای، توسط ماشین تورینگ قطعی ممکن نباشد. مسئله سرکش
intruder	نفوذگر
intrusion	نفوذ
intrusion detection	تشخیص نفوذ
intrusion detection system (IDS)	سامانه‌ای که با تحلیل ترافیک ورودی و خروجی شبکه یا تحلیل تقاضاها سعی در شناسایی فعالیت های نفوذگر می- نماید و در صورت تشخیص نفوذ، مسئول شبکه را مطلع می- کند یا واکنش خاصی انجام می دهد.
invasive attack	حمله‌ای که با دست کاری (Tamper) در دستگاه رمزنگاری سعی در یافتن مقادیر مخفی دارد. این حمله که از قوی ترین حملات کانال جانبی به شمار می رود، عموماً با خارج کردن دستگاه رمزنگاری از بسته بندی و اتصال پروب به سیگنال- های داخلی تراشه آغاز می شود.
inversion attack	حمله‌ای علیه رمزهای دنباله‌ای. حمله وارون‌سازی
invertible	وارون‌پذیر
involution	تبدیلی که معکوسش با خودش برابر است یعنی $f(f(x)) = x$. خودوارون
IP security (IPsec)	یک پروتکل استاندارد موسسه IEEE که قابلیت های امنیتی را در لایه پروتکل اینترنت (IP) ارتباطات فراهم می کند. امنیت IP
IP spoofing	حمله‌ای که در آن حمله کننده با جایگزین کردن IP یک جعل IP

	فرد معتمد در سرآیند بسته های خود، قربانی را متقاعد می- کند که پیام را از سوی فرد مورد اعتماد دریافت می کند.
irreducible polynomial	چندجمله‌ای تحویل ناپذیر، چندجمله‌ای ساده نشدنی
isomorphic property	ویژگی یک‌ریختی
iterated	مکرر، تکراری
IT-related risk	مخاطره مرتبط با IT
IV→Initial Value	
J	
jammer	اخلال‌گر
jamming	اختلال
jitter	لرزه
join - request	درخواست الحاق
K	
Kerberos authentication protocol	یک پروتکل احراز اصالت شناخته شده در شبکه که بر رمزنگاری متقارن و استفاده از یک نهاد ثالث مورد اعتماد مبتنی است. این پروتکل بر اساس پروتکل "نیدهام-شرودر" بنا نهاده شده است، با این تفاوت که در آن فرض شده که ساعت تمام ایستگاه‌های شبکه دقیقاً با هم تنظیم شده‌اند.
Kerckhoffs' assumption	فرض کرشهف: تمام الگوریتم‌های رمزنگاری آشکار و همگانی هستند و تنها کلیدهای رمز، مخفی و محرمانه هستند.
kernel	هسته
key	کلید توابع رمز معمولاً به جز متن اصلی پارامتر دیگری به عنوان ورودی می‌گیرند، این پارامتر روند رمزنگاری را کنترل می‌کند و در بین تعداد زیادی از تبدیل‌های موجود بین فضای متون اصلی و فضای متون رمز، یک تبدیل را انتخاب می‌کند.
key agreement	توافق کلید
key clustering attack	نوعی حمله بر روی رمزهای قالبی. حمله خوشه بندی کلید
key distribution	توزیع کلید
key distribution Center(KDC)	مرکز توزیع کلید
key escrow	امان‌سپاری کلید
key establishment	برقراری کلید، استقرار کلید
key exchange	مبادله کلید

key expansion	توسیع کلید	استخراج کلید دورها از کلید اصلی
key generation material	مواد تولید کلید	اعداد تصادفی، شبه تصادفی و پارامترهای رمزنگاری که در تولید کلید به کار برده می شوند.
key loader	بارکننده کلید	یک واحد داخلی که قادر است حداقل یک کلید رمزنگاری یا مؤلفه کلید را به صورت متن ساده یا رمز شده ذخیره نموده و در صورت درخواست، آن را به واحد رمزنگاری انتقال دهد.
key logger	ثبت کننده صفحه کلید	
key management	مدیریت کلید	مجموعه فعالیت‌هایی که برای اداره کلیدهای رمزنگاری و دیگر پارامترهای امنیتی مربوط (مثل گذرواژه‌ها و مقادیر اولیه) در طول عمر کلید شامل تولید، نگهداری، توزیع و انهدام آنها صورت می‌گیرد.
key notarization	ثبت رسمی کلید	
key pair	زوج کلید	
key recovery	بازیابی کلید	
key revocation	ابطال کلید، فسخ کلید	
key schedule	تولید زیر کلید	
key translation center (KTC)	مرکز ترجمه کلید	
key transport	انتقال کلید	انتقال امن کلید رمزنگاری از یک طرف ارتباط به طرف مقابل.
key whitening	سفید کردن کلید	روشی برای افزایش امنیت رمز قالبی، که در چند مرحله داده با بخشی از کلید ترکیب می شود (قبل از دور اول و بعد از دور آخر رمز گذاری).
key wrap	پوشش کلید، لفافه کلید	روشی برای رمزنگاری کلیدها (به همراه اطلاعات مربوط به صحت آنها) که هم حفظ محرمانگی و هم حفظ صحت را با استفاده از یک الگوریتم کلید متقارن فراهم می‌کند.
key-only attack	حمله فقط بر اساس کلید	
keyspace	فضای کلید	
keystream	دنباله کلید اجرایی	
keystroke monitoring	پایش صفحه کلید	فرآیندی که برای مشاهده یا ذخیره ضربات وارده به صفحه کلید توسط کاربر و هم چنین پاسخ‌های رایانه در خلال یک جلسه تعاملی به کار می رود و بر مبنای آن می‌توان اطلاعات وارد شده توسط کاربر را استنتاج نمود.
kleptography	سرقت نگاری	بررسی این که یک سامانه رمز چگونه طراحی شود تا به طور

ناخودآگاه و بدون اطلاع کاربر، اطلاعاتی از کلید را به طراح نشت دهد	
knapsack problem	مسئله کوله پشتی
knowledge	دانش، دانایی
known IV attack	حمله مبتنی بر بردار اولیه معلوم
known plaintext attack	در این حمله، تعدادی متن اصلی و متن رمز شده متناظر با آن‌ها در اختیار است. به این نوع حمله «حمله نوع دوم» نیز گفته می‌شود.
L	
LAN → Local Area Network	
latin square	یک مربع لاتین از مرتبه n عبارتست از یک ماتریس مربع $n \times n$ که عناصر آن دقیقاً از n نماد متمایز تشکیل شده است، به طوری که هر نماد در هر سطر و ستون فقط یکبار ظاهر شود.
lattice	مشبک
layer	لایه
LC → Linear Cryptanalysis	
leased line	خط استیجاری
least privilege	اعطای تنها دسترسی‌هایی به کاربران که آن‌ها برای انجام وظایف خود نیاز دارند.
legitimate	قانونی
letter frequency	تعداد تکرار یک حرف در یک متن فراوانی حرف
level of significance	سطح اهمیت
lexicographical order = dictionary order	ترتیب قاموسی
LFSR → Linear Feedback Shift Register	
life time	عمر، طول عمر
lightweight cryptography	شاخه‌ای از رمزنگاری که در آن طرح‌ها و پروتکل‌های رمزنگاری با هدف به کارگیری در محیط‌های دارای منابع محاسباتی و ذخیره سازی محدود مورد بررسی قرار می‌گیرند.
linear approximation attack	حمله تقریب خطی
linear complexity	پیچیدگی خطی

linear complexity test	آزمون پیچیدگی خطی	آزمونی که در آن با تعیین طول کوچکترین ثبات انتقال خطی که می‌تواند یک دنباله مشخص و محدود دودویی را تولید کند، رفتار آن دنباله مورد بررسی قرار می‌گیرد.
linear consistency attack	حمله سازگاری خطی	
linear cryptanalysis (LC)	تحلیل خطی	حمله‌ای از نوع دوم (حمله متن اصلی معلوم) علیه رمزهای قالبی، در این روش رابطه‌ای خطی با احتمال (نسبتاً) بالا بین بیت‌های ورودی و خروجی هر دور رمز استخراج می‌شود. با کنار هم گذاشتن روابط تمام دورها به جز دور آخر، رابطه خطی احتمالی بین بیت‌های ورودی به رمز و بیت‌های ورودی به دور آخر تشکیل می‌شود. از طرفی با حدس زدن تعدادی از بیت‌های زیر کلید دور آخر، می‌توان قسمتی از دور آخر رمز را رمزگشایی کرده و بیت‌های مورد نیاز در ورودی به دور آخر را بدست آورد. حال می‌توان رابطه خطی احتمالی را که بین بیت‌های ورودی به رمز و بیت‌های ورودی به دور آخر بدست آمده است را بررسی کرد. در میان کلیدهای حدس زده شده کلیدی به عنوان کلید صحیح پذیرفته می‌شود که رابطه خطی مذکور برای کسر قابل توجهی از متن‌ها صدق کند.
linear feedback shift register (LFSR)	ثبات انتقال با پس‌خورد خطی	آرایه‌ای خطی (بردار) با درایه‌هایی که معمولاً با مقادیر صفر یا یک پر شده‌اند. در هر نوبت مقادیر درایه‌ها یکی به جلو انتقال می‌یابد و مقدار درایه آخر توسط حاصل ترکیب خطی درایه‌های دیگر مقداردهی می‌شود. به این ترکیب خطی از درایه‌های دیگر که درایه آخر را مقدار دهی می‌کند، پس‌خورد خطی گفته می‌شود.
linear sequential circuit approximation (LSCA)	تقریب مدار ترتیبی خطی	
linear syndrome attack	حمله همرفت خطی	
linear transformation	تبدیل خطی	یک تبدیل خطی بین دو فضای برداری U و V تابعی است که در شرایط زیر صدق می‌کند:
		1. $\forall v_1, v_2 \in V : T(v_1 + v_2) = T(v_1) + T(v_2)$
		2. $\forall v \in V, \alpha \in R : T(\alpha v) = \alpha T(v)$
linearization	خطی‌سازی	
linguistic steganography	نهان‌نگاری زبان شناختی	
link	پیوند، یال	

link analysis	تحلیل پیوند
liveness (principal liveness)	در پروتکل‌های امنیتی، به مفهوم حضور واقعی فرد در روند اجرای پروتکل است.
load	بار
load balancing	تعدیل بار، توازن بار
loadable modules	پیمانه‌های قابل بارگذاری
local area network (LAN)	شبکه محلی
local area network (LAN)	شبکه داخلی، شبکه محلی
local registration authority (LRA)	مجوز ثبت محلی
log	رویدادنگار، رخداد نما
Log off = Log out	ثبت خروج
Log on = Log in	ثبت ورود
logging	رویدادنگاری، رخدادنگاری
logic bomb	یک قطعه کد پنهانی در داخل یک برنامه مجاز که تحت شرایط خاصی (مثلاً وقوع یک تاریخ مشخص) فعال شده و شروع به عملیات تخریبی می‌کند.
long term	طولانی مدت
look up table	جدول مبنا
loop	حلقه
loose source routing	مسیریابی غیردقیق منبع
low impact system	یک سامانه اطلاعاتی که در آن، به هر سه هدف امنیتی (یعنی محرمانگی، صحت و دسترس پذیری) یک مقدار تأثیر گذاری پایین با توجه به استاندارد FIPS 199 اختصاص یافته است.
M	
MAC → Message Authentication Code	
macro payment	پرداخت کلان
macro virus	ویروس کلان برنامه نویسی ماکروی برنامه کاربردی سند برای اجرا و انتشار خود استفاده می‌کند.
mailbox	نامه‌دان
maintenance	نگهداری
malicious software	نرم افزار مخرب

malleability	شکل پذیری	یک ویژگی ناخواسته در بعضی سیستم‌های رمزنگاری (کلید همگانی)، وقتی دشمن بتواند یک متن رمز را به یک متن رمز دیگر تبدیل کند به طوری که متن اصلی مربوط به متن رمز دوم، تابع مشخصی از متن اصلی مربوط به متن رمز اول باشد.
malware = malicious software	بدافزار	نرم‌افزاری که برای مقاصد سوء، تولید و بکار گرفته می‌شود.
man-in-the-middle attack(MITM)	حمله فرد در میانه	این نوع حمله، حمله‌ای فعال است که در آن دشمن مستقلاً با دو طرف ارتباط برقرار و طوری عمل می‌کند که طرفین ارتباط گمان کنند که از طریق یک کانال امن در حال ارتباطند. در حالی که همه مکالمات توسط دشمن تحت کنترل است.
manipulation	دست کاری	
manipulation detection code	کد تشخیص دست کاری	به توضیح واژه modification detection code مراجعه شود.
many to one	چند به یک	
mapping	نگاشت	
MARS		یک رمز قالبی که یکی از ۵ نامزد منتخب برای AES بوده است. این سیستم دارای قالب‌های ۱۲۸ بیتی و طول کلید متفاوت بین ۱۲۴۸-۱۲۸ بیت است.
mask	پوشانه، نقاب	
masking	پوشش گذاری، نقاب گذاری	روشی برای مقابله با حملات توانی و حملات تشعشعات الکترومغناطیسی که با تصادفی سازی مقادیر میانی الگوریتم سعی در غیر همبسته کردن مقادیر توان مصرفی (یا مقادیر تشعشعات الکترومغناطیسی) با داده پردازش شده دارد.
masquerader	رخ پوش، نقابدار	کاربر غیرمجاز
masquerading	رخ پوشی، نقاب گذاری	مترادف Spoofing، تلاش مهاجم برای ورود به یک سامانه اطلاعاتی از طریق این که خود را یک کاربر مجاز وانمود کند (جا بزند).
mass mail (MM)	سیل نامه، توده نامه	ارسال حجم انبوه رایانامه از طریق پست الکترونیکی.
master key	شاه کلید، کلید اصلی	کلیدی که دارای عمر طولانی‌تری نسبت به کلیدهای جلسه است.
matching	تطابق	
Maurer's universal statistical test	آزمون آماری فراگیر مارور	آزمونی آماری برای بررسی رفتار دنباله‌های دودویی که در سال ۱۹۹۲ ارائه شد. ادعا شده است که توسط این آزمون می‌توان هر رفتار غیر تصادفی یک دنباله را به لحاظ آماری

		تشخیص داد.
McEliece cryptosystem	سامانه رمز مک‌الیس	یک سامانه رمزنگاری کلید همگانی مبتنی بر نظریه کدینگ که امنیت آن مبتنی بر دشواری کدگشایی یک کد خطی بدون اطلاع از ساختار ماتریس مولد آن است. کلید این رمز با استفاده از ماتریس مولد یک کد خطی تولید می‌شود. در طرح اولیه این سامانه از کدهای گویا استفاده شده بود. از این طرح می‌توان سامانه رمزنگاری کلید همگانی، کلید خصوصی و همچنین امضای دیجیتال استخراج نمود.
MD5(Message Digest5)		یک نوع الگوریتم چکیده ساز از خانواده MD
MDC→Modification Detection Code		
MDS code	کد MDS	یک کد تصحیح خطا که بیشترین فاصله همینگ ممکن بین کلمات آن وجود داشته باشد. مانند کدهای RS
MD-strengthening→ Merkle-Damgard Strengthening		
measure of roughness	معیار ناهمواری	
mechanism	ساز و کار	
meet in the middle attack	حمله ملاقات در میانه	حمله‌ای شبیه حمله روز تولد، با این تفاوت که در حمله روز تولد در دامنه تابع به دنبال دو عضو هستیم که تابع به ازای آن دو دارای مقدار یکسانی باشد، در حالی که در این حمله، در دامنه و برد ترکیب دو تابع، به دنبال عضوی هستیم که تبدیل مستقیم تابع اول مساوی با معکوس تبدیل تابع دوم شود. به عبارتی در محل ترکیب دو تابع ملاقات داشته باشیم.
memory-resident virus	ویروس مقیم در حافظه	نوعی ویروس که به عنوان بخشی از یک برنامه سیستمی در حافظه اصلی رایانه مقیم می‌شود و از این نقطه هر برنامه‌ای را که اجرا می‌شود آلوده می‌سازد.
mere semantics	معنا شناسی محض	
merge	ادغام شدن	ترکیب دو فایل اطلاعات به نحوی که فایل نتیجه از همان ساختار فایل‌های ترکیب شده برخوردار باشد.
Merkle-Damgard construction	ساختار مرکل دمگارد	روشی برای طراحی توابع چکیده ساز، که در آن داده ورودی به تعدادی قطعه با طول ثابت و مشخص تقسیم و سپس یک تابع فشرده ساز به طور مکرر روی قطعات حاصل و خروجی مرحله قبل اعمال می‌شود. نهایتاً خروجی حاصل از مرحله آخر به عنوان خروجی تابع در نظر گرفته می‌شود.

Merkle-Damgard strengthening= MD-strengthening= Length Padding	مقاوم سازی مرکل-دمگارد، مقاوم سازی MD	یک نوع دنباله‌زنی در طراحی توابع در هم ساز که موجب ایجاد مقاومت در برابر برخورد می شود، در این روش، طول ورودی در بیت های دنباله قرار می گیرد.
Mersenne number	عدد مرسن	عددی به صورت $M_n = 2^n - 1$ که در آن، n عددی طبیعی است.
mesh	تورینه	
message authentication	احراز اصالت پیام	
message authentication code (MAC)	کد احراز اصالت پیام	چکیده وابسته به کلید یک پیام، که به پیام پیوست می شود و صحت پیام و اصالت فرستنده را اثبات می کند.
message concealing	مخفی سازی پیام	
message digest	چکیده پیام	
message integrity	یکپارچگی پیام، تمامیت پیام	
message integrity code (MIC)	کد یکپارچگی پیام، کد تمامیت پیام	
meta data	فراداده	
metamorphic virus	ویروس دگردیس	این ویروس علاوه بر تغییر ظاهر خود بعد از هر بار الوده سازی، رفتار خود را نیز عوض می کند. و بنابراین تشخیص آن مشکل است.
metropolitan area network	شبکه شهری	
micro payment	پرداخت خرد	در مقابل macro payment.
million instrument per second (MIPS)	میلیون دستورالعمل در ثانیه	واحد اندازه گیری برای مقایسه سرعت ریزپردازنده‌ها.
MIME(Multipurpose Internet Mail Extension)	گسترش چندمنظوره رایانامه	گسترشی بر رایانامه که در آن می توان علاوه بر متن، از محتوای چند رسانه‌ای (نظیر تصویر، صوت، و فیلم) نیز استفاده کرد.
MIPS→Million Instrument Per Second		
MIPS-year	MIPS-سال	تعداد گام‌های پردازش شده در یک سال با فرض اجرای یک میلیون دستورالعمل در ثانیه.
misfeasor	کاربر خاطی	
misnamed	بد نام	روشی برای پنهان کردن محتوای یک فایل با تغییر دادن نام فایل به یک موجودیت بی خطر یا تغییر پسوند آن به یک نوع فایل دیگر، که بررسی کننده را وادار می کند تا فایل را به وسیله امضای فایل - و نه پسوند آن - شناسایی کند.
misrouting attack	حمله مسیرهدهی غلط	این نوع حمله یکی از خطرناک‌ترین حملات علیه ساختار

		اینترنت است و به وسیله مسیریاب‌هایی به وجود می‌آید که با اهداف مخرب، بسته‌های اطلاعات را در جهت‌های نادرست هدایت می‌کنند. این نوع حملات می‌توانند سبب بروز مشکلاتی نظیر ازدحام در شبکه، منع خدمت، تقطیع شبکه و افت کارآیی شبکه گردند.
miss	فقدان	
miss-in-the-middle attack	حملهٔ فقدان در میانه	این حمله با پیروی از ایده حمله ملاقات در میانه، روش نسبتاً کارآمدی برای یافتن تفاضل‌های ناممکن در الگوریتم رمز پیشنهاد می‌دهد. حمله عبارت است از یافتن دو واقعه (حالت) با احتمال یک، که هیچ گاه یکدیگر را در میانه ملاقات نکنند.
mission time	زمان ماموریت	
missionability	ماموریت پذیری	
misuse detection	تشخیص سوءاستفاده	
MITM →Man In The Middle attack		
Mitnick attack	حملهٔ میت‌نیک	حمله‌ای که توسط شخصی به نام Mitnick پایه‌گذاری شد، و اساس آن سوء استفاده از یک آسیب‌پذیری در پیاده‌سازی پروتکل TCP بود.
mix net	شبکهٔ آمیزنده، شبکهٔ مخلوط	روشی برای ایجاد یک کانال ناشناس است که در آن با استفاده از ابزار رمزنگاری سعی می‌شود که ارتباط بین ورودی‌ها و خروجی‌های کانال حذف و گمنامی کاربران تامین شود.
mixing	آمیختن، مخلوط‌سازی	
mixing cipher	رمز مخلوط‌ساز	
mode	سبک	
modification detection code (MDC)	کد تشخیص تغییر	دسته‌ای از توابع درهم ساز بدون کلید، مانند: MD5، SHA-1.
module	پیمانه	
monitoring	پایش، نظارت	
monoalphabetic substitution	جانشینی تک الفبایی	
monomial	تک جمله‌ای	
monotone	یک‌نوا	
m-resilient	m- رجعت پذیر	

m-sequence = maximum length sequence	دنباله بیشینه	دنباله‌ای با دوره تناوب $2^n - 1$ که توسط یک ثابت با پس-خورد خطی به طول n تولید شده است.
multilevel caching	نهان‌سازی چند سطحی	
multiple encryption	رمزگذاری چندگانه	ترکیب چند الگوریتم رمز.
multisignature	چندامضایی	
mutual authentication	احراز اصالت دوسویه/متقابل	پروتکل احراز اصالتی که در آن هر یک از طرفین ارتباط، اصالت خود را به فرد مقابل اثبات می‌کند. در مقابل unilateral authentication
N		
national institute of standard and technology(NIST)	موسسه ملی استاندارد و فناوری	این موسسه مسئولیت تدوین استانداردهای امنیت رایانه‌ای و روش‌های ارزیابی برنامه‌های کاربردی منفک از وزارت دفاع آمریکا را بر عهده دارد. فعالیت‌های این موسسه علاوه بر تدوین استانداردها، شامل تحقیقات نیز می‌شود.
navigation	ناوش، ناوبری	
need to know principle = principle of least privilege	اصل دانستن در حد نیاز، اصل حداقل اجازه دسترسی	قاعده‌ای در کنترل دسترسی که بر مبنای آن به هر فردی فقط باید آن‌قدر اجازه (دسترسی به منابع) داد که بتواند وظایف خاص خودش را انجام دهد.
negligible	ناچیز	
NESSIE(New European Schemes for Signature, Integrity and Encryption)		یک پروژه پژوهشی اروپایی در سالهای ۲۰۰۰-۲۰۰۳ برای شناسایی بهترین الگوریتم‌ها و پروتکل‌های امنیتی رمزنگاری.
net-mask	نقاب شبکه	
network	شبکه	
network access server (NAS)	کارگزار دسترسی شبکه	
network address translate (NAT)	ترجمه نشانی شبکه	فرآیند تغییر اطلاعات مربوط به آدرس شبکه در سرآیند بسته دیتاگرام در یک ابزار مسیر دهی. هدف از این فرآیند، نگاشت یک فضای آدرس به فضایی دیگر است، و اغلب برای شبکه‌هایی که تعداد محدودی IP مجاز دارند استفاده می‌شود.
network file system (NFS)	سامانه فایل‌های شبکه	نوعی سامانه فایل که امکان به اشتراک گذاردن فایل‌ها، چاپگرها، و دیگر منابع را میان اجزای مختلف شبکه فراهم می‌کند.
network IDS base	سامانه تشخیص نفوذ شبکه	مینا

network information center (NIC)	مرکز اطلاعات شبکه (ماش)
network interface	واسط شبکه
network scanner	پوشگر شبکه
network security	امنیت شبکه
network time protocol(NTP)	پروتکل همزمانی شبکه مختلف شبکه
network weaving	روشی برای نفوذ که در آن از شبکه‌های رایانه‌ای مختلف برای دستیابی به یک سامانه پردازش داده، ضمن اجتناب از شناخته شدن یا ردیابی شدن، استفاده می‌شود.
NFSR→Non-Linear Feedback Shift Register	
Niederreiter encryption scheme	یک سامانه رمز مبتنی بر نظریه کدگذاری که امنیت آن مبتنی بر دشواری کدگشایی یک کد خطی بدون اطلاع از ساختار بررسی درستی آن است. این رمز به عنوان دوگان سیستم رمز مک‌الیس شناخته شده است، زیرا از ماتریس بررسی توازن برای ساخت کلید استفاده می‌کند.
NIST→National Institute of Standard and Technology	
node	گره
noise	سیگنال نامطلوب و ناخواسته که به لحاظ ماهیت تصادفی قابل حذف توسط فیلتر نیست.
Nonce	عدد یا رشته عددی که تنها یک بار تولید و مورد استفاده قرار می‌گیرد و کاربرد آن درمقابل با حمله تکرار در پروتکل‌های رمزنگاری است.
non-interactive	غیر تعاملی
non-invasive attack	حمله‌ای که بدون تغییر در مشخصات دستگاه رمزنگاری و در حالی که دستگاه رمزنگاری به فعالیت خود ادامه می‌دهد، سعی در یافتن مقادیر مخفی آن را دارد. این دسته از حملات، عموماً حملات کانال جانبی نامیده می‌شوند. حمله تحلیل توانی و حمله تحلیل زمانی نمونه‌هایی از این دسته حملات هستند.
non-linear feedback shift register (NFSR)	همانند ثبات انتقال خطی (LFSR) با این تفاوت که تابع ثبات انتقال با پس‌خورد غیرخطی است.
nonlinearity	غیر خطی بودن
non-malicious	غیر مخرب

non-malleable	شکل ناپذیر	یک طرح رمز کلید همگانی، شکل ناپذیر نامیده می شود، هرگاه به ازای متن رمز داده شده C1، تولید یک متن رمز شده دیگر مانند C2 به گونه ای که متن های اصلی متناظر آنها دارای ارتباط معلومی باشند، از نظر محاسباتی مشکل باشد.
nonpersistent	ناماندگار	
non-repudiation	انکار ناپذیری	
notarization	رسمی سازی	
notary	دفتر ثبت رسمی	
NP Problems = Nondeterministic Polynomial Problems	مسائل از نوع NP، مسائل از درجه سختی فراتر از چندجمله‌ای	مسائلی که بر روی یک ماشین تورینگ قطعی در یک زمان چندجمله‌ای قابل حل نباشند. ولی روی یک ماشین تورینگ غیرقطعی دارای راه حلی با زمان چندجمله‌ای باشند.
NP-complete	NP-تمام	
NP-hard	NP-سخت	
NSA(national security agency)	آژانس امنیت ملی آمریکا	
null	پوچ	
O		
OAEP→ Optimal Asymmetric Encryption Padding		
obligation	الزام	
OFB→Output Feedback mode		
off-line	برون خط	
omnipresent	همه جا حاضر	
one-time password	گذرواژه یک‌بارمصرف	گذرواژه‌ای که فقط یک بار قابل استفاده است.
one-time-pad cipher	رمز با کلید یک‌بار مصرف	یک نوع الگوریتم رمز، که در آن متن رمز از جمع متن اولیه و دنباله تصادفی کلید تولید می‌شود. در این رمز طول کلید به اندازه طول متن است و فقط یک‌بار مصرف می‌شود. این سیستم رمز دارای امنیت کامل است.
one-way function	تابع یک طرفه	تابعی که محاسبه آن سر راست و راحت است، ولی محاسبه معکوس آن از لحاظ محاسباتی بسیار سخت است.
on-line	بر خط	
on-to	پوشا	
ontology	هستان شناسی	

Opcode (operand code)	کد عملگر	مخفف Operation Code، کدی در زبان ماشین که نوع عملی را که ریزپردازنده باید انجام دهد، مشخص می‌کند.
operand	عملوند	
operating mode	سَبک به کارگیری، سَبک اجرایی	معمولاً رمزهای قالبی به نحوه‌های متفاوتی در عمل مورد استفاده قرار می‌گیرند. نحوه بکارگیری رمز قالبی در عمل رمزنگاری را سَبک اجرایی آن گویند. از جمله سَبک‌های اجرایی می‌توان به ECB(Electronic Codebook) ، OFB(Output,CFB(Cipher Feedback mode) Feedback mode) اشاره کرد.
opponent	دشمن	
Optimal Asymmetric Encryption Padding (OAEP)	لایه گذاری بهینه رمز نامتقارن	یک روش لایه گذاری با امنیت قابل اثبات برای رمز کردن پیام که معمولاً برای سیستم رمز RSA به کار می‌رود و از یک پیشگوی تصادفی بهره می‌برد.
oracle	پیشگو، سروش	
order	مرتبه، درجه	
outage	قطع ارتباط	
output feedback mode(OFB)	سَبک پس خورد خروجی	یکی از سَبک‌های به کارگیری رمز قالبی که با آن امکان به- کارگیری یک رمز قالبی، با عملکردی مشابه با رمزهای دنباله‌ای فراهم می‌شود. این سَبک دارای مزایایی نظیر امنیت بالا، انتشار خطای محدود و ایمنی در برابر حمله واژه‌نامه است.
over flow	سر ریز	
overdefined	بیش تعریف	وقتی در یک دستگاه معادلات، تعداد معادلات از تعداد مجهولات بیشتر باشد.
overhead	سربار	
overlap	هم پوشانی	
<u>P</u>		
package	بسته	
packet	بستک	
packet sniffer	دیده بان بسته ها، شنودگر بسته‌ها	نرم افزاری که ترافیک شبکه را مشاهده و ذخیره می‌کند.
padding	دنباله زدن، لایه گذاری	به عمل اضافه کردن دنباله‌ای تصادفی از بیت‌ها که معنی مشخصی ندارند، ولی با اهداف مشخص - نظیر تکمیل طول قالب در رمزهای قالبی و یا تصادفی نمودن متن اصلی در

رمزهای کلید همگانی - اضافه می شوند، دنباله زنی گوئیم.	
pager	پی جو
parity	توازن
passcode	گذر کد، کد عبور
passive attack	حمله‌ای که دشمن در متن و محتوای پیام دست نمی برد و تنها به شنود اکتفا می کند.
passkey	کلید عبور
passphrase	عبارت عبور
password	کلمه عبور، گذر واژه
patch	وصله
patent	امتیاز، حق انحصاری
P-Box→Permutation Box	
peer to peer	نظیر به نظیر، همتا به همتا
PEM (privacy enhanced mail)	استاندارد ارائه شده توسط IETF برای امن سازی رایانامه با استفاده از رمزنگاری کلید همگانی.
pending	بلا تکلیف، معلق
penetration	نفوذ
penetration test	آزمودن عملکردهای یک سامانه پردازش داده برای پیدا کردن روشی برای نقض امنیت آن. طی این آزمون ارزیاب‌ها تلاش می کنند با فریب دادن سامانه امنیتی، راه‌های نفوذ به لایه‌های مختلف منابع سامانه را کشف کنند.
perfect forward secrecy	یکی از ویژگی‌های پروتکل‌های تبادل کلید در سامانه رمز کلید عمومی که کاربران را از ایمن بودن سامانه در مقابل خطر کشف رمز حتی پس از کشف کلید خصوصی توسط دشمن مطمئن می‌سازد. یعنی با افشای یک کلید خصوصی طولانی مدت که در پروتکل تبادل کلید استفاده شده، امنیت هیچ یک از نشست‌های قبلی به خطر نیافتد.
perfectly secure system	یک سامانه رمز را کاملاً امن گویند، هرگاه متن رمز شده مستقل از متن اصلی باشد.
performance	کارایی
permutation	جایگشت
permutation box (P-Box)	جعبه جایگشت
persistent	ماندگار

personal area network (PAN)	شبکه شخصی	
personal digital assistant (PDA)	دستیار رقمی شخصی	
personal identification number (PIN)	شماره شناسایی شخصی	
pervasive computing environment	محیط محاسباتی گسترده	با گسترش روز افزون حجم داده‌ها، برای کنترل و حفاظت از آن‌ها، توزیع داده انجام می‌شود. یکی از انواع محیط‌های توزیع شده، محیط محاسبات فراگیر است.
PGP (pretty good privacy)		یک بسته نرم‌افزاری برای تامین امنیت رایانامه‌ها است که در سال ۱۹۹۱ ارائه شد و با یک ساختار بسیار ساده کاربری، تمام امکانات شامل تدوین نامه‌های خصوصی (رمز شده)، احراز اصالت، امضای دیجیتالی و حتی فشرده‌سازی اطلاعات را به صورت یک‌جا عرضه کرده است.
phishing attack	حمله صیادی	روشی برای سرقت اطلاعات است که هدف آن اغفال کاربران به منظور دزدیدن اطلاعات خصوصی آن‌ها اعم از نام کاربری، کلمه عبور و ... می‌باشد. در یک حمله صیادی کاربر ترغیب می‌شود تا بر روی لینکی که در نامه الکترونیکی وجود دارد کلیک نماید. لینک بدکار، کاربر را به یک صفحه غیر قانونی هدایت می‌کند که ظاهرش شبیه سایت معتبر است. این صفحه، یک صفحه صیادی می‌باشد. صفحه صیادی از کاربر درخواست می‌کند تا اطلاعات شخصی اش مانند کلمه عبور مربوط به بانک یا اطلاعات کارت اعتباری اش را در صفحه وارد نماید و آن‌ها را ارسال نماید.
physical attack	حمله فیزیکی	یکی از انواع حملات که در آن دستگاه رمزنگاری در اختیار دشمن قرار می‌گیرد.
Ping (packet internet groper)	پینگ	ابزاری در شبکه برای آزمودن قابل دسترس بودن، سرعت و واسط‌های یک مسیر ویژه از طریق آدرس IP
PKCS→ Public-Key Cryptography Standard		
PKI→ Public Key Infrastructure		
plaintext	متن اصلی	متن ورودی به تابع رمزنگاری و یا متن خروجی از تابع رمزگشایی.
platform for privacy preference project(P3P)	بستره توصیف اولویت‌های حریم خصوصی	یک قالب کلی برای توصیف خط مشی حفظ حریم خصوصی در پایگاه‌های اینترنتی تا سایت‌های مختلف، خط مشی حفظ حریم خصوصی خود را با ساختار یکسانی ارائه

		کنند.
plausible deniability	انکارپذیری باورکردنی	
Playfair cipher	از انواع سیستم‌های رمز دو حرفی که در قالب جدولی ۵×۵ رمز پلایفر رمزنگاری را انجام می‌دهد.	
PN sequence→ Pseudorandom Number Sequence		
point of present (pop)	بودگاه	
point of sale (PoS)	پایانه فروش	
policy	خط مشی	
policy description language (PDL)	زبان توصیف خط مشی	!
Pollard p-1 method	روش p-1 پلارد	یکی از الگوریتم‌های تجزیه برای دسته خاصی از اعداد مرکب.
Pollard Rho method	روش رو پلارد	روشی برای تجزیه یک عدد مرکب بزرگ و یا یافتن لگاریتم گسسته.
poly alphabetic	چندالفبایی	
polyalphabetic substitution	جانشینی چند الفبایی	
polymorphic virus	ویروس چندچهره	ویروسی که با هر بار آلوده سازی فایل‌ها ظاهر خود را عوض کرده و بنابراین تشخیص آن با مقایسه با یک نمونه قبل، غیر ممکن است.
polynomial	چندجمله‌ای	
polynomial time	زمان چندجمله‌ای	
port	درگاه	
port scanning	پویش درگاه	ارسال یک پیام به هر درگاه شبکه قربانی و دریافت جوابی که نشان می‌دهد که آیا درگاه باز و در نتیجه برای حمله مناسب است یا خیر؟
PoS→point of sale		
potential impact	تأثیر بالقوه	تأثیری که از دست‌دادن محرمانگی، صحت یا دسترس پذیری می‌تواند داشته باشد که به صورت اثر مضر، اثر مضر جدی و یا اثر شدید یا فاجعه آمیز دسته بندی می‌شود.
power analysis attack	حمله تحلیل توان	نوعی از حملات کانال جانبی که با اندازه گیری مقادیر توان مصرفی دستگاه رمزنگاری، سعی در یافتن مقادیر مخفی آن دارد.
p-problems = polynomial problems	مسائل از نوع چندجمله‌ای	مسائلی که در زمان چند جمله‌ای قابل حل هستند.

preamble	مقدمه
precision	دقت
precursor	نشانه‌ای که یک مهاجم قبل از اقدام به وارد کردن یک پیش‌آگهی آسیب، ممکن است منتشر کند.
preimage attack	حمله پیش‌تصویر
preimage resistance	همان ویژگی یک طرفه بودن است. یعنی با دانستن خروجی تابع، پیدا کردن یک ورودی که به این خروجی منجر شود، غیر ممکن باشد.
pre-paid payment	پیش‌پرداخت
pre-play attack	حمله‌ای علیه پروتکل‌های شناسایی هویت. حمله پیش-اجرا
preprocess	پیش‌پردازش
presared key	کلید از پیش مشترک
primality test	آزمونی که اول یا مرکب بودن یک عدد را بررسی می‌کند. آزمون اول بودن
primary key	کلید اولیه
primitive polynomial	چندجمله‌ای $f(x)$ با درجه n در $F_2[x]$ اولیه نامیده می‌شود، هرگاه f در $F_2[x]$ ساده نشدنی بوده، $x^{2^n-1} + 1$ را عاد کند، ولی به ازای هر عامل d از $2^n - 1$ ، $x^d + 1$ را عاد نکند.
priority	اولویت، حق تقدم
privacy	حریم خصوصی
private key	در سیستم رمزنگاری کلید همگانی از دو کلید استفاده می‌شود، کلیدی که مختص کاربر و محرمانه است، کلید خصوصی نامیده می‌شود.
private key cryptosystem	همان سیستم رمزنگاری متقارن است که در آن کلید بین فرستنده و گیرنده مشترک است. سامانه رمزنگاری کلید خصوصی
private network	شبکه‌ای که از رایانه‌ها و خطوط ارتباطی خصوصی یک شرکت تشکیل شده است. شبکه خصوصی
PRNG→ Pseudorandom Number Generator	
proactive security	امنیت پویا
probabilistic algorithm	الگوریتم تصادفی
probabilistic encryption	سامانه رمزی که به ازای یک متن اصلی و یک کلید مشخص، در هر بار رمزنگاری، متن رمزی متفاوت تولید می‌کند. مثل استفاده از سبک CBC در رمز قالبی. رمز تصادفی
probabilistic model	مدل احتمالاتی

probabilistic public-key encryption	رمز کلید همگانی احتمالاتی	مزیتی در بعضی از سامانه‌های رمز کلید همگانی که یک پیام در هر بار اجرای الگوریتم به متن‌های متفاوتی رمز شود (سامانه رمز RSA فاقد این ویژگی است، اما مک‌الیس و الجمال دارای این ویژگی هستند).
probabilistic signature scheme (PSS)	شمای امضای احتمالاتی	
procedure	رویه	
process	فرایند	
product cipher	رمز ترکیبی، رمز ضربی	یک نوع رمز قالبی که در آن با تکرار تعدادی اعمال به نام دور سعی می‌شود خواص پراکنش و آشفتگی در رمز به طور کافی برآورده شود. هر دور ممکن است به تنهایی امنیت نداشته باشد، ولی تکرار آنها، امنیت کافی را تامین می‌کند. مفهوم رمز ضربی از مقاله شانون گرفته شده است.
profile	نمایه	
propagation criterion	معیار انتشار	گوییم تابع بولی f معیار انتشار از مرتبه k را برآورده می‌سازد، هرگاه تغییر هر زیر مجموعه حداکثر k عضوی از بیت‌های ورودی تابع، منجر به تغییر خروجی تابع با احتمال $\frac{1}{2}$ شود.
protection	حفاظت	
protocol	پروتکل	
provable security	امنیت قابل اثبات	یک سامانه رمزنگاری دارای امنیت قابل اثبات است، اگر بتوان ثابت کرد که سختی شکستن آن رمز معادل سختی حل یک مسئله مشکل (مثل تجزیه اعداد بزرگ) است.
prover	اثبات کننده	کسی که باید ادعایی را ثابت کند.
proxy server	پیشکار	
proxy signature	امضای وکالتی	
pseudo attack	شبه حمله	حمله ای علیه توابع درهم ساز
pseudo collision	شبه برخورد	
pseudo-Mersenne primes	اعداد اول شبه مرسن	اعداد اول به صورت $p = 2^m - k$ که k در بازه $0 < k < 2^{\lfloor m/2 \rfloor}$ باشد.
pseudonym	نام مستعار	
pseudoprime	شبه اول	
pseudorandom	شبه تصادفی	
pseudo-random number generator (PRNG)	مولد اعداد شبه تصادفی	

public directory	فهرست راهنمای همگانی	محلی در شبکه که آدرس و کلید همگانی کاربران را در خود جای داده است.
public key	کلید همگانی	
public key cipher	رمز کلید همگانی	
public key Infrastructure (PKI)	زیر ساخت کلید همگانی	نهادهی زیربنایی که با تولید، نگهداری، مدیریت و تصدیق اصالت کلید عمومی افراد و دیگر خدمات مربوط، شرایط لازم برای استفاده از فناوری‌های مبتنی بر رمزنگاری کلید همگانی را فراهم می‌کند.
public-key cryptography standards (PKCS):	استانداردهای رمزنگاری کلید همگانی	مجموعه‌ای از استانداردهای رمزنگاری با موضوع کلید همگانی که توسط موسسه RSA منتشر می‌شود.
purge	پاکسازی	پاکسازی داده‌ها به طوری که با روش‌های آزمایشگاهی قابل بازیابی نباشند.
quantum cryptography	رمزنگاری کوانتومی	
quartet	چهار تایی	
query	پرسمان	
R		
Rabin public-key encryption	رمز گذاری کلید همگانی رابین	نوعی سیستم رمزنگاری کلید همگانی که امنیت آن مبتنی بر دشواری تجزیه اعداد صحیح بزرگ است.
radio frequency identification tag (RFID tag)	برچسب شناسایی بسامد رادیویی	برچسب‌هایی که بدون تماس هستند و با ورود شخص به محل مورد نظر توسط مقصد شناسائی می‌شوند.
rainbow table	جدول رنگین کمان	یک جدول درستی که برای بازیابی مقدار یک گذرواژه از روی مقدار چکیده آن به کار می‌رود. این جدول با برقراری مصالحه زمان و حافظه محاسبه وارون تابع چکیده ساز را تا حدی تسهیل می‌کند.
random	تصادفی	
random attack	حمله تصادفی	حمله‌ای علیه توابع چکیده‌ساز که مستقل از الگوریتم است. در این حمله، دشمن یک پیام تصادفی را انتخاب می‌نماید و امیدوار است که مقدار چکیده پیام او برابر با مقدار چکیده یک پیام حقیقی باشد.
random number generator	مولد اعداد تصادفی	
random oracle	پیشگوی تصادفی، سروش تصادفی	در رمزنگاری، پیشگو به کسی گفته می‌شود که برای هر پرسش یک پاسخ تصادفی از دامنه خروجی به طور یکنواخت انتخاب می‌کند. در حقیقت فرآیندی که هر پرسش ممکن را به یک پاسخ تصادفی از دامنه خروجی

		نگاشت می‌کند.
randomness	تصادفی بودن	
randomness test	آزمون تصادفی بودن	
RC6		یک سامانه رمزنگاری قالبی، این رمز یکی از پنج کاندید راه یافته به مرحله نهایی انتخاب AES بود.
r-collision	I-برخورد	وجود I ورودی که دارای خروجی یکسان باشند.
reactive	واکنشی	
real time	بی‌درنگ	به سیستم‌هایی گفته می‌شود که تاخیر ندارند و بلافاصله به درخواست رسیده، خدمات می‌دهند. برای مثال سیستم‌های رمز دنباله‌ای، بلادرنگ هستند، زیرا هر بیت بلافاصله رمز می‌شود. در مقابل در سیستم رمز قالبی بیت‌ها باید منتظر بیت‌های دیگر شوند تا قالب کامل شده و سپس عمل رمزنگاری صورت گیرد.
realm	قلمرو، ناحیه	
receipt-freeness	بدون رسید بودن	از الزامات امنیتی برای طرح‌های رای‌گیری الکترونیکی است که در صورت برآورده شدن آن، رای‌دهندگان قادر به تولید یا اخذ مدرک یا رسیدی برای اثبات محتوای رای خود به سایرین نخواهند بود.
reciprocal polynomial	چندجمله‌ای معکوسه	
rectangular attack	حمله مستطیلی	حمله‌ای علیه رمزهای قالبی، ارتقاء یافته حمله بومرنگ
redundancy	افزونگی	
reflection attack	حمله بازتاب	حمله‌ای در پروتکل‌های امنیتی که در آن فرد متخاصم، با باز ارسال پیام فرد مقابل به خود او به نحو حساب شده، او را فریب داده و هدف امنیتی پروتکل را نقض می‌کند.
regional authority (RA)	مراکز مجاز منطقه‌ای	
rekeying	توزیع مجدد کلید	
related key	کلید مرتبط	
related-key attack	حمله کلید مرتبط	گاهی رابطه‌ای معلوم بین دو کلید رمزنگاری باعث نشد اطلاعات بین متن اصلی و متن‌های رمز شده می‌شود که تحلیل‌گر از آن استفاده می‌کند.
reliability	قابلیت اطمینان	
reliable	مطمئن	
relinearization	خطی سازی تکراری	
remailer	نامه پراکن	نوعی کارگزار که به کمک آن می‌توان رایانامه‌های فراوانی

	را به صورت ناشناس در اینترنت پخش کرد
remediation	عمل تصحیح یک آسیب پذیری یا حذف یک تهدید. سه ترمیم نوع ترمیم ممکن عبارتند از: نصب وصله، تغییر تنظیمات پیکربندی، یا حذف یک برنامه نرم افزاری نصب شده.
replay attack	یک نوع حمله به پروتکل های مورد استفاده در شبکه که در آن یک پیام معتبر با هدف سوء توسط نفوذگر تکرار می شود.
repository	پایگاه داده‌ای که حاوی اطلاعات و داده‌های مربوط به مخزن گواهی‌ها است.
representation problem	هرگاه G گروهی دوری و $g_1, g_2, \dots, g_n$ مولد متمایز از G و h عضوی دلخواه در G باشد، n -تایی $(a_1, a_2, \dots, a_n)$ را یک نمایش از h نسبت به پایه مرتب $(g_1, g_2, \dots, g_n)$ در G نامیم، هرگاه $h = g_1^{a_1} g_2^{a_2} \dots g_n^{a_n}$ باشد. مسئله نمایش، یافتن یک نمایش از یک عنصر داده شده در G است. این مسئله در واقع تعمیمی از مسئله لگاریتم گسسته است.
resiliency order	مرتبه رجعت پذیری
resilient function	توابع رجعت پذیر
resource exhaustion	اتلاف منبع، هدر دادن منبع
RFCs (Request For Comments)	عبارتی که برای توصیه های مورد استفاده در اینترنت به کار می‌رود.
RFID Tag → Radio Frequency Identification Tag	
Rijndael	نام اولیه الگوریتم رمز AES، پیش از انتخاب شدن به عنوان الگوریتم رمز استاندارد.
risk	ریسک، مخاطره
RNG → Random Number Generator	
robustness	مقاوم بودن
root CA	در زیر ساخت کلید همگانی سلسله مراتبی به بالاترین سطح از مراکز صدور گواهی گفته می‌شود.
rootkit	مجموعه‌ای از ابزارها که توسط رخنه‌گرها برای نفوذ به یک سامانه و بدست آوردن دسترسی در حد مدیر سیستم به یک رایانه یا یک شبکه مورد استفاده قرار می‌گیرد.
rotation	چرخش
round	دور

round key	کلید دور
router audit tool(RAT)	مرتبط با محصول CISCO، ابزاری که تنظیمات را با ابزار ممیزی مسیریاب تنظیمات معیار مقایسه کرده و در صورت نقصان، دستوراتی را برای تصحیح اشکالات بیان می‌دارد.
RSA algorithm	یک سیستم رمزنگاری کلید عمومی که امنیت آن بر الگوریتم RSA دشواری تجزیه اعداد بزرگ بنا شده است.
run (of a sequence)	بیت های یکسان متوالی در یک دنباله که با بیت ما قبل و ما بعد خود متفاوت باشند.
run test	آزمونی آماری جهت بررسی میزان تصادفی بودن یک دنباله. آزمون ردیف
run time	زمان اجرا
running key	کلید اجرایی
S	
S/MIME (Secure/Multipurpose Internet Mail Extentions)	پروتکلی جهت افزودن خدمات امنیتی نظیر امضای دیجیتال و رمزنگاری به رایانامه در MIME
SAC→Strict Avalanche Criterion	
safe prime	یک عدد اول به شکل $2p+1$ که در آن p نیز یک عدد اول است. مانند اعداد ۵، ۷، ۱۱، ۲۳، ۴۷، ...
safeguard	هر معیار یا کنترل حفاظتی که برای برآورده ساختن نیازهای امنیتی تعریف شده برای یک سامانه اطلاعاتی (مانند حفظ محرمانگی، تضمین صحت و تداوم دسترس پذیری) توصیه می‌شود. این نوع حافظت ها می‌توانند ویژگی‌های امنیتی سخت‌افزارها و نرم‌افزارها، رویه‌های اجرایی، شیوه‌های پاسخگویی، کنترل‌های دسترسی، محدودیت‌های مدیریتی، امنیت کارکنان، ساختارهای فیزیکی، نواحی و تجهیزات سازمان را شامل شوند اما تنها به این موارد محدود نمی‌باشند.
safety	ایمنی مخابره داده به معنای جلوگیری از خطاهای تصادفی ایمنی است و با روش‌های کدگذاری کانال حاصل می‌شود، درحالی که امنیت مخابره به معنای جلوگیری از دریافت و یا دستکاری غیر مجاز عمدی است، که با روش‌های رمزنگاری تامین می‌شود.
salt	مقداری تصادفی که همراه با یک مقدار امنیتی مثل گذرواژه نمک، چاشنی استفاده می‌شود تا میزان تصادفی بودن آن را افزایش دهد. مثلاً هنگام ثبت گذرواژه‌ها، برای آنکه چکیده دو گذرواژه

		یکسان، یکی نشود، ابتدا به آن نمک اضافه می‌کنند و بعد چکیده آن را محاسبه و ثبت می‌کنند.
salting	نمک‌زنی	
sanitization	پاکسازی	فرآیند حذف اطلاعات از رسانه به طوری که بازیابی اطلاعات ممکن نباشد. این کار شامل حذف تمام پرچسب‌ها، نشان‌گذاری‌ها و رویدادنگاری فعالیت‌ها می‌شود.
satisfiability problem	مسئله ارضایپذیری	هرگاه فرم نرمال فصلی (conjunctive normal form) یک تابع بولی داده شده باشد، تصمیم بر وجود یا عدم وجود یک حالت اولیه که منجر به مقدار "درست" یا "۱" در جدول ارزش تابع گردد، مسئله ارضایپذیری نامیده می‌شود. در سال ۱۹۷۱، Cook نشان داد این مسئله یک مسئله NP-تمام است.
saturation attack	حمله اشباع	یک حمله تعمیم یافته از حمله مربعی
s-box→substitution box		
scalable	مقیاس پذیر	
scalable multicast key distribution (SMKD)	توزیع کلید چندبخشی مقیاس پذیر	پروتکلی بر مبنای RFC 1949، که در آن کلید در یک شبکه چندبخشی (Multicats) میان شرکت‌کنندگان توزیع می‌شود.
scavenge	زباله‌کاوی	جستجو در داده باقیمانده بدون دارا بودن مجوز لازم، برای بدست آوردن داده‌های حساس.
scheme	طرح، شما	
schnorr signature scheme	طرح امضای اشنور	
scrambler	درهم زن، درهم ریز	
screen scrapping	بریدن صفحه نمایش	نوعی حمله که در آن اطلاعات ارائه شده در صفحه نمایش مربوط به دارنده کارت اعتباری شنود می‌شود.
scrip	گواهی‌نامه موقت	
script	نیشته	در برنامه‌نویسی رایانه‌ای به یک برنامه یا دنباله‌ای از دستورالعمل‌ها اطلاق می‌شود که یک منظور خاص را تأمین کرده و بتواند در داخل یک برنامه دیگر اجرا شود.
second preimage resistant= weak collision freeness	مقاومت در برابر پیش تصویر	یکی از ویژگی‌های توابع درهم ساز، که در صورت وجود این ویژگی با در اختیار داشتن m_1 ، یافتن m_2 به طوری که $hash(m_1) = hash(m_2)$ مشکل باشد.
secret	راز	
secret key cryptosystem	سامانه رمز کلید مخفی	همان سامانه رمز متقارن است که کلید بین دو طرف مشترک

		و محرمانه است.
secret sharing scheme	طرح تسهیم راز، شمای تسهیم راز	
secure channel	کانال امن	
secure electronic transaction (SET)	تراکنش الکترونیکی امن	
secure socket layer (SSL)	لایه دريچه امن	پروتکلی برای ایجاد ارتباط امن در اینترنت
security	امنیت	
security association (SA)	پیمان امنیتی	یک رابطه یک طرفه بین یک فرستنده و گیرنده است که خدمات امنیتی (نظیر رمزنگاری و احراز اصالت) را برای ارتباط بین فرستنده و گیرنده فراهم می‌کند.
security audit	ممیزی امنیتی	
security classification	طبقه‌بندی امنیتی	تعیین درجه خاص برای حفاظت از داده. مثل: سرّی، فوق سرّی و محرمانه
security evaluation	ارزیابی امنیتی	
security hole	رخنه امنیتی	همان آسیب پذیری است، به vulnerability رجوع شود.
security identifier (SID)	شناسه امنیتی	
security incident	رخداد امنیتی	هشداري که نشان می‌دهد حمله‌ای رخ داده یا در حال رخ دادن است.
security label	برچسب امنیتی	برچسبی که حاوی اطلاعات نشان دهنده سطح امنیت یک سامانه است.
security policy	خط‌مشی امنیتی	
security violation	نقض امنیتی	
seed	بذر	داده‌هایی که به عنوان آغازگر یک رویه مورد استفاده قرار می‌گیرند.
selective forgery	جعل انتخابی	دسته‌ای از حملات علیه طرح‌های امضای دیجیتال
self synchronizing	خود همزمانی	
self-shrinking generator	مولد خود انقباضی	
self-signed certificate	گواهی خویش امضا	نوعی گواهی که توسط دارنده گواهی، امضا و به وسیله کلید عمومی مندرج در آن واریسی می‌شود.
self-synchronous	خودهمگام، خودهمزمان	
semantic security	امنیت معنایی	
semi-invasive attack	حمله شبه تجاوزی	در این حمله برخلاف حمله تجاوزی، دستگاه رمزنگاری لزوماً از بسته‌بندی خارج نمی‌شود، اما با اتصال پروب‌های

		غیرمعمولی به تراشه، تلاش در جهت یافتن مقادیر داخلی آن انجام می‌شود. حمله تزریق خطا نمونه‌ای از یک حمله شبه تجاوزی است.
semi-weak key	کلید نیمه ضعیف	
sensitive data	داده‌های حساس	
sensitive information	اطلاعات حساس	هر نوع اطلاعاتی که از دست رفتن، سوء استفاده، تغییر و یا دسترسی غیرمجاز به آنها بر منافع یک سازمان تأثیر نامطلوب داشته باشد.
sensitivity	حساسیت	معیاری جهت تعیین اهمیت اطلاعات، که توسط مالک اطلاعات به آنها نسبت داده می‌شود، تا سطح نیاز به حفاظت از آنها را مشخص کند.
separation of duties	تفکیک وظایف	عمل تقسیم مراحل کاری یک سامانه بین افراد مختلف با هدف جلوگیری از انحراف در اجرای عملیات آن توسط یک فرد خاص.
serial test	آزمون توالی	آزمونی آماری جهت بررسی میزان تصادفی بودن یک دنباله، در این آزمون تعداد الگوهای "۰۰"، "۰۱"، "۱۰"، "۱۱" در دنباله به صورت هم‌پوشان شمارش گردیده و با استفاده از توزیع مربع کای با درجه آزادی ۲، میزان تصادفی بودن دنباله تعیین می‌گردد.
Serpent		یکی از پنج الگوریتم رمز قالبی راه‌یافته به مرحله نهایی پروژه انتخاب AES.
server	کارگزار	
session hijacking	نشست ربایی	در طی ارتباط یک کاربر مجاز و یک کارگزار، نفوذگر نشست ربایی ناگهان خود را به جای کاربر مجاز جا زده و ضمن ادامه نشست با کارگزار، مانع از ادامه ارتباط کاربر مجاز با کارگزار می‌گردد.
session key	کلید جلسه، کلید نشست	یک کلید موقت رمزنگاری بین طرفین ارتباط.
setup time	زمان برپایی	
setuppc	برپایی، برپا کردن	
SHA (Secure Hash Algorithm)		مجموعه‌ای از توابع چکیده ساز که توسط NSA طراحی و منتشر گردید و توسط NIST به عنوان استاندارد توابع چکیده ساز معرفی گردید. سه ساختار متفاوت ارائه شده از این مجموعه SHA-0، SHA-1، SHA-2 نام دارند.
shadow	سایه	

shared key cryptosystem	سامانه رمزنگاری کلید مشترک	نام دیگری برای سامانه رمزنگاری متقارن.
shift register	ثبات انتقال	
short term	کوتاه مدت	
shrinking generator	مولد انقباضی	نوعی خاص از ساختارهای مبتنی بر انتقال نامنظم است که برای اولین بار در سال ۱۹۹۳ ارائه شد. در این ساختار از دو ثبات انتقال خطی یکی برای تولید دنباله خروجی و دیگری برای کنترل انتقال‌های ثبات اول استفاده می‌شود.
side channel attack	حمله کانال جانبی	نوعی حمله که بر اطلاعات حاصل از پیاده‌سازی الگوریتم رمز مبتنی است. این اطلاعات می‌تواند زمان اجرای الگوریتم، میزان توان مصرفی و یا تشعشعات الکترومغناطیسی سخت افزاری باشد که الگوریتم روی آن اجرا می‌شود.
sieving	غربال‌گری	
signatory	امضا کننده، صاحب امضا	
signature stripping	خلع امضا	
signcryption	امضارمز	فرآیندی مبتنی بر رمز کلید همگانی که هر دو عملکرد رمزنگاری و امضای دیجیتال را به طور همزمان فراهم می‌سازد.
significance level	سطح اهمیت	
simple network management protocol (SNMP)	پروتکل ساده مدیریت شبکه	پروتکلی برای مدیریت شبکه از راه دور، تا مدیر شبکه بتواند دستگاههای مختلف را زیر نظر داشته باشد یا حتی آنها را پیکربندی نماید.
simple power analysis (SPA)	تحلیل توانی ساده	به power analysis attack رجوع شود.
single-hop problem	مسئله یک جهشی	مخاطرات امنیتی ناشی از حرکت یک عامل نرم افزاری متحرک از سکوی خود به یک سکوی دیگر.
site	پایگاه	
slide key attack	حمله کلید لغزنده	باور غالب در طراحی رمزهای قالبی بر این است که افزایش تعداد دورهای الگوریتم موجب افزایش امنیت الگوریتم رمز و مقاومت بیشتر در برابر حملاتی مانند حمله تفاضلی است. حمله لغزنده با استفاده از نقاط ضعف موجود در ساختار تولید زیرکلیدها تلاش می‌کند اثر افزایش دورها را خنثی سازد.
smart card	کارت هوشمند	
smooth integer	عدد هموار	عدد صحیح مثبت n را y - هموار نامیم، هرگاه کلیه عوامل

		اول آن کمتر یا مساوی y باشد.
Smurf attack	حمله اس‌مورف	حمله‌ای از نوع منع خدمت است که از پروتکل ICMP استفاده می‌کند. در این حمله یک پیام جعلی ping با نام کارگزار هدف، برای آدرس‌های IP یک شبکه ارسال می‌شود که پاسخ‌های این پیام به آدرس کارگزار هدف برمی‌گردد و آن را از ارائه خدمت باز می‌دارد.
sniffer	دیده‌بان	برنامه‌هایی برای جمع‌آوری و تحلیل داده‌های عبوری شبکه و احتمالاً تشخیص مشکلات شبکه. سوء استفاده از این برنامه‌ها مبنای بسیاری از حملات است.
sniffing	دیده‌بانی، به گوش ایستادن	جمع‌آوری و تحلیل ترافیک شبکه.
software-oriented	نرم افزار گرا	
solving factor (SF)	عامل حل پذیری	
soundness	درستی	
source routing	مسیریابی منبع	
SPA → simple power analysis		
spam	هرزنامه	رایانامه‌های درخواست نشده، ناخواسته، نامربوط، ویا نامناسب، به ویژه نامه‌های تجاری و تبلیغاتی به تعداد زیاد.
spammer	هرزنامه نگار	
sparse	تُنک	وقتی در یک دستگاه معادلات تعداد جملات ظاهر شده از حداکثر تعداد جملاتی که می‌توانست وجود داشته باشد، به طور قابل توجهی کمتر باشد، چنین دستگاه معادلاتی تُنک نامیده می‌شود.
split knowledge	تقطیع دانش	رویه‌ای برای کنترل و حفاظت چندگانه کلید، با تسهیم یا تقطیع کلید به مؤلفه‌ها. کلید ممکن است ابتدا تولید و سپس به مؤلفه‌هایی شکسته شود، یا ممکن است از ابتدا به صورت مؤلفه‌های مجزا تولید شود.
splitting field	میدان تجزیه (گر)	اگر F یک میدان و $f(x)$ یک چندجمله‌ای روی میدان F باشد، میدان K یک میدان تجزیه برای $f(x)$ نامیده می‌شود، هرگاه: $(1) F \subseteq K$ (۲) $f(x)$ روی K به طور کامل تجزیه شود. (۳) K کوچکترین میدان توسیعی از F باشد که در شرایط (۱) و (۲) صدق می‌کند.
SPN → Substitution Permutation Network		

spoofed	جعلی	
spoofing	جعل هویت، جا زدن	یعنی خود را جای کس دیگری جا زدن.
spread spectrum transmission	انتقال طیف گسترده	
spy virus	ویروس جاسوس	
spyware	جاسوس افزار	
square attack	حمله مربعی	یک نوع حمله ساختاری.
SSL→Secure Socket Layer		
stage	طبقه، مرحله	
state	حالت	
state space	فضای حالت	
station to station key agreement protocol (STS)	پروتکل توافق کلید ایستگاه به ایستگاه	نسخه‌ای بهبود یافته از پروتکل دیفی-هلمن که در آن مشکل احراز اصالت حل شده است.
statistic	آماره	
statistical cryptanalysis	تحلیل آماری رمز	
status	وضعیت	
stealth virus	ویروس پنهان	نوعی ویروس که مخصوصاً برای پنهان ماندن از دید نرم افزارهای ضد ویروس طراحی شده است.
steganalysis	تحلیل پنهان‌نگاری، پنهان شکنی، پنهان‌کاوی	تلاش برای تشخیص وجود یا عدم وجود پیام پنهان شده در شیء پوششی.
steganography	پنهان‌نگاری	در رمزنگاری هدف آن است که در صورت دسترسی دشمن به پیام، پیام در نظرش نامفهوم باشد و به مفهوم پیام دست نیابد. ولی در پنهان‌نگاری هدف آن است که به طور کلی وجود پیام از نظر دشمن پنهان ماند.
stego-object	پنهان‌نگاشته	آنچه از ادغام داده‌های محرمانه در شیء پوششی (cover object) ایجاد می‌شود.
stop-and-go generator	مولد افت و خیز	
storage complexity	پیچیدگی ذخیره‌سازی	
stream cipher	رمز دنباله‌ای، رمز جریانی، رمز پی در پی	یک نوع رمز متقارن، در این رمز بیت‌های داده با عناصر یک دنباله شبه تصادفی ترکیب و متن رمز شده را تشکیل می‌دهند. دنباله شبه تصادفی معمولاً توسط ترکیبی از ثبات‌های انتقال با پس‌خورد خطی تولید می‌شود.
strength	استحکام	
strict avalanche criterion (SAC)	معیار بهمینی اکید	یک ویژگی از توابع بولی، هرگاه تغییر هر بیت ورودی یا

		کلید، موجب تغییر کلیه بیت‌های خروجی با احتمال $\frac{1}{2}$ شود.
strobe	حمله نورا فکن چرخان	یک نوع از حملات پویش درگاه.
strong collision resistance	مقاومت قوی در برابر برخورد	پیدا کردن زوج متمایز (x,y) به طوری که $H(x)=H(y)$ از نظر محاسباتی ناممکن باشد.
strong hash function	تابع چکیده‌ساز قوی	تابع چکیده‌سازی که علاوه بر خواص تابع چکیده‌ساز ضعیف، پیدا کردن یک زوج ورودی دلخواه که خروجی تابع به ازای آن دو یکسان باشد، از لحاظ محاسباتی غیر ممکن باشد.
strong prime	عدد اول قوی	
strong pseudoprime	عدد شبه اول قوی	
structural attack	حمله ساختاری	۱. حمله‌ای که در طراحی آن از ساختار ویژه رمز استفاده شده است، نظیر حمله مربعی در تحلیل AES. ۲. حملات یافتن کلید خصوصی از طریق کلید همگانی در سامانه رمزنگاری مک‌ایس.
structural hazard	حالت ناخواسته ساختاری	
subexponential function	تابع زیرنمایی	تابعی به صورت $e^{g(n)}$ که مرتبه $g(n)$ از n کوچکتر باشد، مثل $e^{\sqrt{n}}$
subroutine	زیر روال	
substitution	جانشینی	
substitution box (s-box)	جعبه جانشینی	تابعی که در رمزهای متقارن به ویژه رمزهای قالبی جهت آشفته‌سازی به کار برده می‌شود. از خواص یک جعبه جانشینی خوب (مقاوم) آن است که هیچ رابطه خطی احتمالی بین بیت‌های ورودی و بیت‌های خروجی آن وجود نداشته باشد، ضمناً هیچ تفاضلی در ورودی با احتمال خوبی به یک تفاضل مشخص در خروجی مربوط نشود. در رمزهای فایستلی لزومی ندارد که جعبه جانشینی معکوس پذیر باشد، ولی در رمزهای SPN، جعبه جانشینی حتماً باید معکوس پذیر باشد.
substitution cipher	رمز جانشینی	سامانه رمزی که در آن واحدهایی از متن اولیه طبق یک روال مشخص (دوطرفه) توسط واحدهایی از متن رمز جایگزین می‌شوند. این واحدها می‌توانند یک حرفی یا دو حرفی و یا حتی چند حرفی باشند. گیرنده با انجام عکس این

عمل جایگزینی، متن رمز را رمزگشایی می‌کند.	
substitution-permutation network	شبکه جانشینی - جایگشتی
supersingular curve	منحنی ابرمنفرد
surjective function	تابع پوشا
swapping	تعویض، مبادله
symbol	نماد
symmetric cipher	سامانه رمزی که کلید رمزنگاری و کلید رمزگشایی آن رمز متقارن یکسان است.
symmetry	تقارن
SYN flood attack	یک نوع از حملات منع خدمت. حمله اشباع بسته SYN
synchronous	همزمان، همگام
T	
tag	برچسب
tamper	عملی فیزیکی که حمله کننده عموماً بر روی سخت افزار رمزنگاری به منظور دستیابی و یا تغییر در مقایر میانی الگوریتم و با هدف کشف مقادیر مخفی (همچون کلید) انجام می‌دهد. دست کاری
tamper resistant	مقاوم در برابر دست کاری
tapping	انشعاب زنی
TCP→ Transmission Control Protocol/Internet Protocol	
TCP→ Transmission Control Protocol/Internet Protocol	
TEMPEST	بررسی، مطالعه و کنترل برون تابی های افشاکننده‌ای که از تجهیزات مخابرات و سیستم‌های اطلاعاتی به صورت ناخواسته ساطع می‌شوند. (با وجود این که حروف این واژه بزرگ نوشته می‌شوند، این کلمه سرنام نیست. هرچند ترکیب‌هایی بعداً پیشنهاد شده است که این واژه می‌تواند سرنام آن‌ها نیز باشد.)
template attack	یکی از قوی‌ترین حملات تحلیل توانی و یا حملات تحلیل تشعشعات الکترومغناطیسی که با ساخت الگوهای سیگنال-های توان مصرفی و مقایسه آن‌ها با مقادیر اندازه‌گیری شده از دستگاه رمزنگاری سعی در کشف مقادیر مخفی آن دارد. حمله الگویی

threat	تهدید	عامل بالقوه برای ایجاد یک حادثه نامطلوب برای امنیت سامانه.
threshold	آستانه	
threshold cryptography	رمزنگاری آستانه‌ای	نوعی رمز نامتقارن که در آن کلید رمزگشایی (خصوصی) بین چند نهاد تسهیم می‌گردد به گونه‌ای که عمل رمزگشایی تنها با مشارکت حداقل تعداد مشخصی از سهامداران کلید خصوصی امکان پذیر باشد.
throughput	گذردهی	نرخ عبور داده از یک سامانه.
ticket	بلیط	
time memory data trade off (TMTO)	مصالحهٔ زمان - حافظه - داده	
time- memory trade-off attack	حملهٔ مصالحه زمان و حافظه، حملهٔ بده بستان زمان و حافظه	
time stamp	مُهر زمانی	اطلاعات زمانی درباره پیام که با آن گره می‌خورد.
timing attack	حملهٔ زمانی	یک نوع حمله کانال جانبی که دشمن با تحلیل زمان اجرای الگوریتم رمز سعی در یافتن بیت‌های کلید و یا اطلاعات مخفی دیگری دارد.
TM → Turing Machine		
TMTO → Time Memory Data Trade Off		
token	نشان	ابزار احراز اصالت، وسیله ای کوچک شبیه ماشین حساب جیبی یا کارت اعتباری جهت نگه‌داری مقدار کلید یا مقادیر مربوط به احراز اصالت و انجام محاسبات مربوط.
topology	توپولوژی	
total break	شکست کامل	دستیابی تحلیل‌گر به کلید.
trace	رد، اثر	
tracing	ردگیری، ردیابی	
tracking	رهگیری	
tractable	مهار شدنی	وقتی یک مسئله در یک زمان و فضای (حافظه) معقول قابل حل باشد.
trade-off	بده-بستان، مصالحه	
traffic analysis	تحلیل ترافیک	

transaction	تراکنش
transaction authentication	احراز اصالت تراکنشی
transparency	شفافیت
transposition cipher	نوعی سیستم رمز که در آن جای حروف متن به هم می‌ریزد. البته این جابجایی جای حروف باید به گونه‌ای برگشت پذیر باشد تا انجام عمل رمزگشایی میسر باشد.
trapdoor function	تابعی که محاسبه آن آسان است، ولی محاسبه معکوس تابع بدون داشتن یک تعدادی اطلاعات اضافه بسیار سخت باشد، به این اطلاعات اضافه که محاسبه معکوس را برای دارنده آن بسیار راحت می‌کند، دریچه تابع گفته می‌شود.
trial and error	سعی و خطا
triple A→AAA	
triple DES	یک نوع به‌کارگیری DES برای افزایش امنیت، در این روش ابتدا متن اصلی با یک کلید رمز شده و سپس با کلید دیگری رمزگشایی می‌شود. خروجی این مرحله با کلید اول مجدداً رمزگذاری می‌شود و متن رمز شده را تشکیک می‌دهد. به طور خلاصه می‌توان این روش را به صورت $E_{k_1}D_{k_2}E_{k_1}$ نمایش داد.
Trojan horse	یک برنامه کامپیوتری با تابعی به ظاهر و یا واقعاً مفید که به طور پنهانی دارای تعدادی توابع اضافی نیز هست که مخفیانه علیه سامانه عمل می‌کند.
truncated differentials attack	تعمیمی از حمله تفاضلی علیه رمزهای قالبی که به جای استفاده از تفاضل کلی میان دو متن، از بخشی از آن استفاده می‌کند.
trust anchors	مجموعه‌ای از موسسات مورد اعتماد برای صدور گواهی‌نامه. لنگرهای اعتماد
trust chain	زنجیره اعتماد
trust management (TM)	مدیریت اعتماد
trusted third party(TTP)	موجودیتی که ایجاد تعامل را برای دو طرفی که به او اعتماد دارند را تسهیل می‌کند. طرفین از این اعتماد، برای امن کردن تعاملاتشان استفاده می‌کنند. شخص ثالث مُعتمد
trustee	مُعتمد
truth table	جدول درستی، جدول صحت
tunneling	ارسال بسته‌های اطلاعاتی از یک شبکه اختصاصی بر روی یک شبکه عمومی

Turing machine	ماشین تورینگ	ماشین محاسباتی فرضی با تعداد حالات محدود که دارای توان خواندن و نوشتن نامحدود است.
Twofish cipher	رمز Twofish	یک نوع الگوریتم رمز قالبی که برای پیاده‌سازی در پردازنده‌های توان پایین مثل کارت‌های هوشمند طراحی شده است.
U		
UDP scanning	پویش بسته‌های UDP	یک روش مخفیانه برای پی بردن به خدماتی که در یک میزبان دور در حال اجراست.
UDP tunneling	تونل زنی با بسته‌های UDP	ایجاد یک کانال مخفی ارسال داده‌ها در بسته‌های UDP که معمولاً برای ارسال داده استفاده نمی‌شوند. به این ترتیب امکان نشت اطلاعات بدون نظارت حفاظ و سامانه تشخیص نفوذ فراهم می‌شود.
unauthorized	غیرمجاز	
unblinding function	تابع بینا ساز	در مقابل blinding function
uncertainty	عدم قطعیت	
unconditional security	امنیت بدون شرط	
unforgeability	غیرقابل جعل بودن، جعل ناپذیری	
unicity distance	فاصله قابل شکست	حداقل طول متن رمز شده که با در اختیار بودن آن، سامانه رمز قابل شکست می‌شود.
unilateral authentication	احراز اصالت یک سویه	پروتکل احراز اصالتی که در آن فقط اصالت یکی از طرفین برای فرد مقابلش ثابت می‌شود.
unit	یگه، واحد	
universal forgery attack	حمله جعل فراگیر	
universal one-way hash function	تابع چکیده ساز یک طرفه فراگیر	همان تابع چکیده ساز ضعیف است.
unkeyed hash function	تابع چکیده ساز بدون کلید	
unlinkability	پیوند ناپذیری	
untraceability	غیرقابل ردیابی	
urgent	فوری	
user account management	مدیریت حساب کاربران	شامل (۱) فرایند درخواست، ایجاد، صدور و لغو حساب‌های کاربران (۲) رهگیری کاربران و دسترسی‌های مجاز آن‌ها، و (۳) مدیریت عملکردهای فوق می‌باشد.
user ID	شناسه کاربر	

<u>V</u>	
validation	اعتبار سنجی
verification	وارسی، راست آزمایی، درستی سنجی
verification & validation (V&V)	درستی و اعتبار سنجی
verifier	وارسی کننده، ارزیاب
verify	وارسی کردن، ارزیابی کردن
vernam cipher = one time pad cipher	رمز ورنام
versatility	تنوع پذیری
victim	قربانی آن که مورد حمله قرار می‌گیرد.
virtual private network (VPN)	شبکه‌ای اختصاصی که از یک شبکه عمومی (عموماً اینترنت)، برای ارتباط با سایت های راه دور و ارتباط کاربران بایکدیگر، استفاده می‌نماید.
virus	یک قطعه برنامه که توانایی تکثیر خود را داشته و به برنامه دیگری الحاق می‌شود. در صورت آلوده شدن سیستم، مرتباً نسخه‌هایی از خود را تولید و به برنامه های دیگر الحاق می- کند.
virus hoax	یک پیام هشدار فوری درباره ویروسی که واقعاً وجود ندارد. بلوف ویروس
visited network	شبکه میهمان
visual cryptography	رمزنگاری بصری
vote	رای
vote submission facility (VSF)	تسهیلات رای گیری
vulnerability	نقض یا ضعف در طراحی، پیاده سازی، کارکرد یا مدیریت سامانه که می‌تواند برای نقض سیاست های امنیتی آن مورد سوء استفاده قرار گیرد.
vulnerability scanner	نرم افزارهایی که جهت شناسایی نقاط آسیب پذیر توسط نقودگران مورد استفاده قرار می‌گیرند. این ابزارها به طور خودکار با فرآیند اجرا شده روی ماشین هدف ارتباط برقرار کرده و با ارسال داده‌های نا متعارف به آن فرآیند، نقطه ضعف آن را در مواجهه با این داده ها، بدست می‌آورند.
<u>W</u>	
warchalking	شبیه wardriving، با این تفاوت که فرد پیاده به دنبال شنود امواج رادیویی است. حمله شنود پیاده

wardialing	حمله شماره‌گیری	اکتشاف تلفنی مودم‌ها، در این حمله نفوذگر از یک رایانه برای شماره‌گیری تعداد بسیاری شماره تلفن استفاده می‌کند تا سیستم‌های دارای مودم را شناسایی کند و پس از آن، بسته به این که چه برنامه‌ای به مودم پاسخ می‌دهد سعی می‌کند، رایانه او را تحت کنترل درآورد.
wardriving	حمله شنود سواره	عملیات جستجوی شبکه‌های بیسیم Wi-Fi توسط فردی در حال رانندگی در یک وسیله نقلیه با استفاده از یک رایانه قابل حمل و ابزار بی‌سیم.
warez	قفل شکسته	واژه‌ای که نفوذگران عموماً برای اشاره به نرم افزارهایی به کار می‌برند که به طور غیرقانونی، تکثیر و توزیع تجاری شده‌اند. این نرم افزارها اغلب حاوی ویروس‌ها، اسب‌های تروا و سایر کدهای بداندیش هستند و بنابراین دریافت و استفاده آنها بسیار مخاطره آمیز است.
warm site	پایگاه اطمینان بخش	یک فضای کاری با شرایط خاص محیطی که به میزان جزئی دارای تجهیزات IT و مخبرات است تا بتواند انجام عملیات IT را در یک مکان دیگر، در صورت رخداد یک تخریب عمده پشتیبانی نماید.
warrant	ضمانت	
watermarking	ته‌نقش نگاری، نشان گذاری	روشی برای حفظ حق مالکیت است که توسط آن شناسه‌ای از صاحب اثر در خود اثر به گونه‌ای تعبیه می‌شود که بدون ایجاد لطمه به کیفیت آن، به راحتی از آن قابل جداکردن نباشد و مشخص کننده منشاء و یا صاحب اثر باشد.
weak collision resistance	مقاومت ضعیف در برابر برخورد	به ازای هر x ، پیدا کردن y به طوری که $H(x)=H(y)$ از نظر محاسباتی مقدور نباشد.
weak hash function	تابع چکیده‌ساز ضعیف	
weak key	کلید ضعیف	کلیدی که در یک سامانه رمز، امنیت ضعیفی ایجاد کند. یعنی امنیت رمز به خاطر ساختار خاص کلید، کمتر از آنچه به طور معمول انتظار می‌رود، باشد.
web services	خدمات وب	نرم افزارهای کاربردی هستند که از طریق وب، قابل دسترسی بوده و مجموعه‌ای از عملکردها جهت انجام کسب و کار و یا هرگونه استفاده دیگری را فراهم می‌آورند.
web site	پایگاه وب	
web surfing	وب‌گردی	
wetware	مغز افزار	

white hat hacker	کسی که برای ارزیابی امنیت سیستم در برابر نفوذ، آن را رخنه‌گر کلاه سفید مورد حملات آزمایشی قرار می‌دهد.
whitening	تکنیکی برای قدرتمندتر کردن رمزهای قالبی. سفیدسازی
Wildcard Character	علامتی که می‌تواند به جای هر علامت دیگر و یا علامت‌های یک دنباله قرار داده شود. مانند آن‌چه به جای نام یک فایل نامعلوم در هنگام جستجوی فایل‌های داخل رایانه مورد استفاده قرار می‌گیرد و تمام فایل‌های با مشخصه مشترک را نشان می‌دهد.
wiretapping	جاسوسی، شنود خط
withdrawn	برداشت از حساب بانکی برداشت
witness	گواه، شاهد
witness hiding protocol	پروتکل پنهان‌سازی گواه
witness indistinguishability	تمایزناپذیری گواه
word-oriented	کلمه‌گرا
work factor	حجم عملیات لازم برای کشف کلید. ضریب کار
workload	بار کاری
world wide web (www)	تار جهان گستر (وب)
worm	نرم‌افزارهایی که خود را تکثیر می‌کنند و از طریق شبکه منتشر می‌شوند و بر خلاف ویروس‌ها برنامه‌های دیگر را آلوده نمی‌کنند. کرم
wrapper	پوشش، لفافه
X	
X.509	استانداردی برای صدور گواهینامه‌های دیجیتال که توسط ITU تایید شده است.
XOR→Exclusive OR	
XSS→Cross Site Scripting	
Z	
zero knowledge proof	اثبات هیچ آگاهی
zero knowledge protocol	یک پروتکل اثبات هیچ آگاهی، پروتکلی است که به وسیله آن یک عامل به نام اثبات‌کننده، اطلاع خود از یک راز را به یک عامل دیگر به نام واری‌کننده، به اثبات می‌رساند، به طوری که در خلال اجرای پروتکل، واری‌کننده هیچ گونه

آگاهی از راز پیدا نمی‌کند.

---

zeroization

روشی برای پاک کردن داده‌های ذخیره شده الکترونیکی، صفرسازی، نابود سازی کلیدهای رمزنگاری و CSP ها با تغییر دادن یا حذف کردن محتویات داده‌های ذخیره‌شده، به منظور جلوگیری از بازیابی داده‌ها.

ZK protocol→Zero
Knowledge protocol

zombie

به ماشین‌هایی که قربانی نفوذ بدخواهان شده‌اند و ناخودآگاه زامبی در حمله به یک سایت شرکت می‌کنند، اصطلاحاً زامبی گفته می‌شود.

فارسی به انگلیسی

الف

Array	آرایه
Maurer's universal statistical test	آزمون آماری فراگیر مارور
primality test	آزمون اول بودن
linear complexity test	آزمون پیچیدگی خطی
randomness test	آزمون تصادفی بودن
serial test	آزمون توالی
run test	آزمون ردیف
goodness of fit test	آزمون زیندگی
frequency test	آزمون فراوانی
penetration test	آزمون نفوذپذیری
change point test	آزمون نقطه عطف
NSA(national security agency)	آژانس امنیت ملی آمریکا
Threshold	آستانه
common vulnerabilities and exposures (CVE)	آسیب پذیری ها و رخنه پذیری های متداول
vulnerability	آسیب پذیری
dumpster diving	آشغال گردی
data perturbation	آشفتگی داده
confounder	آشفته ساز
Confusion	آشفته سازی
Awareness	آگاهی
computer emergency response team (CERT)	آگاهی رسانی، پشتیبانی و امداد در حوادث رایانه ای
Statistic	آماره
mixing	آمیختن، مخلوط سازی
entropy	آنتروپی
hyperexponential	آبر نمایی

hyper link	آبر اتصال
hyper text	آبر متن
audit reduction tools	ابزار کاهش ممیزی
router audit tool(RAT)	ابزار ممیزی مسیریاب
anonymizers	ابزارهای گمنام ساز
key revocation	ابطال کلید، فسخ کلید
control connection	اتصال کنترلی
connection oriented	اتصال گرا
concurrent connection	اتصال هم‌روند
resource exhaustion prover	اتلاف منبع، هدر دادن منبع اثبات کننده
zero knowledge proof	اثبات هیچ آگاهی
avalanche effect	اثر بهمنی
fingerprint	اثر انگشت
effective	اثر بخش، موثر
executive	اجرایی
authentication	احراز اصالت
electronic authentication (E-authentication)	احراز اصالت الکترونیکی
message authentication transaction	احراز اصالت پیام تراکنشی
deniable authentication	احراز اصالت حاشاپذیر
mutual authentication	احراز اصالت دوسویه/متقابل
challenge-response authentication	احراز اصالت مبتنی بر چالش و پاسخ
unilateral authentication	احراز اصالت یک سویه
authentication, authorization, and accounting (AAA)	احراز هویت، مجازشناسی، و حسابرسی
disruption	اختلال
jamming	اختلال
capture	اخذ

alarm	اخطار
crypto-anarchism	اخلال رمزنگاشتی
jammer	اخلال‌گر
merge	ادغام شدن
internet service provider (ISP)	ارائه‌کننده خدمات اینترنتی
inter host communication	ارتباط بین میزبان
inheritance	ارث‌بری
assess	ارزیابی
security evaluation	ارزیابی امنیتی
biased	اُریب
bias	اُریبی
Trojan horse	اسب تراوا
federal information processing standards(FIPS)	استانداردهای پردازش اطلاعات فدرال
public-key cryptography standards (PKCS): strength	استانداردهای رمزنگاری کلید همگانی استحکام
cryptographic strength	استحکام رمزنگاشتی
eavesdropping	استراق سمع، شنود
general deduction	استنباط کلی
deduction	استنتاج، قیاس
bug	اشکال
debug	اشکال زدایی
authenticity	اصالت، اعتبار
need to know principle	اصل دانستن در حد نیاز،
= principle of least privilege information	اصل حداقل اجازه دسترسی اطلاعات
sensitive information	اطلاعات حساس
certificate-related information	اطلاعات مرتبط با گواهی - نامه
validation	اعتبار سنجی
credentials	اعتبارنامه
pseudo-Mersenne primes	اعداد اول شبه مرسن

Blum integers	اعداد بلام
accredit	اعطای اعتبار نامه
acknowledgment	اعلام دریافت
redundancy	افزونگی
exposure	افشا
obligation	الزام
algorithm	الگوریتم
RSA algorithm	الگوریتم RSA
information dispersal algorithm (IDA)	الگوریتم انتشار اطلاعات
Berlekamp–Massey algorithm	الگوریتم برلکمپ-مسی
probabilistic algorithm	الگوریتم تصادفی
A5/1 encryption algorithm	الگوریتم رمزگذاری A5/1
baby-step giant-step algorithm	الگوریتم قدم کوچک-قدم بزرگ
escrow	امان سپاری
key escrow	امان سپاری کلید
patent	امتیاز، حق انحصاری
signatory	امضا کننده، صاحب امضا
signcryption	امضارمز
electronic signature	امضای الکترونیکی
designated confirmer signature = confirmer signature	امضای تایید کننده
attack signature	امضای حمله، رد پای حمله
digital signature	امضای رقمی، امضای دیجیتال
blind signature	امضای کور
group signature	امضای گروهی
proxy signature	امضای وکالتی
computationally secure	امن محاسباتی
security	امنیت
IP security	امنیت IP
ideal security	امنیت ایده آل

unconditional security	امنیت بدون شرط
proactive security	امنیت پویا
forward security	امنیت پیشرو
perfect forward secrecy	امنیت پیشرو کامل
heuristic security	امنیت تجربی
data security	امنیت داده
computer security	امنیت رایانه ای
end to end security	امنیت سرتاسری
graduated security	امنیت سطح بندی شده
network security	امنیت شبکه
provable security	امنیت قابل اثبات
adequate security	امنیت قابل قبول
baseline security	امنیت مبنا
communications security(COMSEC)	امنیت مخابرات
conditional security	امنیت مشروط
semantic security	امنیت معنایی
accumulator	انباشتگر
spread spectrum transmission	انتقال طیف گسترده
key transport	انتقال کلید
effective key size	اندازه موثر کلید
tapping	انشعاب زنی
fairness	انصاف
flexibility	انعطاف پذیری
binding	انقیاد
non-repudiation	انکار ناپذیری
plausible deniability	انکارپذیری باور کردنی
ICMP fingerprinting	انگشت نگاری از ICMP
priority	اولویت، حق تقدم
connection setup / connection establishment	ایجاد اتصال
flaw	ایراد، اشکال
safeguard	ایمن داشت
safety	ایمنی

correlation	ایمنی از همبستگی
immunity	
internet	اینترنت
ب	
bot	بات
load	بار
workload	بار کاری
key loader	بارکننده کلید
forward(2)	باز ارسال
inspection	بازرسی
key recovery	بازیابی کلید
buffer	بافر، حافظه میانی
bacteria	باکتری
acquirer	بانک فروشنده
archive	بایگانی
misnamed	بد نام
malware	بدآزار
connectionless	بدون اتصال
collision free	بدون برخورد
receipt-freeness	بدون رسید بودن
trade-off	بده-بستان، مصالحه
seed	بذر
on-line	برخط
setupc	برپایی، برپا کردن
tag	برچسب
security label	برچسب امنیتی
radio frequency	برچسب شناسایی بسامد
identification tag	راديوئی
(RFID tag)	
collision	برخورد
withdrawn	برداشت
computer forensics	بررسی جرایم رایانه ای
key establishment	برقراری کلید، استقرار کلید
applet	برنامک
compromising emanations	برون تابی های مخاطره آمیز

off-line	برون خط
screen scrapping	بریدن صفحه نمایش
characteristic frequency	بسامد مشخصه (حروف)
platform for privacy preference project(P3P)	بستره توصیف اولویتهای حریم خصوصی
datagram	بستک
packet	بستک
package	بسته
pending	بلا تکلیف، معلق
Bluetooth	بلوتوث
virus hoax	بلوف ویروس
ticket	بلیط
logic bomb	بمب منطقی
point of present (pop)	بودگاه
compromise	به مخاطره افتادن، تسخیر شدن، لو رفتن
attack recovery	بهبود پس از حمله، بازیابی پس از حمله
claw-free= claw-resistant	بی چنگ
clueless	بی خبر
real time	بی درنگ
overdefined	بیش تعریف
پ	
critical security parameter	پارامتر امنیتی بحرانی
countermeasure	پارسنگ، اقدام متقابل
handoff	پاس کاری
accountability	پاسخگویی
purge	پاکسازی
sanitization	پاکسازی
digital envelope	پاکت رقمی
application content filtering	پالایش محتوای کاربردی
point of sale (PoS)	پایانه فروش
keystroke monitoring	پایش صفحه کلید

monitoring	پایش، نظارت
site	پایگاه
hot site	پایگاه آماده‌باش
warm site	پایگاه اطمینان بخش
cold site = shell site	پایگاه خالی، پایگاه پوسته
web site	پایگاه وب
base	پایه، مبنا
broadcast	پخش
diffusion	پراکنش
micro payment	پرداخت خرد
macro payment	پرداخت کلان
query	پُرسمان
audit query	پُرسمان ممیزی
frequency hopping	پرش فرکانسی
protocol	پروتکل
Kerberos authentication protocol	پروتکل احراز اصالت کربروس
file transfer protocol(FTP)	پروتکل انتقال پرونده
cut-and-choose protocol	پروتکل برش و انتخاب
witness hiding protocol	پروتکل پنهان سازی گواه
dynamic host configuration protocol (DHCP)	پروتکل پیکربندی میزبان پویا
Diffie-Hellman key exchange = Diffie-Hellman key agreement = exponential key exchange	پروتکل تبادل (مبادله) کلید دیفی - هلمن
commitment protocol	پروتکل تعهد
station to station key agreement protocol (STS)	پروتکل توافق کلید ایستگاه به ایستگاه
conference keying protocol	پروتکل تولید کلید جلسه کنفرانس
dual encryption protocol (DEP)	پروتکل رمزگذاری دوگان
simple network management	پروتکل ساده مدیریت

protocol (SNMP)	شبکه
Fiat-Shamir identification protocol	پروتکل شناسایی فیات شامیر
group key management protocol (GKMP)	پروتکل مدیریت کلید گروهی
address resolution protocol (ARP)	پروتکل واگشایی آدرس
network time protocol(NTP)	پروتکل همزمانی شبکه
zero knowledge protocol	پروتکل هیچ آگاهی
backward	پس رو
feedback	پس‌خورد
data remanence	پسماند داده ها
back up(n)	پشتیبان
back up(v)	پشتیبان گرفتن
bridge	پل
concealment	پنهان سازی
hiding	پنهان سازی
information hiding	پنهان سازی اطلاعات
null	پوچ
annihilator	پوچ ساز
on-to	پوشا
mask	پوشانه، نقاب
key wrap	پوشش کلید، لفافه کلید
masking	پوشش گذاری، نقاب گذاری
wrapper	پوشش، لفافه
electronic cash	پول الکترونیکی
dynamic	پویا
UDP scanning	پویش بسته های UDP
port scanning	پویش درگاه
network scanner	پویشگر شبکه
vulnerability scanner	پویشگر نقاط آسیب پذیر
bandwidth	پهنای باند
implementation	پیاده سازی

challenge message	پیام چالش
dummy message	پیام ساختگی
blinded message	پیام کور
pager	پی‌جو
algorithm	پیچیدگی الگوریتم
complexity	
asymptotic space complexity	پیچیدگی حافظه مجانبی
linear complexity	پیچیدگی خطی
data complexity	پیچیدگی داده‌ها
storage complexity	پیچیدگی ذخیره‌سازی
asymptotic time complexity	پیچیدگی زمان مجانبی
computational complexity	پیچیدگی محاسبات
precursor	پیش‌آگهی
pre-paid payment	پیش‌پرداخت
preprocess	پیش‌پردازش
console	پیشانه، پیشخوان
forward(1)	پیشرو
proxy server	پیشکار
oracle	پیشگو، سروش
random oracle	پیشگوی تصادفی، سروش تصادفی
configuration	پیکربندی
security association (SA) module	پیمان امنیتی
loadable modules	پیمانه‌های قابل بارگذاری
Ping (packet internet groper)	پینگ
infected attachment	پیوست آلوده
unlinkability	پیوند ناپذیری
link	پیوند، یال
ت	
chaotic function	تابع آشوبی
fitness function	تابع برازندگی
bent function	تابع بنت
unblinding function	تابع بینا ساز

surjective function	تابع پوشا
combining function	تابع ترکیب کننده
hash function	تابع چکیده ساز
collision free hash function	تابع چکیده ساز بدون برخورد
unkeyed hash function	تابع چکیده ساز بدون کلید
strong hash function	تابع چکیده ساز قوی
universal one-way hash function	تابع چکیده ساز یک طرفه فراگیر
weak hash function	تابع چکیده ساز ضعیف
trapdoor function	تابع دریچه دار
subexponential function	تابع زیر نمایی
almost perfect nonlinear function (APN)	تابع غیر خطی تقریباً کامل
compression function	تابع فشرده ساز
one-way function	تابع یک طرفه
impact	تأثیر
potential impact	تأثیر بالقوه
world wide web (www)	تار جهان گستر (وب)
freshness	تازگی
credentials service provider	تأمین کننده خدمات اعتبارنامه ها
confirmation	تایید
linear transformation	تبدیل خطی
data conversion	تبدیل داده ها
affine transformation	تبدیل مستوی
Hadamard transform	تبدیل هادامارد
adware	تبلیغ افزار
abstraction	تجرید
integer factorization	تجزیه به عوامل صحیح
atomicity	تجزیه ناپذیری
atomicity, consistency,	تجزیه ناپذیری، سازگاری،

isolation and durability (ACID) aggregation	عایقی، و ماندگاری
statistical cryptanalysis link analysis	تجمع، تجمع تحلیل آماری رمز تحلیل پیوند
business impact analysis (BIA) traffic analysis	تحلیل تأثیر کسب و کار تحلیل ترافیک
differential cryptanalysis simple power analysis (SPA) linear cryptanalysis (LC)	تحلیل تفاضلی تحلیل توانی ساده تحلیل خطی
cluster analysis cryptanalysis steganalysis	تحلیل خوشه‌ای تحلیل رمز، رمزشکنی تحلیل نهان نگاری، نهان-کاوی
integral cryptanalysis cryptanalyst assignment	تحلیل یکپارچه تحلیلگر رمز، رمزشکن تخصیص
easter egg Clipper chip	تخم مرغ عید تراشه کلپیر
secure electronic transaction (SET) transaction	تراکنش الکترونیکی امن تراکنش
lexicographical order= dictionary order	ترتیب قاموسی
network address translate (NAT) remediation	ترجمه نشانی شبکه ترمیم
data restoration cyber terrorist	ترمیم داده تروریست (خرابکار) فضای تبادل اطلاعات
vote submission facility (VSF) information sharing dealer	تسهیلات رای گیری تسهیم اطلاعات تسهیم کننده، توزیع کننده
misuse detection anomaly detection	تشخیص سوءاستفاده تشخیص ناهنجاری

intrusion detection	تشخیص نفوذ
random	تصادفی
randomness	تصادفی بودن
filtering	تصفیه
egress filtering	تصفیه خروجی
email filtering	تصفیه رایانامه
ingress filtering	تصفیه ورودی
assurance	تضمین، اطمینان
matching	تطابق
interaction	تعامل
interactive	تعاملی
load balancing	تعدیل بار، توازن بار
generalization	تعمیم
swapping	تعویض، مبادله
separation of duties	تفکیک وظایف
symmetry	تقارن
access request	تقاضای دسترسی
linear sequential circuit	تقریب مدار ترتیبی خطی
approximation (LSCA)	
divide and conquer	تقسیم و حل
split knowledge	تقطیع دانش
computer fraud	تقلب رایانه ای
monomial	تک جمله‌ای
nonce	تک‌شمار
fragmentation	تکه تکه کردن، تقطیع
fragment	تکه، قطعه
honeypot	تله ظرف عسل
data integrity	تمامیت داده، یکپارچگی داده
distinguisher	تمایزگر
indistinguishability	تمایزناپذیری
witness	تمایزناپذیری گواه
indistinguishability	
decentralization	تمرکز زدایی
birthday paradox	تناقض نمای روز تولد

sparse	تُنک
versatility	تنوع پذیری
resilient function	توابع رجعت پذیر
parity	توازن
balance	توازن (ریاضی)، تعادل
key agreement	توافق کلید
topology	توپولوژی
mesh	تورینه
key distribution	توزیع کلید
scalable multicast key distribution (SMKD)	توزیع کلید چندپخش مقیاس پذیر
rekeying	توزیع مجدد کلید
key expansion	توسیع کلید
built-in	توکار
key schedule	تولید زیر کلید
UDP tunneling	تونل زنی با بسته های UDP
tunneling	تونل زنی
fragile watermark	ته‌نقش نگاری شکننده
threat	تهدید
watermarking	ته‌نقش نگاری، نشان گذاری

ث

shift register	ثبات انتقال
linear feedback shift register (LFSR)	ثبات انتقال با پس‌خورد خطی
non-linear feedback shift register (NFSR)	ثبات انتقال با پس‌خورد غیرخطی
Log off = Log out	ثبت خروج
key notarization	ثبت رسمی کلید
key logger	ثبت کننده صفحه کلید
Log on = Log in	ثبت ورود

ج

ICMP sweep = ping sweep	ICMP جاروب
spyware	جاسوس افزار

espionage	جاسوسی
wiretapping	جاسوسی، شنود خط
substitution	جانیشینی
monoalphabetic substitution	جانیشینی تک الفبایی
polyalphabetic substitution	جانیشینی چند الفبایی
permutation	جایگشت
difference distribution table	جدول توزیع تفاضلات
truth table	جدول درستی، جدول صحت
rainbow table	جدول رنگین کمان
look up table	جدول مبنا
computer crime	جرم رایانه ای
cybercrime	جرم فضای تبادل اطلاعات
data stream	جریان داده
exhaustive search	جستجوی فراگیر
substitution box (s-box)	جعبه جانیشینی
active S-box	جعبه جانیشینی فعال
permutation box (P-Box)	جعبه جایگشت
fabrication	جعل
forgery	جعل
DNS spoofing	جعل DNS
IP spoofing	جعل IP
selective forgery	جعل انتخابی
address spoofing	جعل نشانی
existential forgery	جعل وجودی
spoofing	جعل هویت، جازدن
spoofed	جعلی
checksum	جمع آزما، سرجمع
information warfare	جنگ اطلاعات
	چ
framework	چارچوب
rotation	چرخش
cyclic	چرخه‌ای، دوری

message digest	چکیده پیام
data compaction	چکیده سازی داده‌ها
many to one	چند به یک
decimation	چند به یک کردن
characteristic polynomial	چند جمله‌ای مشخصه
reciprocal polynomial	چند جمله‌ای معکوسه
poly alphabetic	چند الفبایی
multisignature	چند امضایی
polynomial	چند جمله‌ای
primitive polynomial	چند جمله‌ای اولیه
irreducible polynomial	چند جمله‌ای تحویل ناپذیر
quartet	چهار تایی

ح

incident	حادثه
liveness (principal liveness)	حاضر بودن
attach	الحاق
concatenate	الحاق
adjoint	الحاقی
state	حالت
structural hazard	حالت ناخواسته ساختاری
least privilege	حداقل مجوز
privacy	حریم خصوصی
account	حساب
accounting	حسابرسی
sensitivity	حساسیت
bridge firewall	حفاظت پل
application level firewall	حفاظت سطح کاربرد
circuit level firewall	حفاظت سطح مسیر
protection	حفاظت
data protection	حفاظت داده‌ها
boundary protection	حفاظت مرزی
copyright	حق نسخه‌برداری

copyleft	حق واگذاری
egress	حق یا مجوز خروج
loop	حلقه
ICMP attacks (Internet Control Message Protocol attacks)	حملات ICMP
attack	حمله
clear channel assessment attack	حمله ارزیابی کانال آشکار
Smurf attack	حمله اسمورف
saturation attack	حمله اشباع
SYN flood attack	حمله اشباع بسته SYN
forced delay attack	حمله اعمال تاخیر
disclosure attack	حمله افشاء
template attack	حمله الگویی
clogging attack	حمله انسداد
reflection attack	حمله بازتاب
chosen IV attack	حمله براساس بردار اولیه منتخب
cut and paste attack	حمله بریدن و چسباندن
closure attack	حمله بستاری
boomerang attack	حمله بومرنگ
DNS attack	حمله به DNS
preimage attack	حمله پیش تصویر
pre-play attack	حمله پیش-اجرا
invasive attack	حمله تجاوزی
electromagnetic analysis(EM) attack	حمله تحلیل تشعشعات الکترومغناطیسی
power analysis attack	حمله تحلیل توان
differential power analysis attack (DPA)	حمله تحلیل توان تفاضلی
fault analysis attack	حمله تحلیل عیب
frequency analysis attack	حمله تحلیل فراوانی حروف
correlation power analysis attack (CPA)	حمله تحلیل همبستگی توان

random attack	حمله تصادفی
correcting block attack	حمله تصحیح قالب
impossible differential attack	حمله تفاضل ناممکن
truncated differentials attack	حمله تفاضلی بریده
linear approximation attack	حمله تقریب خطی
replay attack	حمله تکرار
distinguishing attack	حمله تمایز
algebraic attack	حمله جبری
forward search attack	حمله جستجوی پیشرو
brute force attack	حمله جستجوی فراگیر
exhaustive key search attack	حمله جستجوی فراگیر فضای کلید
black-box attack	حمله جعبه سیاه
fabrication attack	حمله جعل
universal forgery attack	حمله جعل فراگیر
host impersonation attack /server spoofing attack	حمله جعل کارگزار
Impersonation attack	حمله جعل هویت
gray hole attack	حمله چاله خاکستری
blended attack	حمله چندوجهی
guess and determine attack	حمله حدس و تعیین
adversarial attack	حمله خصمانه
key clustering attack	حمله خوشه بندی کلید
insider attack	حمله داخلی
data-driven attack	حمله داده-مبنا
insertion attack	حمله درج
interpolation attack	حمله درون یابی
interleaving attack	حمله درهم بافی
doorknob rattling attack	حمله دق الباب
dot dot attack (..)	حمله دو نقطه (..)
birthday attack	حمله روز تولد

timing attack	حمله زمانی
chaining attack	حمله زنجیره ای
fixed-point chaining attack	حمله زنجیره ای نقطه ثابت
structural attack	حمله ساختاری
linear consistency attack	حمله سازگاری خطی
buffer overflow attack	حمله سرریز بافر
black hole attack	حمله سیاه چاله
flooding attack	حمله سیلابی
semi-invasive attack	حمله شبه تجاوزی
wardialing	حمله شماره گیری
warchalking	حمله شنود پیاده
wardriving	حمله شنود سواره
phishing attack	حمله صیادی
generic attack	حمله عام
non-invasive attack	حمله غیرتجاوزی
passive attack	حمله غیرفعال
man-in-the-middle attack(MITM)	حمله فرد در میانه
active attack	حمله فعال
miss-in-the-middle attack	حمله فقدان در میانه
key-only attack	حمله فقط بر اساس کلید
ciphertext only attack	حمله فقط بر اساس متن رمز
physical attack	حمله فیزیکی
side channel attack	حمله کانال جانبی
denial of quality of service (DoQoS)	حمله کاهش کیفیت خدمت
codebook attack	حمله کتاب کد
decoding attack	حمله کد گشایی
slide key attack	حمله کلید لغزنده
related-key attack	حمله کلید مرتبط
evasion attack	حمله گریز
known IV attack	حمله مبتنی بر بردار اولیه معلوم
known plaintext	حمله مبتنی بر متن اصلی

attack	معلوم
dictionary based attack	حمله مبتنی بر واژه نامه
chosen plaintext attack	حمله متن اصلی منتخب
adaptive chosen plaintext attack	حمله متن اصلی منتخب وقفی
chosen ciphertext attack	حمله متن رمز منتخب
indistinguishable chosen-ciphertext attack (IND-CCA)	حمله متن رمز منتخب تمایز ناپذیر
adaptive chosen ciphertext attack	حمله متن رمز منتخب وقفی
indistinguishable adaptive chosen-ciphertext attack (IND-CCA2)	حمله متن رمز منتخب وقفی تمایز ناپذیر
square attack	حمله مربعی
rectangular attack	حمله مستطیلی
misrouting attack	حمله مسیردهی غلط
time- memory trade-off attack	حمله مصالحه زمان و حافظه
meet in the middle attack	حمله ملاقات در میانه
denial of authentication attack	حمله منع احراز اصالت
denial of service attack (DoS)	حمله منع خدمت
distributed denial of service(DDoS)	حمله منع سرویس توزیع شده
Mitnick attack	حمله میت‌نیک
fixed point attack	حمله نقطه ثابت
strobe	حمله نورافکن چرخان
inversion attack	حمله وارون سازی
dictionary attack	حمله واژه نامه ای
correlation attack	حمله همبستگی
linear syndrome attack	حمله همرفت خطی
خ	
connection	خاتمه اتصال
teardown	
alignment property	خاصیت همترازی

web services	خدمات وب
centralized directory service	خدمت راهنمایی متمرکز
leased line	خط استیجاری
policy	خط مشی
security policy	خط مشی امنیتی

chinese wall security policy	خط مشی امنیتی دیوار چین
closed/open world policy	خط مشی دنیای بسته/باز
erasure error	خطای با محل معین
burst error	خطای قطاری
certification policy	خط‌مشی گواهی
linearization	خطی سازی
relinearization	خطی سازی تکراری
black webber	خلافکار (وب)
signature stripping	خلع امضا
involution	خود وارون
autocorrelation	خود همبستگی
self synchronizing	خود همزمانی
self-synchronous	خود همگام، خود همزمان
automaton	خودکاره
finite state automaton	خودکاره حالت متناهی
autonomous	خودمختار
autonomy	خودمختاری

د

database	دادگان، پایگاه داده ها
data custodian	داده بان
data mining	داده کاوی
sensitive data	داده‌های حساس
classified data	داده‌های طبقه بندی شده
activation data	داده‌های فعال سازی
audit data	داده‌های ممیزی
associated data	داده- همراه، داده-پیوست
data	داده، داده ها
asset	دارایی

entrapment	دام‌گذاری
knowledge	دانش، دانایی
granularity	دانه‌بندی
arbiter	داور
back door	درِ پشتی
algebraic immunity degree	درجه ایمنی جبری
algebraic degree	درجه جبری
decision tree	درخت تصمیم‌گیری
join - request	درخواست الحاق
certification sign request (CRS)	درخواست امضای گواهی
echo request	درخواست پژواک
authorization request	درخواست مجوز
soundness	درستی
verification & validation (V&V)	درستی و اعتبار‌سنجی
port	درگاه
data port	درگاه داده
gateway	دروازه
circuit level gateway	دروازه سطح مسیر
application gateway	دروازه کاربرد
gateway	دروازه، دریچه
gate	درون قلمرویی
inter realm	درون یابی
interpolation	درهم زن، درهم ریز
scrambler	دزدیده شده
captured	دست دادن
hand shaking	دستبرد
interception	دستداد
handshake	دسترس‌پذیری
accessibility	دسترسی، دستیابی
access	دست‌کاری
manipulation	دست‌کاری
tamper	دستیار رقمی شخصی
personal digital assistant (PDA)	دشمن
enemy	

opponent	دشمن
notary	دفتر ثبت رسمی
precision	دقت
decoy	دکو
implication	دلالت
m-sequence = maximum length sequence	دنباله بیشینه
padding	دنباله زدن، لایبی گذاری
keystream	دنباله کلید اجرایی
bijective	دو سویه
binary	دودویی
round	دور
dual	دوگان
sniffer	دیدهبان
packet sniffer	دیدهبان بسته ها، شنودگر بسته ها
sniffing	دیدهبانی، به گوش ایستادن
firewall	دیوار آتش، حفاظ
ذ	
ر	
secret	راز
ephemeral secret	راز موقت
administrative	راهبری، اجرایی
vote	رای
email	رایانامه
masquerader	رخ پوش، نقابدار
masquerading	رخ پوشی، نقاب گذاری
security incident	رخ داد امنیتی
breach	رخنه
rootkit	رخنه افزار
security hole	رخنه امنیتی
hack	رخنه کردن، نفوذ کردن
grey hat hacker	رخنه گر کلاه خاکستری
white hat hacker	رخنه گر کلاه سفید

hacker	رخنه‌گر، نفوذگر
hacking	رخنه‌گری، نفوذگری
access denied	ردّ دسترسی
trace	رد، اثر
tracing	ردگیری، ردیابی
class	رده
classifier	رده‌بند
classification	رده‌بندی
BPP complexity class	رده پیچیدگی BPP
abstract class	رده مجرد
run (of a sequence)	ردیف
notarization	رسمی‌سازی
digital	رقمی، دیجیتال
application relay	رله کاربرد
cipher	رمز
Twofish cipher	رمز Twofish
one-time-pad cipher	رمز با کلید یکبار مصرف
Playfair cipher	رمز پلیفر
forward cipher	رمز پیشرو
product cipher	رمز ترکیبی، رمز ضربی
probabilistic encryption	رمز تصادفی
transposition cipher	رمز جابه‌جایی
substitution cipher	رمز جانشینی
auto-key cipher	رمز خود کلید
additive stream cipher	رمز دنباله‌ای جمع‌شونده
stream cipher	رمز دنباله‌ای، رمز جریان
cryptoperiod	رمز دوره
Caesar cipher	رمز سزار
enciphered	رمز شده
encrypted	رمز شده
code breaker	رمز شکن
block cipher	رمز قالبی
Camellia cipher	رمز کاملیا

public key cipher	رمز کلید همگانی
probabilistic public-key encryption	رمز کلید همگانی احتمالاتی
encipher	رمز گذاری
symmetric cipher	رمز متقارن
cascade cipher	رمز متوالی
mixing cipher	رمز مخلوط ساز
asymmetric cipher	رمز نامتقارن
vernam cipher	رمز ورنام
ciphony	رمز آوا
code maker	رمز ساز
cryptological	رمز شناختی
cryptologist	رمز شناس
cryptology	رمز شناسی
encrypt	رمز گذاری
encryption	رمز گذاری
broadcast encryption	رمز گذاری پخش
hybrid encryption	رمز گذاری ترکیبی
authenticated encryption (AE)	رمز گذاری توأم با احراز اصالت
multiple encryption	رمز گذاری چندگانه
deniable encryption	رمز گذاری حاشاپذیر
data encryption	رمز گذاری داده‌ها
double encryption	رمز گذاری دوگانه
end to end encryption	رمز گذاری سرتاسری
deterministic encryption	رمز گذاری قطعی
ElGamal public-key encryption	رمز گذاری کلید همگانی الجمال
Rabin public-key encryption	رمز گذاری کلید همگانی رابین
all-or-nothing encryption	رمز گذاری همه یا هیچ
decryption	رمز گشایی
data deciphering	رمز گشایی داده‌ها

data decryption	رمزگشایی داده‌ها
decipher	رمزگشایی کردن
decrypt	رمزگشایی کردن
cryptographer	رمزنگار
cryptography	رمزنگاری
threshold cryptography	رمزنگاری آستانه‌ای
visual cryptography	رمزنگاری بصری
lightweight cryptography	رمزنگاری سبک
quantum cryptography	رمزنگاری کوانتومی
financial cryptography (FC)	رمزنگاری مالی
elliptic curve cryptography	رمزنگاری مبتنی بر خم بیضوی
cryptogram	رمزنگاشت
cryptographic	رمزنگاشتی
classic ciphers	رمزهای سنتی
Pollard p-1 method	روش p-1 پلارد
assessment method	روش ارزیابی
Pollard Rho method	روش رو پلارد
blind carbon copy (BCC)	رونوشت محرمانه (ر.ن.م)
event	رویداد
event oriented	رویدادگرا
event logger	رویدادنگار
log	رویدادنگار، رخداد نما
logging	رویدادنگاری، رخدادنگاری
procedure	رویه
assessment procedure	رویه ارزیابی
tracking	رهگیری
risk	ریسک، مخاطره
ز	
zombie	زامبی

scavenge	زیاله کاوی
policy description language (PDL) architecture description language(ADL)	زبان توصیف خط مشی
hypertext markup language (HTML)	زبان نشانه گذاری ابرمتنی (زنگام)
run time	زمان اجرا
expiry time	زمان انقضا
setup time	زمان برپایی
polynomial time	زمان چندجمله ای
mission time	زمان ماموریت
chain	زنجیره
trust chain	زنجیره اعتماد
chain of custody	زنجیره حفاظت
key pair	زوج کلید
cross certificate pair	زوج هم گواه
subroutine	زیر روال
public key Infrastructure (PKI)	زیر ساخت کلید همگانی
decimated subsequence	زیر دنباله ورچین شده
infrastructure	زیر ساخت
biometrics(2)	زیست سنجشی
biometrics(1)	زیست سنججه
سی	
audit record	سابقه ممیزی، ثبت ممیزی
Feistel construction	ساختار فیستلی
Merkle-Damgard construction	ساختار مرکل دمگارد
compatibility	سازگاری
cache consistency	سازگاری حافظه‌ی نهان
mechanism	ساز و کار
information system	سامانه اطلاعات
high impact system	سامانه پرتأثیر
backup system	سامانه پشتیبانی
intrusion detection system (IDS)	سامانه تشخیص نفوذ

network IDS base	سامانه تشخیص نفوذ شبکه مبنا
embedded system	سامانه تعبیه شده
cryptosystem	سامانه رمز
secret key cryptosystem	سامانه رمز کلید مخفی
McEliece cryptosystem	سامانه رمز مک ایلیس
private key cryptosystem	سامانه رمزنگاری کلید خصوصی
shared key cryptosystem	سامانه رمزنگاری کلید مشترک
conventional cryptosystem	سامانه رمزنگاری متعارف
network file system (NFS)	سامانه فایل های شبکه
perfectly secure system	سامانه کاملاً امن
low impact system	سامانه کم تأثیر
domain name system (DNS)	سامانه نام دامنه
shadow	سایه
mode	سَبک
operating mode	سَبک به کارگیری، سَبک اجرایی
output feedback mode(OFB)	سَبک پس خورد خروجی
cipher feedback mode(CFB)	سَبک پس خورد رمز
cipher block chaining mode(CBC)	سَبک زنجیره ای قالبهای رمز
counter mode= integer counter mode, segmented integer counter mode	سَبک شمارنده
integer counter mode(ICM)= Counter mode	سَبک شمارنده
electronic codebook operating mode (ECB)	سَبک کتابچه رمز
hardware-oriented	سخت افزار - گرا
over flow	سرریز

header	سرآیند
authentication header (AH)	سرآیند احراز اصالت
global	سراسری
overhead	سربار
end to end	سرتاسر، انتها به انتها
buffer overflow	سرریز بافر
clickjacking	سرفت کلیک
kleptography	سرفت نگاری
hijacking	سرفت، ربودن
acronym	سرنام
level of significance	سطح اهمیت
significance level	سطح اهمیت
criticality level	سطح بحران
trial and error	سعی و خطا
firmware	سفت افزار
whitening	سفید سازی
key whitening	سفید کردن کلید
electronic coin	سکه الکترونیکی
audit trail	سلسله ممیزی
document	سند
abuse	سوء استفاده
active misuse	سوء استفاده فعال
black hole	سیاه چاله
black hat	سیاه کلاه
fair cryptosystem	سیستم رمز منصف
mass mail (MM)	سیل نامه، توده نامه
flooding	سیلاب سازی
ICMP flood	سیلاب سازی ICMP
ش	
master key	شاه کلید، کلید اصلی
network	شبکه
mix net	شبکه آمیزنده
virtual private network (VPN)	شبکه اختصاصی مجازی
Ad hoc network	شبکه اقتضایی

botnet	شبکه بات
network weaving	شبکه بافی
honeynet	شبکه تله عسل
substitution-permutation network	شبکه جانشینی-جایگشتی
private network	شبکه خصوصی
local area network (LAN)	شبکه داخلی، شبکه محلی
personal area network (PAN)	شبکه شخصی
visited network	شبکه میهمان
metropolitan area network	شبکه شهری
local area network (LAN)	شبکه محلی
pseudoprime	شبه اول
pseudo collision	شبه برخورد
pseudorandom	شبه تصادفی
pseudo attack	شبه حمله
trusted third party(TTP)	شخص ثالث مُعتمد
transparency	شفافیت
gap of a sequence	شکاف دنباله
total break	شکست کامل
academic break	شکست نظری
break	شکستن
malleability	شکل پذیری
non-malleable	شکل ناپذیر
personal identification number (PIN)	شماره شناسایی شخصی
probabilistic signature scheme (PSS)	شمای امضای احتمالاتی
identification	شناسایی، تعیین هویت
identity	شناسه
security identifier (SID)	شناسه امنیتی
distinguishing identifier	شناسه تمایز
digital ID	شناسه رقمی / دیجیتال
user ID	شناسه کاربر

cover object شیء پوششی

ص

cardholder صاحب کارت

card issuer صادرکننده کارت

content filter صافی محتوا

certification and accreditation اعتبار صدور گواهی و اعطای (C&A)

authorization صدور مجوز، مجاز شناسی

zeroization صفرسازی، نابود سازی

algebraic normal form (ANF) صورت نرمال جبری

formal صوری

ض

antivirus ضد ویروس

work factor ضریب کار

warrant ضمانت

implicit ضمنی

ط

security طبقه بندی امنیتی

classification طبقه، مرحله

stage طرح امضای اشنور

schnorr signature scheme طرح امضای الجمال

ElGamal signature scheme طرح باز یابی پس از سانحه

disaster recovery plan (DRP) طرح باز یابی کسب و کار

business recovery-rsumption plan (BRP) طرح تداوم کسب و کار

business continuity plan (BCP) طرح تسهیم راز

secret sharing scheme طرح رخداد پذیر

contingency plan طرح رمز گذاری نیدریتتر

Niederreiter encryption scheme طرح، شما

discard طرد

principal طرف ارتباط

block length=block size طول قالب، اندازه قالب

duration	طول، مدت
long term	طولانی مدت

ع

agent	عامل
solving factor (SF)	عامل حل پذیری
agent based	عامل مبنا
passphrase	عبارت عبور
branch number	عدد انشعاب
safe prime	عدد اول ایمن
strong prime	عدد اول قوی
strong pseudoprime	عدد شبه اول قوی
Mersenne number	عدد مرسن
smooth integer	عدد هموار
coercion resistance	عدم اجبار
incoercibility	عدم اجبار
uncertainty	عدم قطعیت
badge	علامت، نشانه
life time	عمر، طول عمر
action	عمل
operand	عملوند
fault	عیب
fault detection	عیب یابی

غ

general number	غریب میدان اعداد عام
field sieve	
sieving	غریبالگری
dominate	غلبه داشتن
non-interactive	غیر تعاملی
nonlinearity	غیر خطی بودن
unforgeability	غیر قابل جعل بودن
untraceability	غیر قابل ردیابی
unauthorized	غیر مجاز
non-malicious	غیر مخرب

ف

unicity distance	فاصله قابل شکست
------------------	-----------------

edit distance	فاصله ویرایشی
hamming distance	فاصله همینگ
meta data	فراداده
letter frequency	فراوانی حرف
process	فرایند
Kerckhoffs' assumption	فرض کرشهف
data compression	فشرده سازی داده‌ها
cyberspace	فضای تبادل اطلاعات
state space	فضای حالت
keyspace	فضای کلید
miss	فقدان
information technology (IT)	فناوری اطلاعات (فا)
urgent	فوری
check list	فهرست بررسی
public directory	فهرست راهنمای همگانی
blacklist	فهرست سیاه
access control list (ACL)	فهرست کنترل دسترسی
certificate revocation list (CRL)	فهرست گواهی‌های باطل شده (فسخ شده)
ق	
frame	قاب
breakable	قابل شکست
reliability	قابلیت اطمینان
availability	قابلیت دسترسی
auditability	قابلیت ممیزی
interoperability	قابلیت همکاری
block (1)	قالب
content format	قالب محتوا
legitimate	قانونی
accept	قبول
contract	قرارداد
victim	قربانی
chinese remainder theorem (CRT)	قضیه باقیمانده چینی

bayes' theorem	قضیه بیز
abort	قطع
disconnection	قطع اتصال
outage	قطع ارتباط
deterministic	قطعی، یقینی
cracked	قفل شکسته
warez	قفل شکسته
cracker	قفل شکن
cracking	قفل شکنی
hook	قلاب
realm	قلمرو، ناحیه
constraint	قید

ک

efficiency	کارآیی
misfeasor	کاربر خاطی
application	کاربرد
credit card	کارت اعتباری
debit card	کارت پیش پرداخت
smart card	کارت هوشمند
client	کارخواه، مشتری
server	کارگزار
secure channel	کانال امن
covert channel	کانال پنهان
chaffing and winnowing	کاه دادن و باد دادن
codebook	کتاب کد
code	کُد
BCH code	کُد BCH
MDS code	کُد MDS
message authentication code (MAC)	کُد احراز اصالت پیام
modification detection code (MDC)	کُد تشخیص تغییر
error detection code	کُد تشخیص خطا
manipulation detection code	کُد تشخیص دست کاری

error correction code	کُد تصحیح خطا
cyclic code	کُد دوری
hard-code	کُد سخت
exploit code	کُد سوء استفاده
Opcode (operand code)	کُد عملگر
Goppa code	کُد گوپا
message integrity code (MIC)	کُد یکپارچگی پیام، کُد تمامیت پیام
encoder	کُدگذار
coding	کُدگذاری
encode	کُدگذاری
decoder	کُدگشا
decode	کُدگشایی کردن
bound	کران
worm	کرم
password	کلمه عبور، گذر واژه
cookie	کلوچک
key	کلید
running key	کلید اجرایی
preshared key	کلید از پیش مشترک
primary key	کلید اولیه
derived key	کلید برگرفته
session key	کلید جلسه، کلید نشست
private key	کلید خصوصی
round key	کلید دور
weak key	کلید ضعیف
passkey	کلید عبور
related key	کلید مرتبط
ephemeral key	کلید موقت
semi-weak key	کلید نیمه ضعیف
public key	کلید همگانی
bypass	کنار گذر
configuration control	کنترل پیکربندی
access control	کنترل دسترسی

discretionary access control	کنترل دسترسی اختیاری
short term	کوتاه مدت
blinding	کورسازی
electronic wallet	کیف پول الکترونیکی
performance	کارایی
end user	کاربر نهایی
authentication server (AS)	کارگزار احراز اصالت
access server	کارگزار دسترسی
network access server (NAS)	کارگزار دسترسی شبکه
ID Code	کُد شناسه
doll code	کُد عروسک
word-oriented	کلمه‌گرا

گی

passcode	گذر کُد، کُد عبور
throughput	گذردهی
one-time password	گذرواژه یکبارمصرف
handler	گرداننده
cyclic group	گروه دوری
node	گره
MIME(Multipurpose Internet Mail Extension)	گسترش چندمنظوره رایانامه
bottleneck	گلوگاه
anonymous	گمنام، ناشناس
anonymity	گمنامی، ناشناسی
digital evidence	گواه دیجیتال/رقمی
witness	گواه، شاهد
certification	گواهی
certificate of primality (or primality certificate)	گواهی اول بودن
self-signed certificate	گواهی خویش امضا
cross certification	گواهی متقابل
bad certificate	گواهی نامعتبر

certificate	گواهینامه
dual-use certificate	گواهینامه دو منظوره
digital certificate	گواهینامه رقمی/دیجیتال
scrip	گواهینامه موقت
gopher	گوفر

ل

layer	لایه
data link layer	لایه پیوند داده‌ها
secure socket layer (SSL)	لایه دریچه امن
application layer	لایه کاربرد
Optimal Asymmetric Encryption Padding (OAEP)	لایه گذاری بهینه رمز نامتقارن
jitter	لرزه
abrogate	لغو کردن
encapsulation	لفافه‌بندی
trust anchors	لنگرهای اعتماد

م

backbone	مازه، ستون فقرات
Turing machine	ماشین تورینگ
finite-state machine	ماشین حالت منتهای
information system security officer (ISSO)	مامور امنیت سامانه اطلاعات
missionability	ماموریت پذیری
persistent	ماندگار
electronic data interchange key exchange	مبادله الکترونیکی داده مبادله کلید
bit-oriented	مبتنی بر بیت، بیت‌گرا
event driven	مبتنی بر رویداد، رویداد مبنا
host-based	مبتنی بر میزبان
baselining	مبنا گذاری
coprime	متباین، نسبت به هم اول
adversary	متخاصم، خصم
cleartext = plaintext	متن اصلی

plaintext	متن اصلی
ciphertext	متن رمز شده، متن رمز
alternating	متناوب
balanced	متوازن (ریاضی)، متعادل
counterexample	مثال نقض
false positive	مثبت غلط
authorized	مجاز
eligibility	مجاز بودن
access authority	مجاز شناس دسترسی
attribute authority	مجاز شناس ویژگی
firewall ruleset	مجموعه قوانین حفاظ
local registration authority (LRA)	مجوز ثبت محلی
distributed computing	محاسبات توزیع شده
high assurance guard (HAG)	محافظ با اطمینان بالا
guard (system guard)	محافظ (سامانه محافظ)
active content	محتوای فعال
access restriction	محدودیت دسترسی
confidentiality	محرمانگی
forward secrecy	محرمانگی پیشرو
firewall environment	محیط حفاظ
pervasive computing environment	محیط محاسباتی گسترده
IT-related risk	مخاطره مرتبط با IT
repository	مخزن
message concealing	مخفی سازی پیام
entry	مدخل، درایه
duplicate digital evidence	مدرک دیجیتال نسخه دوم
claimant	مدعی
probabilistic model	مدل احتمالاتی
client/server model	مدل کارخواه/کارگزار
analytic modeling	مدل سازی تحلیلی
trust management (TM)	مدیریت اعتماد

user account management	مدیریت حساب کاربران
key management	مدیریت کلید
due care	مراقبت الزامی
regional authority (RA)	مراکز مجاز منطقه ای
latin square	مربع لاتین
resiliency order	مرتب‌ه رجعت پذیری
order	مرتب‌ه، درجه
certification authority (CA)	مرجع صدور گواهی
authority	مرجع مجاز شناس
connection handling stage	مرحله پردازش اتصال
network information center (NIC)	مرکز اطلاعات شبکه
key translation center (KTC)	مرکز ترجمه کلید
root CA	مرکز صدور گواهی ریشه
key distribution Center(KDC)	مرکز توزیع کلید
browser	مرورگر
satisfiability problem	مسئله ارضا پذیری
hard problem	مسئله سخت
intractable problem = hard problem	مسئله سرکش
knapsack problem	مسئله کوله پشتی
discrete logarithm problem	مسئله لگاریتم گسسته
closest vector problem(CVP)	مسئله نزدیک ترین بردار
single-hop problem	مسئله یک جهشی
cyber liability	مسئولیت فضای تبادل اطلاعات
NP Problems	مسائل از درجه سختی فراتر از چند جمله ای
p-problems	مسائل از نوع چند جمله ای
representation problem	مساله نمایش
hardening	مستحکم سازی

block (2)	مسدود کردن
DNS cache poisoning	مسموم کردن DNS
filtering router	مسیریاب تصفیه
loose source routing	مسیریابی غیر دقیق منبع
source routing	مسیریابی منبع
lattice	مشبک
characteristic	مشخصه
time memory data trade off (TMTO)	مصالحه زمان-حافظه-داده
approved	مصوب
reliable	مطمئن
Diophantine equation	معادله دیوفانتین
accreditation	معتبر شناختن
trustee	معمد
mere semantics	معناشناسی محض
evaluation metric	معیار ارزیابی
bit independent criterion (BIC)	معیار استقلال بیتی
propagation criterion	معیار انتشار
strict avalanche criterion (SAC)	معیار بهمنی اکید
measure of roughness	معیار ناهمواری
wetware	مغزافزار
robustness	مقاوم بودن
tamper resistant	مقاوم در برابر دست کاری
Merkle-Damgard strengthening	مقاوم سازی مرکل-دمگارد
collision resistance	مقاومت در برابر برخورد
preimage resistance	مقاومت در برابر پیش تصویر
second preimage resistant weak	مقاومت در برابر پیش تصویر دوم
weak collision resistance	مقاومت ضعیف در برابر برخورد

strong collision resistance	مقاومت قوی در برابر برخورد
initial value (IV)	مقدار اولیه
integrity check value (ICV)	مقدار بررسی تمامیت، معیار تمامیت
initialization	مقداردهی اولیه
preamble	مقدمه
scalable	مقیاس پذیر
iterated	مکرر، تکراری
copy protection	ممانعت از نسخه برداری
audit	ممیزی
security audit	ممیزی امنیتی
supersingular curve	منحنی ابرمنفرد
BAN logic	منطق BAN
description logic	منطق توصیفی
audit logic	منطق ممیزی
demilitarized zone (DMZ)	منطقه بی طرف، منطقه حائل
deny	منع، ممانعت، انکار، حاشا
false negative	منفی غلط
key generation material	مواد تولید کلید
national institute of standard and technology(NIST)	موسسه ملی استاندارد و فناوری
generator	مولد
random number generator	مولد اعداد تصادفی
pseudo-random number generator (PRNG)	مولد اعداد شبه تصادفی
stop-and-go generator	مولد افت و خیز
shrinking generator	مولد انقباضی
clock-controlled generator	مولد با فرمان ساعت
alternative step generator	مولد با گام متغیر
Blum-Blum-Shub generator	مولد بلام-بلام-شاب
self-shrinking generator	مولد خود انقباضی

component	مولفه
attacker	مهاجم
tractable	مهار شدنی
time stamp	مُهرِ زمانی
data seal	مهر و موم داده‌ها
interleaving	میان‌گذاری، درهم‌بافی
field	میدان
splitting field	میدان تجزیه (گر)
finite field	میدان متناهی
host to LAN	میزبان به شبکه‌ی محلی
bastion host	میزبان سنگر
host to host	میزبان-به-میزبان
million instrument per second (MIPS)	میلیون دستورالعمل در ثانیه
ن	
insecurity	نا امنی
negligible	ناچیز
hub	ناف
alias	نام مستعار
pseudonym	نام مستعار
nonpersistent	ناماندگار
remailer	نامه پراکن
mailbox	نامه دان
navigation	ناوش، ناوبری
asynchronous	ناهم‌زمان
script	نیشته
cross site scripting(XSS)	نیشته سایت قلابی
false acceptance rate	نرخ پذیرش غلط
software-oriented	نرم افزار گرا
malicious software	نرم افزار مخرب
token	نشان
authentication token	نشان احراز اصالت
cryptographic token	نشان رمزنگاشتی
address	نشانی

information leakage	نشست اطلاعات
session hijacking	نشست ربایی
complexity theory	نظریه پیچیدگی
computational complexity theory	نظریه پیچیدگی محاسبات
peer to peer	نظیر به نظیر، هم‌تا به هم‌تا
intrusion	نفوذ
penetration	نفوذ
intruder	نفوذگر
net-mask	نقاب شبکه
security violation	نقض امنیتی
mapping	نگاشت
bouncer (BNC)	نگهبان
maintenance	نگهداری
connection maintenance	نگهداری اتصال
symbol	نماد
big- <i>O</i> notation	نماد <i>O</i> بزرگ
firewall control proxy	نماینده کنترل حفاظ
application proxy	نماینده کاربرد
profile	نمایه
salting	نمک زنی
salt	نمک، چاشنی
histogram	نمودار ستونی
activity diagram	نمودار فعالیت
noise	نوفه، اغتشاش
character	نویسه
Wildcard Character	نویسه عمومی
caching	نهان سازی
multilevel caching	نهان سازی چند سطحی
steganography	نهان نگاری
linguistic steganography	نهان نگاری زبان شناختی
stego-object	نهان نگاشته

verify	وارسی کردن، ارزیابی کردن
verifier	وارسی کننده، ارزیاب
verification	وارسی، راست آزمایی، درستی سنجی
invertible	وارون پذیر
interface	واسط
application programming interface (API)	واسط برنامه نویسی کاربردی
network interface	واسط شبکه
reactive	واکنشی
web surfing	وب گردی
access control entry (ACE)	ورودی کنترل دسترسی
hamming weight	وزن همینگ
patch	وصله
status	وضعیت
aggressive mode	وضعیت تهاجمی
adaptability	وفق پذیری
adaptive	وقفی
interruption	وقفه
virus	ویروس
stealth virus	ویروس پنهان
spy virus	ویروس جاسوس
polymorphic virus	ویروس چندچهره
metamorphic virus	ویروس دگر دیس
boot sector virus	ویروس قطاع راه انداز
macro virus	ویروس کلان
memory-resident virus	ویروس مقیم در حافظه
attribute	ویژگی
completeness property	ویژگی تمامیت
complementation property	ویژگی مکملیت
homomorphism property	ویژگی هم ریختی
isomorphic	ویژگی یک ریختی

property	۵
spam	هرزنامه
spammer	هرزنامه نگار
entity	هستار
ontology	هستان شناسی
kernel	هسته
alert	هشدار
alignment	هم تراز
correlation	همبستگی
cross correlation	همبستگی متقابل
alert correlation	همبستگی هشدارها
overlap	هم پوشانی
concurrent	هم روند
synchronous	همزمان، همگام
consistency	همسازي، همخوانی
homogeneous	همگن
omnipresent	همه جا حاضر
always trusted	همیشه مُعتمد

ی

exclusive OR (XOR)	یای انحصاری
message integrity	یکپارچگی پیام
data message integrity	یکپارچگی داده پیام
integrity	یکپارچگی، تمامیت
integration	یکپارچه سازی
monotone	یک‌نوا
unit	یکه، واحد
triple DES	DES سه گانه
m-resilient	m- رجعت پذیر
MIPS-year	MIPS-سال
NP-complete	NP-تمام
NP-hard	NP-سخت
r-collision	r-برخورد

منابع:

۱- اصول امنیت شبکه‌های کامپیوتری، کاربردها و استانداردها، ویلیام استالینگ، ترجمه مسعود موحد، نشر پیام رسان، زمستان ۱۳۸۵.

۲- مبانی امنیت فضای رایانه‌ای، محمد جعفری، نشر علوم پایه، تابستان ۸۵.

۳- مقدمه‌ای به امنیت شبکه داخلی، شهریار بیژنی و حسین کرامتی، پژوهشکده پردازش علائم هوشمند، ۱۳۸۳.

۴- جنگ اطلاعات و امنیت، ترجمه شیخ زادگان، حسین نژاد، روحانی، پژوهشکده پردازش علائم هوشمند، ۱۳۸۳.

۵- نقش توابع درهم‌ساز در رمزنگاری و امنیت، مجید نادری و معصومه صفحانی، دانشگاه علم و صنعت ایران، ۱۳۸۷.

۶- نظریه‌های امنیت، علی عبدالله خانی، تهران، فروردین ۸۳.

۷- مبانی امنیت شبکه، شرکت ایز ایران و جهاد دانشگاه صنعتی شریف، اریک مایوالد، پاییز ۱۳۸۵.

۸- نفوذگری در شبکه و روش‌های مقابله، پدیدآورنده: احسان ملکیان، ویراسته: شکبیا ضیایی و هادی پیشرفت، ناشر: نص، تابستان ۱۳۸۵.

۹- فتاوری اطلاعات- واژه‌ها و اصطلاحات- قسمت هشتم: امنیت، سعید حسینی خیاط و همکاران، موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، بهمن ۱۳۸۶.

۱۰- فرهنگ تشریحی واژگان امنیت فناوری اطلاعات، گردآوری و ترجمه موسسه روشنگران اندیشه، نشر موسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی- طرح فراسازمانی فاوا، تابستان ۱۳۸۶.

۱۱- اصول امنیت سیستم‌ها و شبکه‌های رایانه‌ای، شهرام بختیاری و سعید قاضی مغربی انتشارات دانشگاه صنعتی شریف، ۱۳۸۵.

۱۲- فرهنگ تشریحی واژه‌ها و اصطلاحات کامپیوتری مایکروسافت، مترجم سعید ظریفی مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران.

۱۳- راهنمای امنیت فناوری اطلاعات، جورج سادوکای و همکاران، ترجمه مهدی میردامادی، زهرا شجاعی، محمد جواد صمدی، شورای عالی اطلاع رسانی، ۱۳۸۴.

۱۴- شبکه‌های کامپیوتری، اندروس اس.تن‌بام، ترجمه حسین پدرام، احسان ملکیان، علی رضا زارع پور، انتشارات نص، چاپ ششم، ۱۳۸۵.

۱۵- مقدمه‌ای بر رمزنگاری، ج.ا.باخمن، ترجمه مرتضی اسماعیلی، انتشارات دانشگاه صنعتی اصفهان، ۱۳۸۳.

۱۶- واژه‌های رایانه و فناوری اطلاعات، مصوب فرهنگستان ادب و زبان فارسی، خرداد ۱۳۸۶.

۱۷- واژه‌نامه مخبرات، ویرایش سوم، گروه واژگان طرح استانداردهای ملی مخبرات، مرکز تحقیقات مخبرات.

۱۸- واژه‌های مخبرات، مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی، بهمن ۱۳۸۷.

۱۹- مجموعه مقالات کنفرانس‌های رمز، دوره اول تا دور ششم.

۲۰- ده‌ها پایان‌نامه کارشناسی ارشد و دکترا در زمینه رمز و امنیت اطلاعات.

21. Handbook of Applied Cryptography, Menezes, A.J., P.C. van Oorschot, and S.A. Vanstone, CRC Press, Boca Raton, FL, 1997.
22. Encyclopedia of Cryptography and Security, Edited by Henk C. A. van Tilborg, Springer Science, 2005.
23. Handbook of Database security Applications and Trends edited by MichaelGertz, SushilJajodia, SpringerScience,2008.
24. Encyclopedia of cryptology, David E. Newton, ABC-CLIO, California 1997.
25. Microsoft Encyclopedia of Security, Mitch Tulloch. , Microsoft Press, 2003.
26. Dictionary of Information Security, Robert Slade, Syngress, 2006.
27. ISO/IEC 2382-8:1998, 2th Ed: information technology – Vocabulary – Part 8: Security.
28. National information systems security (INFOSEC) GLOSSARY.
29. Glossary of Key Information Security Terms, NIST IR 7298, Richard Kissel, April 2006.
30. Applied Cryptography, Bruce Schneier, second edition, John Wiley, 1996.
31. Modern Cryptography: theory and practice, Webno Mao, Prentice Hall, 2004.
32. Network Security Essentials: Application and Standards, William Stallings,Prentice Hall,1999.
33. Information Security Glossary, Primode, March 2003.
34. National Information Assurance (IA) Glossary, Keith B. Alexander, Revised June 2006.
35. <http://www.wikipedia.org>.
36. <http://www.yourwindow.to/information-security/index.htm>.
37. <http://www.ciphersbyritter.com/GLOSSARY.HTM>.
38. <http://www.businesslink.gov.uk>.
39. <http://www.itsecurity.com/security.htm?s=93>.
40. <http://www.pki.vt.edu/help/glossary.html>.
41. <http://www.rsa.com/rsalabs/node.asp?id=2373>.
42. <http://tldp.org/HOWTO/Apache-WebDAV-LDAP-HOWTO/glossary.html>.
43. http://download.oracle.com/docs/cd/A58617_01/network.804/a54088/gls.htm#423707.